KRANJ, torek, 15. 2. 1983 CENA 11 din Št. 12

GLAS

LETO XXXVI

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Glavni urednik: Igor Slavec Odgovorni urednik: Jože Košnjek

Uveljaviti model, vendar brez administriranja

Predsednik skupščine SFRJ Raif Dizdarević se je v tovarni Ibi pogovarjal z direktorji kranjskih tekstilnih podjetij

Kranj – »IBI je v jugoslovanski tekstilni industriji primer, ki ga je treba vsem pokazati za vzor. Tu sem se prepričal, kako velike možnosti imamo v Jugoslaviji, da s sorazmerno malo denarja, vendar z boljšo organizacijo in primernim nagrajevanjem dosežemo lahko zares lepe rezultate.« To je ena glavnih ugotovitev petkovega razgovora predsednika skupščine SFRJ Raifa Dizdarevića z direktorji kranjskih tekstilnih podjetih v Ibiju, ki so mu prisostvovali tudi Vinko Hafner, Silva Jereb, predstavniki kranjske občinske skupščine in sekretar medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko Štefan Nemec.

Raif Dizdarević je bil presenečen nad rezultati gospodarjenja v Ibiju. 500-članski kolektiv je lani zabeležil 96-odstotna izkoriščenost ne sicer najbolj modernih strojev in kar 99,2 odstotka celotne proizvodnje je predstavljalo prvo kvaliteto. Izvozili so za 8,5 milijona dolarjev in kar 70 odstotkov na konvertibilno tržišče. Od lanskih 40 odstotkov celotne proizvodnje nameravajo letos povečati izvoz na 50 odstotkov in na zahodno tržišče prav tako za 10 odstotkov. Uspeh je toliko večji, ker takšen izvoz dosegajo v glavnem z domačimi materiali. Zato je razumljivo, da so njihovi osebni dohodki nad povprečjem v tekstilni panogi in je znašal povprečni osebni dohodek na zaposlenega v tovarni 21.600 dinarjev.

Ko se je Raif Dizdarević pogovarjal z direktorji kranjskih tekstilnih podjetij, se je še posebej zanimal za tako imenovani jugoslovanski tekstilni model, ki je zbudil precejšnjo pozornost tudi v zveznem izvršnem svetu. Gre za dogovor jugoslovanske tekstilne industrije, da bi letos založila domači trg in hkrati izvozila za 1,36 milijarde dolarjev ali za 25,8 odstotka več kot lani. To vsekakor ne bo enostavno in lahko, vendar so po mnenju direktorja Tekstilindusa Slavka Zalokarja, tekstilci to sposobni, če bo njihov dogovor dobil tudi ustrezno podporo v zveznem izvršnem svetu. Gre namreč za to, da bi tekstilna industrija potrebovala za normalno poslovanje, zagotovitev reprômateriala in modernizacijo ponekod precej za-

Nadaljevanje na 2. str.

Predsednik skupščine SFRJ Raif Dizdarević si je z zanimanjem ogledal proizvodnjo v Ibiju. — Foto: F. Perdan

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Potrebno in težko pričakovano gradivo

Ocena petkove razširjene seje medobčinskega sveta zveze komunistov za Gorenjsko v Kranju je bila, da je javna razprava precej razgibala komuniste na Gorenjskem. Po dolgem času je prišlo gradivo, ki govori o komunistih samih. Gre za javno razpravo o aktualnih vprašanjih in nalogah pri utrjevanju idejne in akcijske usposobljenosti in organiziranosti zveze komunistov Slovenije kot pripravą na šesto sejo centralnega komiteja ZK Slovenije.

V tolikšnem številu in v tako kratkem času se osnovne organizacije zveze komunistov že dolgo niso sestajale. In že dolgo časa nismo bili priča tolikšni kritičnosti. Zastavljena so bila vprašanja in poudarjene ugotovitve, da po kongresih ni pričakovanega in potrebnega napredka. Marsikje administracija oziroma birokracija duši razvoj. Samoupravljanje se duši s papirnato vojno in je v materialnem pogledu močno načeto. Zato je potreben izreden napor, da bi storili več za krepitev našega demokratičnega življenja. Ne smemo dopustiti, da bi slavili tisti, ki bi samoupravljanje radi moralno diskvalificirali. Prav zato je treba v zvezi komunistov dati vso pozornost idejnopolitičnemu izobraževanju in usposabljanju.

Prav na tem področju zveza komunistov najbolj šepa. Nesmotrno je, da vsaka družbenopolitična organizacija in samoupravna skupnost sama zase organizira izobraževanje, čeprav ni bistvene razlike v vsebini. Nevzdržno je, da smo pri izbiranju kandidatov za različne oblike izobraževanja pogosto predlagali tiste delavce, ki smo jih najlaže pogrešali na delu. Tudi nad ugotovitvijo, da mladi, ko postanejo člani zveze komunistov, mislijo, da je njihovo delo v zvezi socialistične mladine končano, se velja zamisliti. Po drugi strani pa smo marsikje priča, da se vloga ZSMS ni okrepila. Niso redki primeri, ko šepa tudi kadrovska politika. Namesto, da bi za sekretarje izbirali najboljše in takšne, ki imajo ugled med ljudmi, marsikje izberejo takšne, ki se pravzaprav ne znajo braniti pred funkcijami. Utrjevanje idejne in akcijske usposobljenosti zveze komunistov narekuje nadalje tudi drugačen pristop in nekampanjsko ocenjevanje aktivnosti komunistov. Treba je znati razlikovati, da je lahko nekdo pri desetih funkcijah popolnoma neaktiven, nekdo pa pri dveh preobremenjen.

Povezanost in učinkovitost ter akcijska enotnost se naj odrazi v problemski konferenci. To je ena od lepih oblik, ki pa mora zaživeti v samoupravnih organih, kjer naj bi se potrdila in potrjevala pravilna stališča članov zveze komunistov. Za razvijanje te oblike v krajevnih skupnostih mora skrbeti socialistična zveza, v organizacijah združenega dela pa sindikat. In še nekaj. Ne bi smelo ostati le pri ugotovitvi, da je bilo sedanje gradivo potrebno in težko pričakovano.

A. Žalar

Bo selitev ali ne?

Zbor izvajalcev medobčinske zdravstvene skupnosti za Gorenjsko predlaga občinskim zdravstvenim skupnostim: ORL — da, vendar preseljen k matični bolnišnici na Jesenice — Ali bo ta novi krog dogovarjanj za ureditev problema o obstoju in lokaciji ORL oddelka vendarle končal dolgoletno jaro kačo neizpolnjenih sklepov, dogovorov in strokovnih ocen?

Kranj – Težko bi bilo prešteti vse ure, ki so bile zadnja leta na Gorenjskem porabljene na najrazličnejših sestankih, da bi vendarle razrešili vprašanje dislociranega otorinolaringološkega oddelka jeseniške bolnišnice s prostori v kranjskem zdravstvenem domu. Potem ko je bila nekaj časa na tehtnici le preselitev iz Kranja na Jesenice, v Kranju in tudi glede na možnosti v drugih občinah pa bi bile le specialistične ambulante za to dejavnost, se je zadnja leta bolj razpravljalo o tem, ali je takšen oddelek v okviru bolnišnične dejavnosti na Gorenjskem potreben ali ne. Razprave o potrebnosti ali nepotrebnosti tako organiziranega oddelka s 30 posteljami v kranjskem zdravstvenem domu, so brez dvoma še najbolj rahljale živce zaposlenim na oddelku, nemalo opravka pa so imele tudi strokovne službe v bolnišnici, v zdravstvenih skupnostih in pa delegati v skupščinskih klopeh.

Zadevo, ki je vse bolj postajala podobna gordijskemu vozlu, ni moglo presekati niti mnenje strokovne komisije pri republiškem komiteju za zdravstvo in socialno varstvo pred dobrima dvema letoma, ki je ugotovila, da takšen oddelek pri jeseniški bolnišnici za gorenjske porabnike zdravstvenega varstva niti ni potreben. Takšnega mnenja je bil tudi medicinski svet Gorenjskega zdravstvenega centra: dejavnost tega oddelka naj bi v bodoče na Gorenjskem obstajala le v specialističnih ambulantah, urgentno službo in tudi operativne posege pa bi za gorenjske uporabnike zdravstvenega varstva opravljala Otološka klinika v Ljubljani.

Takšnemu razpletu pa so oporekali v jeseniški bolnišnici, kjer so sprožili postopek za odločitev o obstoju otološkega oddelka. Ugotovitve in tudi sklepi jeseniške bolnišnice so bile povsem nasprotne ugotovitvam medicinskega sveta in republiške strokovne komisije tako glede ekonomičnosti, racionalnosti in tudi po strokovni plati. Da pa nikakor ne more glede tega oddelka ostati status quo, pa so še posebej poudarjali v kranjskem zdravstvenem domu, ki že nekaj let čaka na preselitev oddelka na Jesenice, da bi v teh prostorih lahko uredil specialistične ambulante (tudi otološko) za kranjske uporabnike zdravstvenega varstva. V zadnjih desetih letih je namreč število občanov v Kranju poraslo za okoli 10.000, kar je sicer ob načrtovani zdravstveni postaji na Planini izgledalo kot kmalu rešljiv problem. Vmes so posegli stabilizacijski ukrepi, ki so odložili, kasneje pa povsem črtali tako načrtovan prizidek kot tudi zdravstveno postajo na Planini. V letu 1978 je sicer kazalo, da so v gorenjski regiji našli enačbo, kako rešiti problem otološkega oddelka in obenem prostorske stiske zdravstvenega doma Kranj. Zdravstveni dom Kranj se je namreč odpovedal denarju iz sklada za investicije v gorenjskem zdravstvu za gradnjo prizidka, sredstva pa so bila preusmerjena za dokončanje prizidka jeseniški bolnišnici ob pogoju, da se tja preseli tudi otološki oddelek iz Kranja. Tak sklep regionalne zdravstvene skupnosti je bil uresničen le polovično, saj je oddelek še vedno v ZD Kranj.

Odločitev naj bi zdaj končno padla v skupščinah občinskih zdravstvenih skupnostih. Tem bo zbor izvajalcev medobčinske zdravstvene skupnosti priporočil sklep, po katerem naj ta dejavnost na Gorenjskem ostane,le da se bolnišnični del preseli v matično bolnišnico na Jesenice. S tem so tudi upoštevane ugotovitve in dokazi o potrebnosti te dejavnosti še naprej na Gorenjskem, seveda pa naj bi o tem mnenje dopolnila tudi strokovna komisija republiškega komiteja in medicinski svet z zahtevami po poenotenju medicinske doktrine. Seveda pa je okoli dokončne preselitve, ki naj bi bila do konca tega leta oziroma do začetka prihodnjega, še precej vprašajev, ki so doslej vedno prevagali nad sprejetimi odločitvami.

L. M.

Največ: 137 starih milijonov

Pri gorenjskih davčnih upravah imajo že podatke o prijavah za odmero davka od skupnega dohodka občanov v lanskem letu — Najvišji dohodek na Gorenjskem je v Radovljici prijavil inženir arhitekt, med najvišjimi pa so večinoma zdravniki iz vseh občin

Letos je bil neobdavčljivi del skupnega dohodka občanov 407.000 dinarjev – davek od skupnega dohodka občanov v lanskem letu. Leto prej je znašal 330.000 dinarjev. Neobdavčljiva davčna osnova je enaka dvainpolkratnemu letnemu povprečnemu osebnemu dohodku zaposlenih v Sloveniji. Ta neobdavčljiva osnova pa se poveča pri tistih zavezancih, ki vzdržujejo družinske člane. Za vsakega vzdrževanega družinskega člana se poveča za 97.000 dinarjev. Tudi letos pa seveda veljajo odbitki za različne prostovoljne prispeke, članarine, dohodke od patentov.

Na Gorenjskem ocenjujejo, da je davčnih zavezancev nekako enako kot lani, saj se elementi obdavčitve skupnega dohodka niso – razen višine – spremenili.

Občinske davčne uprave na Gorenjskem so že brale prve podatke o prijavah za odmero davka od skupnega dohodka občanov, medtem ko prijave za odmero obrtnikov še niso zaključene.

V Škofji Loki je do roka vložilo napovedi za odmero davka 54 občanov, zamudniki so bili štirje, davek pa bodo odmerili 17 zavezancem. Po višini zaslуženega dohodka za lani je bila najvišja napoved komercialista v višini 885.413 dinarjev, sledi diplomirani ekonomist, vodilni delavec s 645.238 dinarjev in spet diplomirani ekonomist, pa vodilni delavec s 577.242 dinarjev.

V Tržiču je do roka vložilo prijave za odmero davka od skupnega dohodka 24 zavarovancev in ocenjujejo, da jih je vsako leto manj in tudi prijavljeni dohodek je manjši. Največ skupnega dohodka je prijavil zdravnik v višini 592.000 dinarjev, ostali zavezanci pa so prijavili večinoma od 400.000 dinarjev do 500.000 dinarjev.

V Radovljici je vložilo davčne napovedi 131 občanov in obrtnikov – 48 je med njimi obrtnikov – število pa je približno enako lanskemu. Največ napovedi je bilo med 400.000 dinarjev in 500.000 dinarjev, tako kot tudi v ostalih občinah in večinoma imajo ti zavarovanci precej olajšav in davka od skupnega dohodka ne bodo plačali. Med najvišjimi v občini in tudi na Gorenjskem pa je diplomirani inženir arhitekt, ki je prijavil 1.370.108 dinarjev skupnega dohodka, sledi upokojenec s 735.980 dinarjev in zdravnik s 715.130 dinarjev.

V Kranju imajo prijav več kot lani, saj jih je do zdaj skupno z obrtniki 533. Veliko jih je okoli 500.000 dinarjev, med najvišjimi dohodki pa je dohodek gradbenega inženirja z 836.197 dinarjev, zdravnika z 835.043 dinarjev in kantavtorja zabavne glasbe s 799.626 dinarjev.

Na Jesenicah je bilo do roka 37 napovedi občanov za odmero davka od skupnega dohodka ter 27 napovedi obrtnikov. Največ je lani zaslužil zdravnik s 683.000 dinarji, sledi mu prav tako zdravnik s 683.000 dinarji ter strojni tehnik s 659.000 dinarji.

D. Sedej

Danes v Glasu

STRAN 4:

- **Odgovori na vprašanja o gradnji gorenjske avtoceste, ki ste jih zastavili v našem odprtem telefonu**
- **Plačilo za strah — problematika odškodnin pri delu v jeseniški Železarni**

Pust, pust, krivih ust . . . – *Gorenjska je te dni zaplesala v maškarah. Da je še bolj veselo, je nedvomno pripomogel tudi sneg, ki nam ga je zdaj zvrhano nasulo. V soboto je bilo v Kranju v povorki preko petsto maškar. Le škoda, da so tako hitro zaključili svoj obhod po kranjskih ulicah. — Foto: F. Perdan*

Potepuh

Kranj – V lutkovnem gledališču v gradu Kiselštajn bo v četrtek, 17. februarja ob 16. in ob 17. uri lutkar Cveto Sever uprizoril zgodbo Svetlane Makarovič »Potepuh«.

Direktorji kranjskih tekstilnih podjetij so predsednika skupščine SFRJ seznanili s pogoji gospodarjenja; opozorili so predvsem na preveliko administriranje, težave zaradi cen ... — Foto: F. Perdan

Uveljaviti model, vendar brez administriranja

(Nadaljevanje s 1. strani)

starele opreme 65 odstotkov od ustvarjenega deviznega prometa. To je eden od pogojev, da takšen dogovor oziroma model zaživi in uspe.

In kako je tekstilcem ta dogovor oziroma model uspel, je bilo eno od vprašanj, ki povzroča razprave in preučevanja v Jugoslaviji. Slavko Zalokar je pojasnil, da je odgovor dokaj preprost. Iskati ga je treba v dokaj težkih razmerah in problemih, ki jih je imela jugoslovanska tekstilna industrija v zadnjih 15 letih in jih je morala sama reševati.

Težave pa s tem seveda ne bodo odpravljene. Ena največjih, s katero se trenutno ne spopadajo le tekstilci, je preveliko administriranje. Nevzdržno je, da morajo na primer mesece in mesece čakati na soglasje za nakup cenenega stroja ali materiala za lastne devize. Še bolj nevzdržno je, da ne vedo, kako naj dobro načrtujejo in smotrno gospodarijo, ko še vedno niso znani splošni okviri gospodarjenja za letos. Direktor Ibija Franc Oman je poudaril, da so januarja letos v Ibiju izvozili za 1,66 milijona dolarjev in dodal, da zvezni izvršni svet veliko stvari rešuje »v našem imenu in za nas«, kar pa pomeni nezaupanje v naše delovne ljudi, ki se vse bolj sprašujejo, o čem sploh lahko še odločajo. Nevzdržno pri tem pa je, da gre pri vsem tem (npr.: potni stroški, reprezentanca) za linearno reševanje.

Drug problem, ki sta ga posebej osvetlila direktor Triglav konfekcije Tone Marčun in direktor Zvezde Jože Rožman, so cene. Le-te so namreč zamrznjene, tekstilni izdelki pa so v glavnem modni in jih je treba pogosto spreminjati in zato spreminjati tudi cene. Ker se zatika v zveznem zavodu za cene, tudi mnogih izdelkov ni v prodaji. Slišati je bilo mnenje, da bi bila sprostitev cen upravičena.

Predsednik skupščine SFRJ, ki se je po obisku v Ibiju pogovarjal še o gospodarjenju s predstavniki kranjske občine, se je strinjal, da v sedanjih razmerah pri nas ni lahko gospodarstva, Vse bolj razširjena administracija je velika ovira za razvoj gospodarstva, in ga bolj duši kot pa koristi reševanju naših skupnih problemov. Poudaril pa je še, da z uveljavljanjem sedanjega tekstilnega modela ne bi smeli vanj prenesti tudi zvezne administracije.

A. Žalar

Rezervni starešine pred konferenco

Radovljica — V sredo, 2. februarja, je bila v Radovljici peta redna seja predsedstva občinske konference Zveze rezervnih vojaških starešin. Na seji so dopolnili predlog pravil občinske konference in krajevnih organizacij. Pravila bodo dokončno sprejeli na programski konferenci, ki bo 21. februarja letos v Radovljici. Dogovorili so se tudi, da bodo na skupščini razpravljali o delu vseh organov zveze v preteklem letu, programih dela za letošnje leto, zaključnem računu za 1982. leto in letošnjem finančnem načrtu. Predlog slednjega načrta ne odstopa od vrednosti lani porabljenih sredstev, ker so pri njegovi sestavi upoštevali ustalitvene ukrepe.

Predsedstvo je zadolžilo komisije, da že med letom pripravijo predloge za letošnjo podelitev zlatih značk. Med drugim je tudi sklenilo, da bo občinska konferenca letos pripravila tekmovanje v odbojki in odprto prvenstvo članov ZRVS v streljanju z avtomatsko puško in pištolo.

Ciril Rozman

Denar za prevoze in prehrano

Jesenice — Jeseniška izobraževalna skupnost je posvetila in tudi letos skrbi za pravilno in zadostno prehrano učencev v vseh šestih osnovnih šolah in v šoli s prilagojenim programom. Na vseh šolah imajo izdatno šolsko malico, kosila pa prejemajo učenci v celodnevni šoli in v podaljšanem bivanju. Ko bodo dogradili šolsko kuhinjo še na osnovni šoli na Beli in v Mojstrani, bodo kosila lahko prejemali tudi vsi učenci teh dveh šol.

Starši prispevajo k stroškom za prehrano samo za hrano, vsi ostali stroški pa so vključeni v program izobraževalne skupnosti. V primerih, ko je socialni status družine nižji, pa so učenci oproščeni tudi tega plačila za 50 odstotkov ali pa povsem. Za to so osnovne šole porabile milijon dinarjev.

Vsi učenci, ki so oddaljeni od šol več kot 4 kilometre, so po zakonu upravičeni do brezplačnega prevoza. Tako imajo organiziran prevoz učencev iz Rateč in Gozd Martuljka s šolskim avtobusom, učenci iz Radovne pa se v osnovno šolo v Mojstrani vozijo s šolskim kombijem. Učenci, ki stanujejo na Blejski Dobravi, Javorniškem Rovtu in v Planini pod Golico, pa se vozijo z lokalnim avtobusom. Zaradi varnostnih ukrepov pa so organizirali brezplačen prevoz tudi za učence s Hrušice in Potok, ker na poti v šolo ni pločnika in morajo hoditi po cesti prvega reda. Lani je izobraževalna skupnost za prevoze namenila 2 milijona 330.000 dinarjev.

NAŠ SOGOVORNIK

Obsežno obrambno usposabljanje

V republiškem centru za obrambno usposabljanje, ki deluje od jeseni 1980. leta, nepretrgano uresničujejo nove programe — Pozitivne izkušnje omogočajo napredek — Težnja po dograjevanju kakovosti dela

Poljče — Delovanje republiškega centra za obrambno usposabljanje v Poljčah, katerega prvi del so za pouk usposobili septembra 1980. leta, v novi stavbi pa so sprejeli prve obiskovalce maja naslednjega leta, je usmerjeno v izobraževanje in izpopolnjevanje vseh nosilcev obrambnih priprav, kadrov za civilno zaščito ter strokovnjakov s področja zvez. Ker je vsako od teh področij dokaj široko, uresničujejo veliko število programov in je zasedenost centra stalna. K temu pravilno prispeva odprtost centra, saj se za usposabljanje v njem vse bolj odločajo tudi pripadniki teritorialne obrambe in člani raznih družbenih organizacij.

»Naše dosedanje delo,« govori načelnik centra **Janko Stušek, »pozitivno ocenjujejo tako v svetu za ljudsko obrambo pri predsedstvu SR Slovenije in izvršnem svetu naše republike kot v republiškem sekretariatu za ljudsko obrambo. Tudi mi ga stalno pregledujemo; na osnovi ugotovitev iz naših analiz in anket med slušatelji izpopolnjujemo programe dela. Novost v njih je večji poudarek usposabljanju za posamezna področja, pri izvedbi posameznih izobraževalnih oblik pa težimo k čim večjemu poenotenju skupin slušateljev glede na njihove delovne zadolžitve in krajevno povezanost, predvsem področno.**

Pozitivne izkušnje so omogočile napredek na posameznih področjih dela. Poenotili smo metodologijo obrambnih priprav in povečali stik med nosilci aktivnosti v njih, zagotovili smo hkratno usposabljanje celotnih štabov civilne zaščite iz slovenskih občin ter z izobraževanjem strokovnjakov za zveze vplivali na povezanost informativno operativnih centrov v družbenopolitičnih skupnostih.«

Zaradi vse večjih potreb po obrambnem usposabljanju v centru niso doslej ponovili niti enega izobraževalnega programa, na tečajih in seminarje z določenega področja pa sprejmejo le najnujnejše število udeležencev. Kljub temu so pri sestavi letošnjega dela upoštevali tudi potrebo po dopolnilnem izobraževanju slušateljev, zlasti za področja z več nerešenimi vprašanji.

»Pri uresničevanju tako obsežnih obvez,« pojasnjuje načelnik centra, **»ne gre brez problemov. Manjka nam namreč tretjina potrebnega predavateljskega kadra, kar je dodatna ovira pri organizaciji dela. Glede na zaostrene gospodarske razmere se tudi mi borimo z zmanjševanjem stroškov in zato v programe vgrajujemo le nujna opravila. Posebne težave pa imamo pri pridobivanju drugih upravnih organov za obrambno izobraževanje njihovih kadrov.**

Vse to bo v bodoče reševal svet centra, ki bo imenovan v bližnji prihodnosti. Njegova naloga pa ne bo le usmerjanje dela centra, ampak skrb za povezavo in usklajevanje z nosilci obrambnega usposabljanja delovnih ljudi in občanov od občin do pokrajin.«

V bodoče delo centra si bodo še bolj kot doslej prizadevali vgrajevati sodobne učne metode, da bi v čim krajšem času slušatelji pridobili kar največ znanja. V vseh oblikah dela bodo dajali prednost aktualnim in predvsem uporabnim vprašanjem, plod dela med usposabljanjem pa naj bi v večji meri bila tudi številnejša skripta za posamezna področja. Gre torje za usmerjanje od obsežnosti h kvaliteti dela. K temu bo v marsičem pripomoglo, kot ne nazadnje naglašajo v centru, tesnejše povezovanje s katedro za splošno ljudsko obrambo pri ljubljanski fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo, akademijo znanosti in umetnosti, zveznimi, republiškimi in pokrajinskimi centri za obrambno usposabljanje ter drugimi izobraževalnimi ustanovami.

Besedilo in slika: Stojan Saje

Vsebinsko bogato izobraževanje

Samoizobraževanje komunistov je učinkovito le, če je stalno — Člani se redko odločajo za tiste oblike idejnopolitičnega izobraževanja, ki trajajo dalj časa

Jesenice — Ko so osnovne organizacije Zveze komunistov v jeseniški občini obravnavale idejnopolitično in akcijsko usposobljenost osnovnih organizacij ZK in komunistov v pripravah na 6. sejo CK ZKS, so posvetile posebno pozornost tudi idejnopolitičnemu usposabljanju komunistov v vseh sredinah.

Komunisti so ocenili, da idejnopolitično usposabljanje ne poteka tako, kot piše v programih ter partijskih usmeritvah in dokumentih. Pri tem so izpostavili predvsem odgovornost osnovnih organizacij ZK kot tudi občinskih organov Zveze komunistov, premalo pa so poudarili, da so tudi sami odgovorni, če idejnopolitično usposabljanje peša. Posamezni člani včasih niso pripravljeni obiskovati zahtevnejših oblik idejnopolitičnega usposabljanja. Zelo kritični so bili pri ocenjevanju odgovornosti osnovnih organizacij ZK, kajti prav te so najpomembnejše, saj se člani osnovnih organizacij sami odločijo za kadrovanje v določene oblike usposabljanja. Iz razprav in prakse so tudi ocenili, da v tistih osnovnih organizacijah, ki so aktivne in se tvorno vključujejo v družbenopolitično delovanje in življenje, dosti bolj odgovorno kadrujejo kot pa nedelavne osnovne organizacije.

Pri kadrovanju se pogosto srečujejo z nekaterimi problemi. Še posebej, če gre za tiste oblike usposabljanja, ki trajajo dalj časa. Številni člani osnovnih organizacij so nezainteresirani, pojavlja se problem nadomestila osebnih dohodkov in stroškov bivanja v kraju šolanja, nadomeščanje odsotnega delavca na delovnem mestu, kar je še posebej pereče v proizvodnji ali v šolstvu, zdravstvu.

Prav zato v nekaterih osnovnih organizacijah dajejo prednost samoizobraževanju in izobraževanju vseh članov osnovne organizacije ZK na skupnih sestankih v okviru programa idejnopolitičnega izobraževanja. S tem pa nikakor ne bi smeli biti zadovoljni, ampak bi morale osnovne organizacije skupaj z vodilnimi in vodstvenimi delavci najti poti, da bi takšne probleme rešili z nekaj dobre volje in z dosti več odgovornosti tako do Zveze komunistov kot do našega samoupravnega socialističnega sistema. Občinski organi bi morali komuniste stalno prepričevati o pomembnosti usposabljanja in kvalitetnih predavanj.

Samoizobraževanje je, kot menijo na Jesenicah, lahko nekvalitetno, če ni sistematično, programsko opredeljeno in vsebinsko bogato.

D. Sedej

Seja občinskega komiteja ZKS Škofja Loka

Odkrito o delu in problemih

Škofja Loka — Osnovne organizacije ZKS so se zelo odbro odzvale pozivu centralnega komiteja CK ZKS, naj v široki javni razpravi spregovorijo o idejni in akcijski enotnosti komunistov, so poudarili na seji občinskega komiteja ZKS Škofja Loka. Razpravo so pripravili kar v 90 odstotkih osnovnih organizacij in le dve osnovni organizaciji sta le prebrali gradivo, drugod pa so povsod spregovorili o dejavnosti svoje osnovne organizacije pri razreševanju vprašanj, ki so bila objavljena v gradivu. Posebej je bilo v javni razpravi izpostavljeno kadrovanje v zvezo komunistov. Na tem področju je bilo premalo narejenega, zlasti pri delu z mladino. Zato so komunisti predlagali posebno izobraževanje in usposabljanje komunistov za delo z mladino.

Drugo vprašanje, ki je bilo obravnavano v večini osnovnih organizacij, je bilo idejnopolitično izobraževanje. Predvsem, poudarjajo komunisti, kaže skrajšati tako imenovano abecedo marksizma ter izobraževanje aktualizirati. Izobraževalne programe naj bi skupaj pripravljale vse družbenopolitične organizacije, tako da se ne bi podvajali, hkrati pa bi lahko s skupnimi močmi pripravili boljše programe, ki bi se med sabo dopolnjevali. Komunisti tudi menijo da naj izobraževalni programi upoštevajo sestavo članstva. Važno je, da v pogovore o aktualnih problemih našega razvoja pritegnejo tudi upokojence in mladino. Osnovne organizacije tudi pričakujejo večjo pomoč pri informiranju članstva.

Komunisti pogrešajo večjo in boljšo povezavo članov CK z občinskim komitejem in tudi z osnovnimi organizacijami.

Delegatski sistem še ni zaživel tako kot bi moral. Povezava delegata z delegatsko bazo je še vedno preslaba, pogosto volilci niti ne vedo o čem odloča delegat in zato prihaja do takšnih primerov, kot so sedanje visoke prispevne stopnje za programe samoupravnih interesnih skupnosti, za katere v večini delovnih kolektivov niti niso vedeli, so jih delegati potrdili. Tudi delegati družbenopolitičnega zbora morajo biti bolj povezani z družbenopolitičnimi organizacijami in lahko stopajo le verificirana stališča.

Komunisti — šolniki pa so opozorili na preslabo idejnopolitično izobraževanje učiteljskega kadra in idejne odklone pri pouku ter na premajhno pozornost pri kadrovanju za učiteljski poklic. Pri vsem je prisoten vpliv cerkve in zato bilo treba najti boljši način kadrovanja in idejne vzgoje bodočih učiteljev. Na delovnem mestu se da več veliko narediti.

L. Bogataj

Dedek Mraz ima plitev žep

Kranj — Tudi dedku Mrazu ne gre v teh stabilizacijskih časih najbolje. Tako ugotavlja Koordinacijski odbor za organizacijo novoletnih prireditev dedka Mraza pri Občinski konferenci SZDL Kranj. Po samoupravnem sporazumu o združevanju sredstev za novoletne prireditve v kranjski občini se namreč ne zbere dovolj denarja. Podpisniki prispevajo že nekaj časa po 50 din na zaposlenega. To sicer ni tako majhna vsota, vendar je treba upoštevati, da prav vsi podpisniki ne izpolnjujejo svojih obveznosti, nekaj delovnih organizacij pa sploh ni podpisalo tega sporazuma. Letos je bilo treba iz tako zbranih sredstev poravnati še primanjkljaj iz preteklega leta, ko je bil očitno dedek Mraz radodarnejši in je prišel z lepšim, razkošnejšim spremstvom, zato je letos seveda manj denarja, kot je bilo načrtovano. Izpad pomenijo tudi tiste temeljne organizacije, ki zaradi izgube ne formirajo skladov ali pa se takšnemu načinu zbiranja sredstev izognejo z različnimi izgovori. Ne glede na to, da takšnih sicer malo, pa se vendar pozna pri dotoku sredstev za novoletno prireditev.

Zato se je Koordinacijski odbor obrnil na podpisnike samoupravnega sporazuma, da bi letos povečali prispevek od 50 na 70 din na zaposlenega. Le na ta način bi se novoletne prireditve izvlekle iz finančnih težav, ki nastajajo predvsem zaradi velikih podražitev uslug in materiala. Lani je v precejšnji meri pomagal premostiti finančne težave kranjski izvršni svet, letos pa očitno ne bo mogoče nadaljevati te tradicionalne prireditve brez večjega prispevka podpisnikov samoupravnega sporazuma.

C. M.

GLAS Ustanovitelji Glasa občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič — Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj — Glavni urednik Igor Slavec — Odgovorni urednik Jože Košnjek — Novinarji: Leopoldina Bogataj, Danica Dolenc, Dušan Humer, Helena Jelovčan, Lea Mencinger, Stojan Saje, Darinka Sedej, Marija Voličjak, Cveto Zaplotnik, Andrej Žalar in Danica Žlebir — Fotoreporter Franc Perdan — Tehnični urednik Marjan Ajdovec — Oblikovalci: Lojze Erjavec, Slavko Hain in Igor Kokalj — List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih. — Stavek TK Gorenjski tisk Kranj, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, redakcija 21-860, odgovorni urednik 21-835, tehnični urednik 21-835, komerciala, propaganda, računovodstvo 28-463, mali oglasi, naročnina 27-960 — Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72 — Polletna naročnina 350,- din.

Ultrazvok za diagnozo srca in trebušnih bolezni

V jeseniški splošni bolnici so dobili dve moderni aparaturi, ki jim omogočata najnovejšo, ultrazvočno srčno in trebušno diagnostiko — Denar prispevale gorenjske delovne organizacije

Jesenice – Diagnostični postopek je glede na naravo preiskave, na tehnično opremljenost in organizacijo zdravstvene dejavnosti razdeljen v tri skupine: preiskave v osnovnem zdravstvu, preiskave v regionalni bolnici in preiskave, ki so zapletene in drage in se opravljajo le na klinikah. Ta stopenjska diagnostika torej terja, da se morajo določene preiskave opraviti tudi v regionalnih bolnicah in tako omogoča večjo kvaliteto. Zato je povsem razumljivo, da tudi regijske bolnice, med njimi jeseniška, težijo za tem, da se njihove ambulante opremijo s kar najbolj sodobno opremo, ki omogoča zgodnje in natančno diagnozo.

V jeseniški bolnici so bogatejši za dve pomembni aparaturi za diagnostiko trebušnih bolezni in ultrazvočno srčno diagnostiko. Obe sta uvoženi, denar so namenile gorenjske delovne organizacije, opema pa velja 10 milijonov 400.000 dinarjev.

Z najnovejšo opremo nas natančno seznanja priznani jeseniški specialist **dr. Jernej Markež**, ki takole pravi o ultrazvočni diagnostiki:

»Leta 1954 sta Šveda Edler in Hertz prva posnela odmeve z mitralne srčne zaklopke, ki so pokazali njeno značilno gibanje. Ultrazvočna srčna diagnostika ali ehokardiografija se je v praksi bliskovito razvijala, predvsem v zadnjih desetih letih, Dopplerjeva ultrazvočna srčna diagnostika pa zadnjih nekaj let. Ehokardiografijo sestavljajo trije preiskavni načini, ki se med seboj dopolnjujejo: eno in dvodimenzionalna ultrazvočna srčna diagnostika in Dopplerjeva diagnostika.

Ta diagnostika ima odločilen pomen pri diagnozi srčnih bolezni, posebno pri obolenjih srčne mičice, zaklopk, prirojenih srčnih hibah ter pri danes najbolj pogosti koronarni srčni bolezni in njenih komplikacijah. Preiskava je zelo koristna, učinkovita pri novorojenčkih, večjih otrocih in odraslih. Ultrazvočna preiskava srca je pri mnogo bolnikih, ki morajo na srčno operacijo, že nadomestila drago invazivno diagnostiko.

Velika prednost te ultrazvočne naprave je neinvazivnost. To pomeni, da pri preiskavi ne posegamo v človekovo telo, na primer ne zbadamo žil. Za pacienta je neboleča, udobna, traja pol ure, ko na sprednji del bolnikovega koša prislonimo spremljevalec. Na svoji poti skozi telo se ultrazvok delno odbija na tistih mestih, kjer so spremembe v gostoti tkiva, elektronska obdelava odmevov pa omogoča prikaz gibanja srčnih zaklopk in drugih delov srca.

Natančno lahko opredelimo stopnjo okvare, delovanje srca, sledimo zdravljenju ali predvidimo vpliv nekaterih zdravil na bolnikovo srce. Ne nazadnje je Dopplerjeva diganostika še posebej koristna pri opredelitvi in točni lokalizaciji srčnih šumov, ki so zelo pogosti pri otrocih in ne predstavljajo vedno srčne bolezni.

Ehokardiograf smo uporabljali na internem oddelku bolnice od leta 1977, ob pomoči združenega dela pa nam je uspelo organizirati kompletno ehokardiografijo. Srčne bolezni so tudi pri nas eden glavnih vzrokov umrljivosti, zdaj pa smo z novo opremo naredili pri zdravljenju velik korak naprej.

ULTRAZVOČNA TREBUŠNA DIAGNOSTIKA

Ultrazvočna diagnostika se že več kot deset let zelo koristno uporablja tudi v diagnostiki trebušnih bolezni. Zamenjala je drago rentgenološko diagnostiko, v nekaterih primerih pa se dopolnjujeta. Zlatenica ne moti ultrazvočne diagnostike žolčnih kamnov, ki so zelo pogosto obolenje. Šele ultrazvok je omogočil diagnostiko različnih bolezni trebušne slinavke, zgodnje odkrivanje raznih trebušnih bolezni s pomočjo ultrazvoka – razni tumorji, obolenje jeter, ledvic, trebušne slinavke, drugih trebušnih organov, omogoča hitro, točno, nebolečo diagnostiko in tudi boljše terapevtske uspehe.

Ultrazvok je izredno pomemben v porodništvu in ginekologiji. Fizikalne značilnosti ultrazvoka niso škodljive, kar pa ne velja za rentgenske žarke. V nosečnosti lahko pravočasno odkrijejo razne motnje v legi ploda ter druge anomalije. Ultrazvočna preiskava v porodništvu je omogočila večjo varnost tako za mater kot za nerojenega otroka. Pri ginekoloških boleznih pa omogoča ultrazvok zgodnjo in točno diagnostiko različnih tumorjev maternice, jajčnikov in tako dalje.

Ultrazvočna trebušna diagnostika ali sonografija omogoča tudi ciljano biopsijo nekaterih trebušnih organov. Ta diagnostika je z ambulantne in hospitalne bolnike organizirana na rentgenološkem oddelku jeseniške bolnice od novembra lani.

V bolnici čakalne dobe za ultrazvočne preiskave ni, tako za preglede srca kot trebušnih organov.«

D. Sedej

PRISPEVKI DELOVNIH ORGANIZACIJ

Za ultrazvočno diagnostično opremo so prispevali:

Železarna Jesenice 3 milijone dinarjev; **SGP Gradbinec Kranj** 645.000 dinarjev; **Elan Begunje** 500.000 dinarjev; **SGP Gradis Jesenice** 300.000 dinarjev; **Plamen Kropa** 55.000 dinarjev; **Carinarnica Jesenice** 50.000 dinarjev; **Iskra Otoče** 20.000 dinarjev; **Klavnica Jesenice** 5.000 dinarjev; **Ljubljanska banka** 5.000 dinarjev; **Mizarstvo Mira Radovljica** 5.000 dinarjev; **IPI Plastika Jesenice** 20.000 dinarjev; **Merkur Kranj** 250.000 dinarjev; **Tekstilindus Kranj** 500.000 dinarjev; **Gorenjska oblačila Kranj** 80.000 dinarjev; **Iskra Kranj** 120.000 dinarjev in **Psihiatrična bolnica Begunje** milijon 300.000 dinarjev.

Ostali viri sredstev: namenska **SREDSTVA OBČINSKE ZDRAVSTVENE SKUPNOSTI** 309.340 dinarjev; prispevki **občanov** namesto venca 75.634 dinarjev; drugi manjši prispevki 70.000 dinarjev, ostanek sredstev od mamografa 39.000 dinarjev, delavci bolnice Jesenice milijon dinarjev in **Zavarovalna skupnost Triglav,** območna vodna skupnost Kranj kredit za dobo pet let v znesku 2 milijona dinarjev. Skupaj so tako zbrali 10 milijonov 350.000 dinarjev.

Poleg prispevkov za ultrazvočni aparaturi so še štiri delovne organizacije prispevale nekaj sredstev za nujno obnovo posteljnega fonda: **Tehnični biro Jesenice** 84.000 dinarjev; **Elim Jesenice** 42.000 dinarjev; **Kovinoservis Jesenice** 42.000 dinarjev in **Kovinar Jesenice** 42.000 dinarjev.

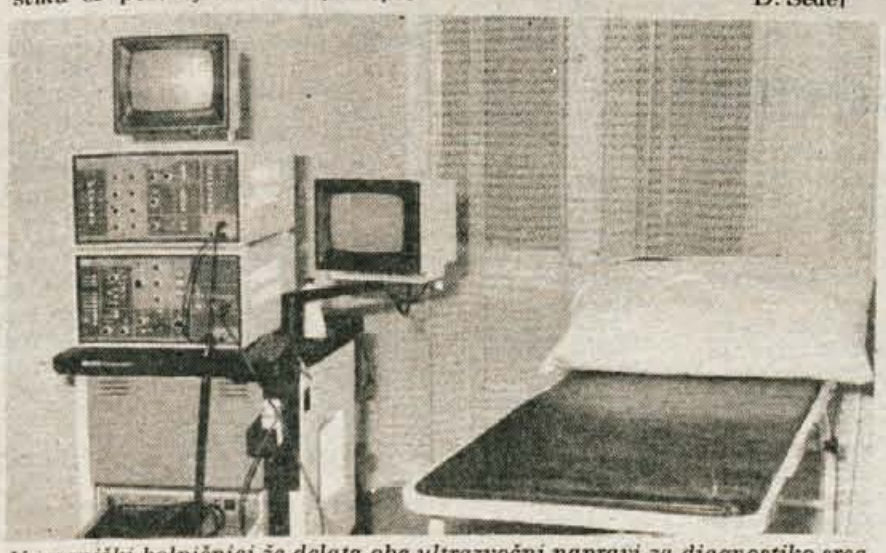

V jeseniški bolnišnici že delata obe ultrazvočni napravi za diagnostiko srca in trebušnih bolezni. Čakalne dobe za preglede ni, namenjeni pa sta vsem zavarovancem Gorenjske. — Foto: F. Perdan

Kvaliteta terja denar

Jeseniško zdravstvo je bilo v izgubi in tudi za letos se ob razmeroma nizki prispevni stopnji ne obeta boljši rezultat — Investicijski dinar le za odplačilo dolgov

Jesenice – Največ denarja v skupni porabi jeseniške občine odpade na zdravstveno skupnost, za katero je združeno delo zbralo 376 milijonov 500.000 dinarjev po prispevni stopnji 10 odstotkov. Ta prispevna stopnja pa je bila pod republiškim povprečjem in je zdravstvo bilo v izgubi.

V zdravstvenih organizacijah se trudijo, da bi zmanjšali materialne stroške, osebni dohodki na zaposlenega v zdravstvu pri enaki strokovni izobrazbi so zdaj za okoli 17 odstotkov nižji od gospodarstva, imajo pa občutno manjši stanovanjski sklad in sklad skupne porabe. Vedno večje težave imajo tudi z materialom, z nabavo zdravil in opreme. Čeprav varčujejo na vseh področjih, pa so vedno bolj pod vplivom visoke inflacije. Na Gorenjskem imamo razmeroma visok zdravstveni standard, ki pa ga je ob občutnem pomanjkanju denarja izredno težko ohraniti.

V Jeseniški občini so vso pozornost posvetili predvsem neposrednemu zdravstvenemu varstvu. Le to je zahtevalo okoli polovico sredstev, ostanejo pa še drugi zdravstveni programi, ki jih je zdravstvena skupnost dolžna financirati. Investicijski program se že nekaj časa omejuje le na odplačilo dolgov za že dokončane naložbe.

Kakšen položaj zdravstvenega varstva zagotavljajo razpoložljiva sredstva, kažejo predvsem podatki zdravstvene statistike, statistike zdravstvene skupnosti in demografski podatki. Ti so dokaj ugodni in podobni razmeram razvitih držav. Občinska zdravstvena skupnost Jesenice je imela skupnega bolniškega staleža 5,4 odstotka zaposlenih, Kranj 4,5 odstotka, Radovljica 4,6 odstotkov, Škofja Loka 4,4 odstotka in Tržič 3,8 odstotka, medtem ko je za Slovenijo 4,75 odstotkov.

Jeseniška zdravstvena skupnost porabi okoli 40 odstotkov vseh sredstev za hospitalno zdravljenje. Stroški zdravljenja znašajo dnevno v regijskih bolnicah 1.699 dinarjev in v slovenskih bolnicah brez regijskih 2.490 dinarjev – to sta Klinični center in ljubljanske bolnice. Po sporazumih o delitvi dela so najbolj zahtevna zdravljenje izven Gorenjske, to se pravi v Kliničnem centru in v Onkološkem inštitutu.

Tudi v letošnjem letu občinska zdravstvena skupnost Jesenice ne pričakuje boljših rezultatov in se zaveda, da brez dodatne pomoči delovnih organizacij z razmeroma zelo nizko prispevno stopnjo ne bo mogla kvalitetno uresničevati svojega programa.

D. Sedej

Rast dohodka bo krojila zaposlovanje

Kranj – V kranjski občini je bila lani v primerjavi s prejšnjimi leti najnižja stopnja zaposlovanja. Čeprav je bilo z resolucijo dogovorjeno, naj bi se lani v občini zaposlenost dvignila za 1 odstotek, pa ti načrti, tako kot tudi v drugih gorenjskih občinah, niso bili doseženi. V gospodarstvu se je lani število novozaposlenih delavcev (podatek je za konec novembra) dvignilo le za 0,7 odstotka, skupaj z zaposlovanjem v negospodarstvu pa za 0,8 odstotka. Takšno stanje seveda kaže ne glede na resolucijska predvidevanja in tudi mnogo bolj optimistična predvidevanja organizacij združenega dela, da je bilo preteklo leto vendarle težje od vseh dosedanjih. Tako močno skrčeno zaposlovanje novih delavcev pa je seveda imelo tudi za posledico močno povečanje nezaposlenih, med njimi je bilo največ iskalcev prve zaposlitve.

Letos se pravzaprav situacija ponavlja. To velja še posebej za preveč optimistične napovedi gospodarstva glede zaposlovanja novih delavcev. Organizacije združenega dela so namreč napovedale, da bodo letos zaposlile za 2 odstotka več delavcev, po usklajevanju planov zaposlovanja s skupnostjo za zaposlovanje se je odstotek znižal na 1,5, kar pa je še vedno nad letošnjo resolucijsko predvidenim enim odstotkom. Brez dvoma gre pri tem za velike rezerve v planiranju, saj tolikšnega zaposlovanja, kot ga planira gospodarstvo, po vsej verjetnosti ne bo mogoče uresničiti, ko pa vemo, da zaposlovanje novih delavcev postavljamo v odvisnost od rasti dohodka, izvoznih prizadevanj ipd. Organizacije združenega dela so letos ne glede na lanske izkušnje napovedale več zaposlovanja tudi zato, ker nameravajo pogodbena dela nadomestiti z novimi zaposlitvami.

V okvir zaposlovanja za to leto so sicer vključeni tudi pripravniki, organizacije združenega dela jih bodo zaposlile, vendar pa kar 23 odstotkov pripravnikov le za določen čas. To pomeni, da bodo mladi po zaključenem šolanju sicer sprejeti na delo, toda z dokaj slabo perspektivo, da se bodo po šestih mesecih znašli med iskalci zaposlitve. Tudi v družbenih dejavnostih so plani zaposlovanja novih delavcev še vedno zelo optimistični, saj na primer negospodarstvo kranjske občine načrtuje letos 3-odstoten porast zaposlovanja, kar pomeni 129 novih delavcev. Seveda pa so takšni načrti odvisni od finančnih možnosti interesnih skupnosti, zato je tolikšen odstotek novo zaposlenih odvisen pač od dialoga med izvajalskimi organizacijami in interesnimi skupnostmi.

Ob tem se spet pojavlja vprašanje, kako uskladiti dogovor o kadrovski politiki z letnimi načrti zaposlovanja, saj se zdaj pri tem kaže očiten razkorak. Morda je to tudi vzrok, da je do konca januarja letos, to je do roka, podpisalo samoupravni sporazum o usklajevanju letnih načrtov zaposlovanja v kranjski občini le 20 odstotkov podpisnikov iz gospodarstva in negospodarstva.

L. M.

Potrebe visoko nad možnostmi

Tržič – Tržiški komunisti so na četrtkovem sestanku občinskega komiteja, po starem konference, razgrnili širok spekter problemov, ki jim skope možnosti rasti splošne in skupne porabe ne bodo kos. Občinski proračun, ki bo letos lahko bogatejši le za 10,7 odstotka, predvidoma ne bo imel nikakršnih viškov več, nujno potrebnih za intervencije v porabi hrane. Samo za oblikovanje in skladiščenje blagovnih rezerv bodo namreč v tržiški občini letos potrebovali prek 2,3 milijona dinarjev, za katere ne poznajo vira. V seštevku niti niso zajete obveznosti pri sovlaganju v pridobivanje hrane in kompenzacije, ki so lani znašale dobrih 3,6 milijona dinarjev in se letos utegnejo ponoviti.

Drugi sklop vprašanj je povezan s skupno porabo, posebno s perečo komunalno problematiko, ki ima letos na voljo le 26 milijonov dinarjev, potrebovali pa bi jih najmanj 110 milijonov. V razpravi so komunisti izoblikovali stališče, da je treba čimprej izdelati vrstni red reševanja komunalnih problemov, med katerimi prednjačita oskrba s pitno vodo in kanalizacija, ter ga skupaj z nakazanim finančnim predlogom posredovati skupščinskim zborom.

Ob tem so komunisti opozorili tudi na obnovo paviljona NOB, Kurnikove hiše, nekdanje sokolnice, križišča v Križah in na nekatere druge probleme, ki jih nikakor ne bi smeli več prestavljati v nedogled. Ker potrebe presegajo možnosti, bi kazalo iskati finančne rešitve v prerazporejanju sredstev znotraj interesnih skupnosti, kot morebitni viri pa se odpirajo še sredstva združenega dela po posebnih samoupravnih sporazumih, višjih cen in samoprispevka. O tem, ali samoprispevek da ali ne, se bo prav tako treba čimprej dogovoriti.

Tudi v družbenih dejavnostih se pojavlja kup težav. Kljub lanski nekoliko večji rasti od slovenskega povprečja ostaja skupna prispevna stopnja v tržiški občini še vedno med najnižjimi v naši republiki. Tako bo letos spet dovolj denarja le za financiranje osnovnih oziroma zagotovljenih programov. Glede na to so komunisti posebej izpostavili področje zdravstvenega varstva, ki bo za uresničitev nivoja lanskega programa letos dobila celo tri do pet odstotkov manj denarja. Ob številnih, večinoma varčevalnih ukrepih, ki so jih sprejeli v tržiški občini, so komunisti menili, da pravih rezultatov še ni in da bo zdravstveni standard delovnih ljudi in občanov še naprej upadal, če ne bo primernih rešitev.

Tržiški komunisti so v povezavi s problematiko družbenih dejavnosti opozorili tudi na slabosti, ki se pojavljajo v delovanju delegatskega sistema. S prvim sklicem sklepčna seja skupščine interesne skupnosti je namreč v tem mandatnem obdobju že prava redkost. Zato bosta morali zlasti socialistična zveza v krajevnih skupnostih in zveza sindikatov v združenem delu okrepiti svojo vlogo v prid boljšemu delu delegacij in delegatov.

H. Jelovčan

SKUPNOST ZA ZAPOSLOVANJE KRANJ

Štipendijski razpis krajši za 13 odstotkov

Osnovnošolci in srednješolci te dni že pregledujejo razpis kadrovskih štipendij za prihodnje šolsko leto, ki ga je za gorenjske občine uredila in razposlala Strokovna služba občinskih skupnosti za zaposlovanje Gorenjske Kranj. Na ta način smo z informacijo nekoliko prehiteli objavo skupnega republiškega razpisa, ki se obeta v drugi polovici februarja. Kadrovske štipendije postajajo vse bolj dragoceno »blago«, saj mnogim ne pomenijo le gmotne podpore pri šolanju, ampak hkrati zagotovilo ali vsaj večjo verjetnost, da bodo kasneje dobili zaposlitev.

Kakšne so značilnosti novega razpisa in kaj ponuja učencem in študentom? Prva ugotovitev ni prijetna, kajti za prihodnje šolsko leto je v gorenjskih občinah razpisanih 2011 kadrovskih štipendij ali 303 manj kakor za to leto. Vendar je treba dodati, da je bil letošnji razpis bogatejši od lanskega in da je bila Gorenjska med redkimi v republiki, ki ni zdrsnila navzdol.

Po stopnji strokovne izobrazbe je še vedno glavnina odmerjena za srednje izobraževanje — v razpisu 86 odstotkov. Zanimivo pa je, da vse bolj upada delež razpisanih štipendij za višje šole in obenem narašča delež za visoko izobrazbo. Letos je bilo namreč razpisano za višje šole 112 kadrovskih štipendij, za prihodnje leto le 76. Morda je zaključek še tvegan, vendar pa se ponuja domneva, da OZD vidijo kadrovski napredek predvsem v strokovnjakih z visoko izobrazbo.

Toda pri tem so med gorenjskimi občinami velike razlike. V celoti je iz novega razpisa razvidno, da gre štiri odstotke na račun višje izobrazbe in deset odstotkov za visoko izobrazbo, skupaj torej 14 odstotkov. Ob regijskem povprečju pa ima kranjska občina za višje in visoke šole skoraj četrtino vsega razpisa, škofjeloška občina 12 odstotkov, druge že bistveno manj, s tržiško občino na začelju, ki je za ta kader namenila le 3,4 odstotka ali 6 štipendij.

Sestav razpisanih kadrovskih štipendij torej neposredno napoveduje, da bo kadrovska obnova in razširitev tekla vzporedno s sedanjo strukturo zaposlenih oziroma se bodo škarje še razpirale. Ali bolj določno: kranjska občina, ki po deležu kadra z višjo in visoko izobrazbo že sedaj prednjači, bo prednost očitno še povečala, tržiška občina pa ne bistveno izboljšala. Napisali smo obe skrajni točki, vendar je podobna logika vidna tudi drugje.

Razpis kadrovskih štipendij za šolsko leto 1983—84 je torej na Gorenjskem za 13 odstotkov manjši od letošnjega. Vendar pričakujemo, da se bo kljub temu še dodatno nabralo nekaj zamudnikov, ki bodo sliko izboljšali. Takšne izkušnje imamo že več let, ko smo v Glasu objavljali dopolnila, ki pa letos najbrž vrzeli ne bodo zamašila, ampak le zmanjšala.

Franc Belčič

Odškodnine za nesreče pri delu

Plačilo za strah

V jeseniški Železarni namenijo precejšnja sredstva za odškodnine za nesreče pri delu — Vedno več je zahtevkov in vedno višji so, vendar po sporazumnih postopkih in obravnavah na sodišču izplačajo le 60 odstotkov zahtevanih in — pretiranih — odškodninskih želja

Jesenice — V jeseniški železarni je bilo lani — pri 6.400 članskem delovnem kolektivu — 569 lažjih in težjih nesreč pri delu. Pravna služba, ki se ukvarja tudi z odškodninami za nesreče pri delu, pa je prejela 70 odškodninskih zahtevkov delavcev, ki so se pri delu ponesrečili.

Delavci pravne službe ugotavljajo, da so odškodninski zahtevki razmeroma visoki, saj je potem izplačana odškodnina po poti redne poravnave ali po sodnih odločbah le 60 odstotna — se pravi, da izplačajo odškodnine le v malo več kot polovico zahtevane vsote. Ocenjujejo, da so zahtevki visoki, da jih je vedno več, tudi in ne nazadnje zato, ker zdaj ni več treba plačevati sodnih taks. Nesporno ostaja, da so zahtevki na moč pretirani, saj se še ni zgodilo, da bi sodišče prisodilo tisti znesek, ki ga zahteva oškodovanec.

Jeseniška železarna ima pri Zavarovalnici zavarovan vsak škodni primer za 60 starih milijonov dinarjev, kar je največ, kar zavarovalnica plača. To pa nikakor ne pomeni, da je sleherni ponesrečenec upravičen do te odškodnine, saj je plačilo odškodninskega zahtevka odvisno od veliko stvari in od primera do primera dokaj različno.

Upravičeni do odškodnine so tisti delavci, za katere se neizpodbitno dokaže, da za nesrečo pri delu niso krivi in ki jim nikakor ni moč očitati malomarnosti. Delavci se omejujejo predvsem na to, da je krivda delovne organizacije za nesrečo, da je kriv tretji in tedaj mora železarna dokazati svojo »nekrivdo« in se »rešiti« odgovornosti. Lahko gre tudi za deljeno odgovornost in tedaj se višina odškodnine zniža.

Da je bil lani skupni seštevek vseh odškodninskih zahtevkov kar milijardo starih dinarjev, je v precejšnji meri vzrok tudi v tem, ker se je v prvi polovici leta zgodila večja nesreča na plavžu, ko je več delavcev dobilo težje opekline in so zato njihovi odškodninski zahtevki dokaj visoki. Delovna organizacija z vsakim delavcem — če njegova temeljna organizacija ugotovi, da je za nesrečo odgovoren — poskuša doseči poravnavo glede višine odškodnine, v nasprotnem primeru delavec vloži zahtevek na sodišče združenega dela. Postopki pred sodiščem so hitri in če ni večjih dokazovanj, je v povprečju vsak spor rešen v enem letu.

V jeseniški železarni se dnevno srečujejo z zastarelo tehnologijo, vendar pa se nesreče pri delu pojavljajo tudi v obratih, kjer imajo sodobnejši proizvodni proces. Vsekakor je odvisno od samih delavcev, kako delajo in kakšno je varstvo pri delu. V nekaterih delovnih okoljih bi morali za varstvo poskrbeti veliko bolj, opozarjati in tudi ukrepati, čeprav je obenem tudi res, da je ponekod takšna prostorska stiska, da je bilo v nekaterih primerih nesrečo kar težko preprečiti. V marsikaterem primeru so ugotovili, da so delavci grobo kršili ukrepe in se zato poškodovali in tedaj bi morali uvesti tudi disciplinski postopek. A delavca zaradi solidarnosti ne pošljejo pred disciplinsko komisijo, češ, da je že itak dovolj prizadet. In se nemalokrat zgodi, da prav ta delavec zahteva plačilo odškodnine.

Pri določanju odškodnine meril ni, ocenjujejo od primera do primera, realno se lahko oceni le premoženjska škoda. Vse ostalo — bolečine, strah, zmanjšanje življenjske in delovne aktivnosti, iznakaženost — je prepuščeno presoji stranke in pravnikov z ozirom na težo in posledice, pri tem pa sodelujejo še medicinski izvedenci, ki lahko z medicinskega stališča nesrečo in njene posledice strokovno opredelijo.

Največji odškodninski zahtevek je znašal milijon 200.000 dinarjev, najmanjši je bil 5.000 dinarjev; od 10 milijonov dinarjev odškodninskih zahtevkov je zavarovalnica izplačala 4 milijone 500.000 dinarjev. Pri vsaki nesreči, ki jo obravnavajo in za katero je železarna odgovorna, obstaja malomarnost in neprevidnost delavca, čeprav je včasih ta le zanemarljiva. Zato je še kako pomembna dosledna varnost pri delu. V vsaki temeljni organizaciji morajo obravnavati vsako škodo in če se ne zmenijo za odškodnino in ne pride do sporazuma, potem delavec lahko zahteva želeni odškodninski znesek šele po treh mesecih.

Dokaj redno se v zahtevanih odškodninah pojavljajo »rubrike« za strah in bolečino pa toliko in toliko ... Res je, da nikakor ni kar tako, če ti stisne roko ali prste ob žerjavu ali ob predelovalnem stroju, v jeklarni, na plavžu, pri delu z lahko vnetljivimi tekočinami. Ni dvoma, da si nihče ne želi ne lažjih ne težjih opeklin, a žal je tudi res, da precej poškodovanih delavcev poskuša »skozi« odškodnino »obogateti« in pač hočejo iztržiti veliko več, kot jim pripada.

Kakšna naj bo odškodnina za strah, kako se sploh lahko denarno ovrednoti bolečina? Za določilo višine odškodnine ni recepta, zato morajo pravniki upoštevati prav vse okoliščine in se potem odločiti. Podatki o višini odškodnine nasploh in za vsak primer posebej so zatorej hudo varljivi in jih nikakor ne moremo potisniti v neka povprečja in primerjave. Zanesljivo je le, da so sami odškodninski zahtevki ponesrečnih delavcev previsoki, če vemo, da so za 86 primerov namenili 4 milijone 500.000 dinarjev, več kot pol manj kot so delavci zahtevali. In še več: v izplačano vsoto so vštete tudi vse rente, ki jih delovna organizacija izplačuje vsako leto.

D. Sedej

Odškodnine za nesreče pri delu so dosegle v jeseniški železarni le milijardo starih dinarjev, vendar so ti zahtevki občutno previsoki, saj sodišče ugodi le 60 odstotkom zahtevane vsote.

HTP BLED
TOZD GRAND HOTEL TOPLICE
BLED

Delavski svet TOZD razpisuje prosta dela in naloge:

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA — DIREKTORJA TOZD

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom in družbenim dogovorom izpolnjevati še naslednje:

— višja ali srednja strokovna izobrazba ekonomske ali gostinske smeri,
— 5 let delovnih izkušenj,
— da aktivno obvlada dva od naslednjih tujih jezikov (angleški, nemški, francoski, italijanski),
— da predloži program razvoja TOZD za naslednje mandatno obdobje (4 leta),
— da ima moralno politične kvalitete in pravilen odnos do samoupravljanja

Delavec bo imenovan za 4 leta.
Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: HTP Bled, TOZD Grand hotel Toplice, Bled, Cesta svobode 12, z oznako »za razpisno komisijo«.

O rezultatih razpisa bodo kandidati obveščeni v 10 dneh po sprejetem sklepu o izbiri.

Glasov odprti telefon

Spraševali ste o avtocesti objavljamo odgovore

• Kako na področju trase poteka reševanje zemljiških vprašanj?

Na večini trase avtoceste so z lastniki zemljišč podpisane pogodbe, povsod pa še niso plačane odškodnine; predvsem tam, kjer so spremembe zaradi drugače projektiranih priključkov (Kranj-zahod in še kje). Praviloma pa ne bo zaorano v nobeno zemljišče, dokler investitor ne bo razrešil vseh vprašanj z lastniki.

• Kdaj se bodo začela dela pri nadvozu Jezerske ceste v Britofu?

Dela naj bi se začela 15. maja in trajala do konca leta.

• Gradnja avtoceste je bila napovedana že na začetku lanske jeseni. Zakaj se je zavlekla?

Glede na dotok sredstev je bila potrebna pridobitev bančne garancije.

• V zadnjih nekaj letih vodi družba bitko z urbanisti za ohranjanje kmetijskih zemljišč. Zakaj priključek na Polici ne posega bolj v gozdno površino?

Pri priključku Kranj — zahod je bilo treba upoštevati: navezavo avtoceste na obstoječo magistralko in industrijsko cono; čimkrajšo povezavo na Nakio—Kokrica; položen plinovod in rezervate za daljnovod. Prihranek na zemljiščih pa vseeno pomeni, da ima Kranj od prvotno predvidenih treh priključkov na zahodnem delu zdaj samo enega na Polici (prej še v Naklem in na cesti JLA). Če pa bi sedanji priključek na Polici premaknili še bolj na zahod, bi morali porušiti še pet hiš.

• Kako se rešuje problem nadomestnih zemljišč?

Osnovna ugotovitev je, da nadomestnih poljedeljskih in gozdnih površin ne bo moč v celoti nadomestiti. Prednost imajo le čisti kmetje. Zmotna je tudi predstava, da je dovolj družbene zemlje. KŽK bo na primer izgubil kar 16 hektarov zemljišča, kar je precejšnji poseg v njihov zemljiški fond ob sedanji usmeritvi pridelave hrane. Vendar pa bo kmetijsko zemljiška skupnost vsa odprta vprašanja obdelala po dogovorjenih kriterijih. Na področju Vogelj so bili poskusi, da bi v kmetijska spremenili nekatera gozdna zemljišča, vendar pa se je izkazalo, da so lastniki le-teh hkrati tudi lastniki izgubljenih kmetijskih zemljišč.

• Znano je že, da bodo posameznikom ob trasi avtoceste ostale manjše kmetijske površine. Kako je z določanjem parcelnih številk zanje?

Nove odmere bodo narejene po dograditvi avtoceste.

• V Šenčurju nas zanima, kje bodo podvozi za obstoječe komunikacije in koliko več potov bo do zemljišč?

Občinska cesta od Kranja proti Šenčurju je le delno prestavljena. Podvozi pa bodo za Šenčur—Hrastje, Šenčur—Voklo, Šenčur-Voglje, Šenčur—Poljska pot proti Brniku. Glede na dosedanje razprave pa so bili vsi lastniki seznanjeni z možnostmi dostopa do svojih zemljišč.

• Stanovanjska hiša je z življenjsko bivalnimi prostori ostro obrnjena v kot nadvoza Jezerske ceste in podvoza avtoceste. Bivanje v tej bližini (4 metre od trase) se bo še poslabšalo. Ali menite, da je bivanje v takšni hiši še znosno za starejše stanovalce?

Ocena je, da rušenje tega objekta ni potrebno, vendar pa mora investitor (republiška skupnost za ceste) urediti vse potrebno glede hrupa. Zato je projektirana zaščita proti hrupu; stopnja zaščite pa je tolikšna, da so upoštevani vsi normativi s tem v zvezi.

• Ali bo na parceli št. 953/1 k. o. Primskovo zaradi avtoceste izvršen kakršenkoli poseg in kaj bo s parcelo št. 226/2 k. o. Britof, ki je bila izključno urbanizirana za prizadetega zaradi gradnje avtoceste?

V parcelo 953/1 ni predviden poseg, parcela 226/2 pa je urbanizirana, ni pa še odkupljena.

• Ali je posekani les treba ponuditi Gozdnemu gospodarstvu, ali lastnik razpolaga z njim sam?

Vprašanje posredujemo in naprošamo za odgovor Gozdno gospodarstvo Kranj.

• Zakaj za parcelo 542 v Podbrezjah še ni odškodnine?

Če še ni, pričakujemo, da bo to vprašanje kmalu rešeno.

• Kaj bo s sedanjo občinsko cesto Naklo—Kokrica? Bo zgrajen podvoz, ali nadvoz, ali jo bodo ukinili?

Na križanju z avtocesto bo ukinjena. Speljana pa bo od »Konjederca« proti križišču Polica ter bo tako tvorila hrbtenico priključka Kranj—zahod. Na preostalem delu pa bo služila za dostop na obstoječe gozdne parcele.

• Pred leti ste v Glasu predstavili z inženir Reboljem bodočo avtocesto. Zanima me, ali se sedanja trasa kaj dosti razlikuje od takrat prikazane?

Trasa na območju kranjske občine ni spremenjena.

• Ali je res, da so med Kranjem in Polico zaorali v zemljišče na napačnem koncu?

Napake ni. Gre za operativno pot za deponijo materiala na traso, da bi bilo tako čimmanj prizadeto obstoječe cestno omrežje. O bodoči usodi te operativne poti pa je treba skleniti sporazum med Republiško skupnostjo za ceste in občino Kranj.

• Grajena bo dvopasovna cesta. Menda gradnja štiripasovne ne bi dosti podražila stroškov. Posebno če bi jo gradili od vzhodne obvoznice naprej.

Pred dobrimi tremi leti je ekonomski izračun pokazal, da bi bila štiripasovnica dražja za okrog 17 odstotkov. To pa zato, ker bo na najtežjem odseku v pokritem vkopu ob prečakanju železniške proge zaradi izredno zahtevne tehnične izvedbe že zdaj zgrajena štiripasovnica. Sicer pa izračuni kažejo, da bi bila najbolj enostavna izvedba štiripasovne že od vzhodnega priključka Kranj naprej (brez srednje odbojne ograje, brez štiripasovnega mostu čez Savo v dolžini 200 metrov in če odstavni pasovi ne bi imeli asfaltbetona marveč le površinsko bitumensko zaščito — protiprašno prevleko) dražja od sedanje izvedbe le 8 odstotkov, v primerjavi z investicijskimi stroški pa še manj. Zato skupščina mesta Ljubljana, občina Ljubljana—Šiška in občina Kranj menijo, da bi bilo treba vprašanje dvo oziroma štiripasovnice na tem področju ponovno preučiti.

• Izvajalec del je Slovenija ceste Tehnika. Ali bo pri gradnji sodelovala tudi gorenjska oziroma kranjska gradbena oziroma tehnična operativa?

Za zdaj ni predvideno nobeno gorenjsko ali kranjsko podjetje, ki bi sodelovalo pri tem. Najbrž pa bi bilo prav, čeprav so dela v glavnem že razdeljena. Niso pa še oddana dela od Naklega do Črnivca.

• Ali je res, da mednarodni kredit usahne, če cesta ne bo zgrajena do jeseni prihodnje leto?

V takšnem primeru bi bilo treba pravočasno zaprositi za tako imenovano prolongacijo (podaljšanje).

• Na Črnivcu naj bi bila cestninska postaja. Ali so predvidena kakšna dodatna dela na obstoječi cesti Črnivec—Podtabor, ki bi opravičevala cestnino na tem področju?

Predvidena je varovalna ograja, telefonski priključki, razširitev mostu in dvig nadvoza v Bistrici, ureditev na Podtaboru ... Skratka, ta odsek je bil že na začetku (ob izgradnji) zamišljen kot del bodoče avtoceste. Podobno naj bi se zgodilo tudi po modernizaciji Dolenjske ceste.

• Kaj bo v tem primeru s staro cesto skozi Gobovce?

Porezati bo treba hude krivine, ublažiti kritične sklone in urediti križišča. Sicer pa o tem še poteka razprava v skupščini gorenjskih občin.

• Ali bo KŽK dobil za izgublje[ne] zemljišča nadomestna zemljišča ali [...] škodnino in koliko?

KŽK bo dobil odškodnino po enakih [kri]terijih kot zasebniki.

• Gradnja je povezana s prodajo [...]tornega goriva (2 dinarja od litra [v] Sloveniji. Ali bo poraba goriva de[...] velika, da bo pokrila gradnjo in da [...] cesta zgrajena do roka?

Dotok denarja od prodaje goriva je [...] upoštevan pri izračunu. Predvidevamo, [da] bodo sredstva dotekala po programu.

• Prav gotovo se bo bencin podražil. [...] se bo potem tudi sedanji znesek 2 din[arja] povečal; saj se lahko zgodi, da se zar[adi] dragega bencina ne bomo toliko vozili.

V tem primeru bo potrebno usklajevanje [v] zveznem merilu.

• Kje bo najtežji gradbeni odsek [na] sedanji trasi?

V kranjski občini na odseku od JLA [do] Britofa in v Šentvidu.

• Ali bo dovolj goriva za gradbe[no] operativo, ki bo vključena v grad[njo] ceste?

Trenutno ni nobenih težav glede preskrb[e z] gorivom.

• Koliko kmetijskih zemljišč in kol[iko] gozdnih površin bo vzela avtocesta? K[oli]ko objektov bo treba porušiti?

Na celotni trasi je ena tretjina kmetijsk[ih] površin in dve tretjini gozdnih. Od tega pa okrog 10 odstotkov stavbnih zemljišč. [V] kranjski občini bo treba porušiti 7 objektov: ena kmetija in sicer v Malem Naklu štir objekti in kmetija in v Britofu 3 objekt. Prizadevanja za ohranjanje kmetijskih p[o]vršin potrjuje med drugim tudi Vodš[ka] varianta, ki gre skozi gozd; prejšnja Smle[d]niška varianta trase pa je potekala po polju.

— — —

• Več vprašanj v pismu nam je postav[il] tudi naš dopisnik. Med drugim sprašu[je], če se je z gradnjo začelo zato, da [so] zaposlili nekaj delovne sile in gradbe[nih] strojev; kaj pravijo k temu društva [in] varstvo okolja; kaj menijo mladi o te[mu], koliko odgovornih je soglašalo s [...] gradnjo ...

Med sodelujočimi, ki smo jih povabili [v] uredništvo, je bila tudi o teh vprašanjih do[...] živahna razprava. Lahko bi jo strnili [v] ugotovitev, da gre za pomemben objekt, [...] uresničitev želje in potrebe, za nedvom[no] izredno zahtevno in odgovorno projekt[ivno] nalogo, za uresničitev mednarodne obve[znosti] za prizadevanja, da ne bi preveč posegali v dragoceno zemljo pa nedvomno tudi [...] pomembno razvojno pridobitev, za katero [bi] tako doma kot zunaj ne bi bilo trebe biti sra[m] pred zanamci.

Pripravil: Andrej Žalar

Kurnikovi nagrajenci

Kurnikove nagrade za leto 1982 je tržiška kulturna skupnost podelila moškemu pevskemu zboru društva upokojencev Tržič, Dorci Kralj, Pavlu Podlipniku, Zdravku Štamcarju, Jožetu Peharcu in Vinku Jancu

Tržič – V petek zvečer je bila v osnovni šoli heroja Bračiča v Bistrici pri Tržiču osrednja občinska prireditev v počastitev slovenskega kulturnega praznika. Na zborovski reviji Tržič poje '83, na kateri so sodelovali komorni pevski zbor tovarne Peko, oktet bratov Zupan, zbor društva upokojencev Tržič in dekliški zbor Mladika iz Križ, so podelili tudi Kurnikove nagrade za leto 1982, ki jih je kulturna skupnost namenila skupini in petim posameznikom, zaslužnim delavcem na področju ljubiteljske kulturne dejavnosti v tržiški občini.

MOŠKI PEVSKI ZBOR DRUŠTVA UPOKOJENCEV TRŽIČ (v imenu zbora nagrado prevzel Jernej Jezeršek)

Moški pevski zbor društva upokojencev Tržič šteje petindvajset članov, starih povprečno 69 let. Obstaja od novembra 1976. leta in je prvič javno nastopil za praznik žena 5. marca 1977. Zbor uspešno vodi Edo Ošabnik. Pevci so doslej nastopili na številnih proslavah kraljevnih praznikov, na konferencah oziroma občnih zborih zveze borcev NOV, na srečanjih upokojencev, zunaj občine pa na revijah pevskih zborov društev upokojencev Gorenjske in Slovenije ter lani na otvoritvi gerontološkega kongresa v Cankarjevem domu v Ljubljani. Skupščina občine Tržič je ob lanskem občinskem prazniku podelila zboru zlato plaketo mesta Tržič, petletnico uspešnega dela pa je proslavil novembra s koncertom v bistriški šoli.

Dorca Kralj je vseskozi izredno predana ljubiteljski kulturi. V svoji mladosti je bila zelo aktivna na področju dramske dejavnosti v Tržiču. Odigrala je nešteto pomembnih vlog in se posebno izkazala pri uprizarjanju operet, v katerih je odpela večino vodilnih sopranskih vlog. Več let je bila tudi vestna suflerka. Razen tega je znana kot ljudska pesnica; napisala je vrsto prisrčnih pesmic, od katerih so bile nekatere tudi že objavljene.

DORCA KRALJ

PAVEL PODLIPNIK

Pavel Podlipnik aktivno sodeluje pri pihalnem orkestru Tržič sedemindvajset let, od tega sedemnajst let tudi v odboru. Osem let je bil predsednik nadzornega odbora, lani je postal blagajnik. Od leta 1956, ko je prišel k pihalnemu orkestru, do leta 1966 je igral klarinet, od tedaj pa je njegov inštrument alt saksofon.

Zdravko Štamcar je član kulturnoumetniškega društva Lom od 1974. leta, ko je opravljal posle blagajnika, dve leti kasneje pa je prvič prevzel vlogo predsednika. Kasneje je bil še podpredsednik, medtem ko je trenutno član izvršnega odbora društva. Sodeloval je pri pripravah in izvedbi številnih proslav ter iger. V delih Zares čuden par, Teta na konju, Sreča na upanje in Pot do zločina je bil nosilec glavnih vlog.

ZDRAVKO ŠTAMCAR

JOŽE PEHARC

Jože Peharc je že v osnovni šoli kazal veselje in smisel za igro in recitiranje. Nastopal je na vseh šolskih proslavah, kasneje pa tudi na drugih kot recitator Mladinskega gledališča Tržič. Zdaj je prizadeven mentor dramskega krožka v osnovni šoli heroja Bračiča v Bistrici, ki ga uspešno vodi drugo leto. Učenci so poželi obilo priznanj z igricami Rdeča kapica, Prehlajeni sonček in Mali strah Bab-bav. Za praznovanje dedka Mraza so pripravili Mesto Križem Kraž, trenutno pa se pripravljajo za dan žena. Učenci zelo radi delajo v krožku in je navdušencev vedno več, v veliki meri prav zaradi prizadevnega Jožeta Peharca, prvega zunanjega mentorja šolskega dramskega krožka,

VINKO JANC

Vinko Janc je aktiven član kulturnoumetniškega društva Podljubelj že od ustanovitve. Več mandatnih dob je uspešno opravljal delo predsednika. Organiziral je ženski pevski zbor, ko pa mu je uspelo ustanoviti mešani zbor, je kot dober basist v njem sodeloval tudi sam. Izkazal se je tudi pri dramskem delu. Odigral je pomembnejše vloge v igrah Bele vrtnice, v Ljubljano jo dajmo, Za čast in kri, Županova Micka, Jurij Tepček in drugih. Sodeloval je tudi pri zbornih recitacijah. Trenutno je blagajnik društva.

H. J.

Peter Jovanovič v osnovni šoli na Trati

Ob slovenskem kulturnem prazniku in ob začetkih proslav 20-letnice Osnovne šole Cvetka Golarja v Škofji Loki so odprli likovno razstavo del kiparja Petra Jovanoviča

Pred 17 leti je imel Peter Jovanovič prvo samostojno razstavo v galeriji na loškem gradu. Tako se je uresničila želja novinarja, ki je pred 20 leti zapisal, da bo nekega dne prišel na razstavo, kjer bo videl že znane in nove Petrove risbe. Od takrat pa do danes je imel Peter Jovanovič najmanj dvajset samostojnih razstav in še večkrat je sodeloval na skupinskih razstavah. Poleg tega je naredil skoraj trideset javnih spomenikov ali spominskih plastik, tako da je kritik Mirko Juteršek v katalogu k zadnji razstavi v lanskem letu upravičeno zapisal: »Kipar Peter Jovanovič je eden najbolj priznanih slovenskih likovnih samorastnikov. Kjerkoli po Sloveniji srečamo kiparsko obdelano drevesno deblo, po katerem se prav do vrha, do nastavka vej, namesto skorje razvrščajo človeški obrazi in postave, upravičeno pomislimo najprej na Petra Jovanoviča. Teh drevesnih stolpov-skulptur je izsekal in izrezljal že veliko. Tudi visoko, v nebo vzpenjajoče se deblo na Gospodarskem razstavišču je njegovo. Veliko priznanje pa je bilo Petru Jovanoviču izkazano leta 1968, ko je bil sprejet na mednarodno kiparsko srečanje Forma viva v Kostanjevici ob Krki.«

Prav podrejenost deblu, veji, panju ali lesenemu bloku kaže kiparjev občutek za gradivo, iz katerega nastaja likovno delo, ki je polno občutka za postopek kiparskega ustvarjanja s presenetljivo majhnimi posegi, kakršne predstavljajo plitke zareze, ki samo izvabljajo speče oblike iz debla v življenje. Ta način dela je podoben prvinskemu posluhu za dekoracijo, s kakršnimi so naši davni predniki in tudi dedje s plitkimi vrezi krasili predmete vsakdanje rabe. To so tisti znaki pravega in prvinskega umetniškega izražanja, ki že dolgo presega zlorabo naziva »naivno kiparstvo« pri oceni Jovanovičevega kiparskega snovanja.

Jovanovičeva posebnost je tudi izrazit risarski poudarek pri predstavljanju vsebine, zato ni čudno, da se je posvetil ilustracijam dogodkov iz naše neizčrpne zakladnice slovenske književnosti in to tako v plastiki kot tudi risbi. Lahko bi celo trdili, da je do neizčrpnih prispodob v zakladnici slovenske literature in pesništva prišel šele potem, ko je izčrpal motiviko, ki jo je imel pred seboj v domači vasi. Vrsti prizorov iz kmečkega življenja je našel odgovarjajočo snov v delih Tavčarja, Bevka, Prežiha, svoj humorni značaj je soočal z Milčinskim in njegovimi Butalci, a s posebno občutljivostjo bere poezijo. Posebno pozornost zaslužijo ilustracije na temo Prešernovih pesmi. Ob njih je ustvaril ilustracije samostojnih razsežnosti s svojskim prizvokom skromne, a izpovedne risbe, vredne vsega spoštovanja.

Nasploh so risbe in ilustracije zanimivo poglavje v življenju in delu Petra Jovanoviča, in jih bomo lahko razumeli še posebej, če na kratko preletimo njegovo življenjsko pot, ki se je začela 6. februarja 1938 v Dolenji Žetini pod Blegošem. Hiši, v kateri se je rodil Peter Jovanovič, se po domače reče pri Šoštarju in je prva v vasi. Poleg Petra se je v hiši gnetlo še sedem otrok in vse je morala preživljati mati sama. Zato je Peter leta 1951 končal šolanje s petimi razredi osnovne šole v Javorjah in ostal doma. Poleg kmetovanja doma je hodil tudi po dninah in majčken delček zaslužka vedno žrtvoval za papir in tuš. Že v šoli je izredno rad risal, a resneje se je tega lotil, ko so ga vzpodbudile ilustracije v takratni reviji »Mlada pota«, kamor je leta 1957 poslal eno svojih risb. Risbo so objavili in mentor mu je dal nekaj nasvetov, kar je plašnemu fantu iz hribov vlilo poguma, da je nadaljeval začeto delo. Tako se nam je rodil nov ljudski umetnik, kajti prav s tem nazivom ga lahko najbolje opredelimo, ker se je Peter Jovanovič vključil v časovno nepretrgano ljudsko umetnostno izročilo loškega območja.

Andrej Pavlovec

Dominik Smole prejel nagrado Slavka Gruma – *V Prešernovem gledališču v Kranju pred razprodano dvorano te dni teče Teden slovenske drame. Svečano so ga odprli v četrtek, 10. februarja, ko so Dominiku Smoletu podelili »Nagrado Slavka Gruma«, s čimer je Smoletov dramski tekst »Zlata čevljička« nagrajen kot najboljše slovensko dramsko besedilo preteklega leta. Kot uvod v Teden slovenske drame pa je Prešernovo gledališče krstno uprizoril dramo Josipa Vošnjaka »Doktor Dragan«. – Foto: F. Perdan*

Jezikovno razsodišče (86)

Samoupravna slovenščina

Odlomek iz pisma delegatke: »V naši občini izhaja občinski časopis z delegatsko prilogo in prihaja redno v vsako družino, da bi bili vsi občani seznanjeni z delom delegatov in da bi lahko dajali tudi pripombe k objavljenemu gradivu. To je lepo in prav, zatakne pa se pri jeziku. Zanima me, koliko odstotkov občanov razume to ‚žaganje'. Kot delegatka krajevne skupnosti mislim sprožiti vprašanje o slovenščini v našem občinskem glasilu. Zato vas prosim, da mi obkroženi del iz Osnutka prevedete v slovenščino.«

Odlomek iz Osnutka globalnih usmeritev dolgoročnega razvoja: »Tako kot za dosedanji varianti koncentracije in dekoncentracije naselitev v Ljubljanski regiji velja tudi za varianti, ki govorita o usmerjevanju naselitve bodisi na severno polovico ali južno polovico regionalnega prostora, teoretičnega značaja, saj kot skrajnosti ne predstavljata osnov za planske odločitve, služijo pa opredelitvi razpona realnih alternativ.«

Odlomek iz Stališč izvršnega sveta Skupščine občine Vrhnika: »Izvršni svet Skupščine občine Vrhnika, je na seji, dne 16. 11. obravnaval dolgoročni družbeni plan občine Vrhnika – OSNUTEK globalnih možnih usmeritev dolgoročnega razvoja v občini Vrhnika in se glede možnosti usmerjanja razvoja in poselitve na območju občine Vrhnika opredelil do ‚usmerjene variante razvoja – 4.5.'. Izvršni svet predlaga zborom SO Vrhnika, da obravnavajo zgoraj omenjeno gradivo in ga dajo v enomesečno javno razpravo.«

Odlomek iz izjave Jezikovnega razsodišča: »Razumemo stisko delegatke. Če namreč gradivo za javno razpravo ni napisano v razumljivi slovenščini, temveč v vase zabubljeni birokratščini, kakor je vrhniško, so vsa vabila na javno razpravo govorjenje v prazno. Zakaj ne bi mogel biti vsak zakon, predpis, odlok in razglas objavljen v jeziku tistega, ki mu je namenjen?! To še posebej velja za samoupravljanje. Tako nerazumljivega birokratskega jezika bi si Cankarjeva Vrhnika ne smela dovoliti.«

Jezikovno razsodišče pripravlja širšo izjavo o birokratski »slovenščini«, zato prosi občane, posebej delegate, naj mu pošljejo primerno gradivo.

Morebitne predloge, kritike in opozorila v zvezi s slovenščino v javni rabi pošiljajte na naslov:

JEZIKOVNO RAZSODIŠČE, Republiška konferenca SZDL Slovenije, Ljubljana, Komenskega 7.

85-letnica pihalnega orkestra Kranj

Vsakih pet let Pihalni orkester občine Kranj svečano praznuje obletnico ustanovitve. Tokrat je to že petinosemdeseta, saj je bil ustanovljen leta 1898. Letos bo praznovanje še posebej prijetno, ker je orkester lani uspel z organizirano akcijo zbrati sredstva za nove inštrumente in jih večino tudi že nabavil. Člani uspešno sodelujejo tudi pri pridobivanju in učenju novih članov ter pri urejanju vadbene sobe. Trenutno orkester šteje 48 članov, povprečna starost pa je 32 let.

V počastitev visokega jubileja se bo vsem ljubiteljem te zvrsti glasbe orkester predstavil s koncertom, ki bo v soboto, dne 19. februarja 1983, ob 18.15 uri v dvorani Kina Center v Kranju. S koncertom se želi Pihalni orkester občine Kranj pridružiti tudi praznovanju slovenskega kulturnega praznika. Pridite, ne bo vam žal.

J. Bregar

RADOVLJICA

DOGOVORIMO SE

11. seja zbora združenega dela radovljiške občinske skupščine bo v sredo, 23. februarja ob 15. uri v veliki sejni dvorani Skupščine občine Radovljica, Gorenjska 19.

DNEVNI RED:

- odobritev zapisnika zadnje seje
- predlog resolucije o izvajanju družbenega plana občine Radovljica 1981—1985 za leto 1983
- osnutek družbenega dogovora o usklajevanju davčne politike v letu 1983
- osnutek odloka o davkih občanov
- predlog odloka o prometnem davku od nepremičnin
- osnutek odloka o posebnem občinskem davku za zagotavljanje sredstev za intervencije v proizvodnji hrane v občini Radovljica za obdobje do leta 1985
- osnutek odloka o proračunu občine Radovljica za leto 1983
- osnutek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o elementih za določanje cene za razlaščena stavbna zemljišča
- predlog družbenega dogovora o spremembah in dopolnitvah družbenega dogovora o oblikovanju in izvajanju kadrovske politike v občini Radovljica
- program dela zbora združenega dela za leto 1983
- predlog družbenega dogovora o določitvi nalog in interesov SLO in DS, ki so skupnega pomena za občine Gorenjske in o obveznosti občin do delovanja Pokrajinskega odbora in njegovih organov
- predlog odloka o ustanovitvi Pokrajinskega odbora za Gorenjsko
- predlog statuta gorenjskih občin s sklepom o vrstnem redu opravljanja funkcije predsednika in podpredsednika skupščine gorenjskih občin
- aneks k samoupravnemu sporazumu za financiranje krajevnih skupnosti v občini Radovljica
- predlog sklepa o sestavi in imenovanju Predsedstva SO Radovljica za delo v vojni
- predlog o imenovanju članov komiteja za SLO in DS občine Radovljica
- predlog dodelitve sredstev obveznic cestnega posojila za leto 1982 in 1983
- delegatska vprašanja

11. seja zbora krajevnih skupnosti radovljiške občinske skupščine bo v sredo, 23. februarja ob 15. uri v mali sejni dvorani Skupščine občine Radovljica, Gorenjska 19.

DNEVNI RED:

- odobritev zapisnika seje
- predlog resolucije o izvajanju družbenega plana občine Radovljica 1981—1985 za leto 1983
- osnutek družbenega dogovora o usklajevanju davčne politike v letu 1983
- osnutek odloka o davkih občanov
- predlog odloka o prometnem davku od nepremičnin
- osnutek odloka o posebnem občinskem davku za zagotavljanje sredstev za intervencije v proizvodnji hrane v občini Radovljica za obdobje do leta 1985
- osnutek odloka o proračunu občine Radovljica za leto 1983
- osnutek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o elementih za določanje cene za razlaščena stavbna zemljišča
- predlog družbenega dogovora o spremembah in dopolnitvah družbenega dogovora o oblikovanju in izvajanju kadrovske politike v občini Radovljica
- program dela zbora krajevnih skupnosti za leto 1983
- predlog družbenega dogovora o določitvi nalog in interesov SLO in DS, ki so skupnega pomena za občine Gorenjske in o obveznostih občin za delovanje Pokrajinskega odbora in njegovih organov
- predlog odloka o ustanovitvi Pokrajinskega odbora za Gorenjsko
- predlog statuta gorenjskih občin s sklepom o vrstnem redu opravljanja funkcij predsednika in podpredsednika Skupščine gorenjskih občin
- aneks k samoupravnemu sporazumu za financiranje krajevnih skupnosti v občini Radovljica
- predlog sklepa o sestavi in imenovanju Predsedstva SO Radovljica za delo v vojni
- predlog o imenovanjih članov komiteja za SLO in DS občine Radovljica
- predlog dodelitve sredstev obveznic posojila za leto 1982 in 1983
- delegatska vprašanja

11. seja družbenopolitičnega zbora radovljiške občinske skupščine bo v sredo, 23. februarja ob 15 uri v spodnji sejni dvorani družbenopolitičnih organizacij občine Radovljica v Radovljici, Gorenjska 25.

DNEVNI RED:

- odobritev zapisnika zadnje seje
- predlog resolucije o politiki izvajanja družbenega plana občine Radovljica 1981—1985 v letu 1983
- osnutek stališč k dogovoru o usklajevanju davčne politike v letu 1983
- osnutek odloka o proračunu občine Radovljica za leto 1983
- osnutek odloka o posebnem občinskem davku za zagotavljanje sredstev za intervencije v proizvodnji hrane v občini Radovljica za obdobje do leta 1985 — stališča
- predlog družbenega dogovora o spremembah in dopolnitvah družbenega dogovora o oblikovanju in izvajanju kadrovske politike v občini Radovljica
- predlog družbenega dogovora o določitvi nalog in interesov SLO in DS, ki so skupnega pomena za občine Gorenjske in o obveznosti občin za delovanje Pokrajinskega odbora in njegovih organov
- predlog odloka o ustanovitvi Pokrajinskega odbora za Gorenjsko
- program dela družbenopolitičnega zbora za leto 1983
- predlog statuta gorenjskih občin s sklepom o vrstnem redu opravljanja funkcije predsednika in podpredsednika Skupščine gorenjskih občin
- predlog sklepa o sestavi in imenovanju Predsedstva SO Radovljica za delo v vojni
- predlog o imenovanju članov komiteja za SLO in DS občine Radovljica
- predlog o dodelitvi sredstev obveznic cestnega posojila za leto 1982 in 1983
- delegatska vprašanja

Občinski proračun

Delegati obeh treh zborov bodo obravnavali osnutek odloka o proračunu radovljiške občine v letošnjem letu — Proračunska poraba bo večja za 10,7 odstotkov

Osnutek letošnjega občinskega proračuna sta pripravila Uprava za družbene prihodke in Sekretariat za občno upravo in družbene dejavnosti, izvršni svet je večkrat obravnaval delovno gradivo, obravnavala ga je tudi njegova komisija za finance.

Osnutek proračuna je pripravljen na podlagi zakonskih predpisov, upošteva osnutek dogovora o usklajevanju davčne politike v letošnjem letu in izhodišča izvršnega sveta. Pri izračunu proračunskih prihodkov so upoštevali 95 odstotno izterjavo davkov in spremenjene pogoje gospodarjenja, pri proračunskih odhodkih pa 12 odstotno povečanje sredstev za osebne dohodke in 20 odstotno povečanje sredstev za materialne stroške, glede sredstev za sklad skupne porabe družbeni dogovor o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka in čistega dohodka v letošnjem letu, za amortizacijo pa se priznajo sredstva v višni potreb za zamenjavo dotrajane opreme.

Obseg dogovorjene porabe v letošnjem letu tako znaša 155,759.328 dinarjev, kar je dovoljena poraba v lanskem letu povečana za 10,7 odstotkov. Skupaj z lastnimi in prenešenimi sredstvi bodo tako v radovljiški občini za financiranje organov občine in za druge z zakoni in občinskimi predpisi določene družbene potrebe porabili 173,903.807 dinarjev.

Obseg prihodkov proračuna predvidevajo v višini 205,759.479 dinarjev. Tako znaša presežek nad dovoljeno porabo 31,855.672 dinarjev, od katerega občini pripada 14,365.000 dinarjev, republiki za financiranje blagovnih rezerv pa 17,490.672 dinarjev.

Pri izračunu proračunskih prihodkov načrtujejo, da bo davek iz osebnih dohodkov iz delovnega razmerja po stopnji 0,5 odstotkov v primerjavi z lanskim letom zaradi večje mase sredstev za osebne dohodke večji za 12 odstotkov. Pri davku od kmetijstva sprememb ne bo, saj bodo stopnje ostale nespremenjene. V porastu je v zadnjih letih samostojno opravljanje gospodarskih dejavnosti, vendar zaradi zaostrenih pogojev poslovanja načrtujejo le za 29 odstotkov večjo odmero davka od dohodka iz gospodarskih dejavnosti. Za pogodbena dela pa zaradi manjše stopnje davka po odbitku načrtujejo le 15 odstotni porast. Stopnje davka od poklicnih dejavnosti in od dohodka od avtorskih pravic se ne spreminjajo. Pri davku od skupnega dohodka občanov je indeks porasta same odmere 125, odvisen pa je seveda od porasta osebnih dohodkov in cenzusa. Občinski prometni davek se bo poslej stekal v republiški proračun. Pri davku od alkoholnih pijač predvidevajo 17 odstotni porast, prav tako pri prometnem davku od storitev. Pri prometnem davku od nepremičnin bo uvedenih nekaj novih olajšav, zato bo rast prihodkov le 8 odstoten. Manjši bo davek na prihodke od premoženja, ker bodo ukinili davek v primerih, ko je prodaja stavbe ali stanovanja oproščena prometnega davka. Davek na dohodek od stavb bo rastel odvisno od višine najemnin in oddajanja turističnih sob. Stopnja davka na dohodke od iger na srečo se povečujejo od 10 na 15 odstotkov. Pri davku na posest stavb načrtujejo 95 odstotkov dosedanjega priliva, ukinja pa se davek na posest tovrstnih vozil, pri davku na posest gozda ni sprememb, pri davku na dediščine in darila pa je predvidena večja olajšava, če gre za stanovanja ali poslovne prostore.

Pri proračunskih odhodkih se sredstva za delo upravnih organov povečujejo za 16,8 odstotkov, za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito za 10,7 odstotkov, kar 7,5 milijonov dinarjev bodo namenili intervencije v kmetijstvo in pomoč hrane, sredstva za DPS in SIS bo večja za 15,6 odstotkov, za družbene dejavnosti za 16,4 odstotke, za druge splošne družbene potrebe za 16,2 odstotka, za 95,8 odstotkov se bo povečala sredstva rezerv.

Nazadnje izdelan osnutek letošnjega občinskega proračuna je obravnaval tudi izvršni svet, ki ga je sprejel s spremembo, da se lastni dohodki povečajo za 1 milijon dinarjev, pri planu odhodkov pa sredstva za sanacijo blejskega jezera povečajo od 1 milijona na 1,6 milijona dinarjev, za kolikor naj se zmanjša tekoča proračunska rezerva. Pri sredstvih za OK SZDL znesek z 3 milijone zmanjša na 2,885.000 dinarjev, razlika pa je nova postavka za »Vlak bratstva in enotnosti«.

Davek na promet z nepremičninami

Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti sta na decembrski seji sprejela osnutek odloka o davku na promet z nepremičninami ter ga dala v javno razpravo. Prispela je le ena pripomba in sicer z regijskega posveta v Kranju, da je treba znižati stopnjo davka od kmetijskega zemljišča pri zadnji postavki od 100 na 95 odstotkov. Pripomba je vnešena v predlog odloka, ki ga izvršni svet predlaga delegatom v sprejem.

Določitev novih osnov in stopenj davka na promet z nepremičninami narekuje družbeni dogovor o usklajevanju davčne politike za leto 1982 v primeru, če niso bile spremenjene v zadnjih dveh letih ter da jih uskladijo v regiji. Lestvice so uskladili, predlog pa je sestavljen s ciljem doseči glede na porast cen približno enako stopnjo obdavčitve in progresijo kot je veljala v času sprejetja sedanjega odloka. Davek od prodaje kmetijskih zemljišč se povečuje z namenom omejevanja prehoda z lastništva od kmetov na nekmete. Na novo pa je predlagana oprostitev davka v primeru, da bi prišlo do prodaje poslovnih prostorov, ki so bili zgrajeni s sredstvi uporabnikov družbenih sredstev. Oprostitev naj bi smiselno podpirala razvoj deficitarne in druge obrtne dejavnosti, v skladu z dogovorom o temeljih družbenega plana občine.

Novi, kmetijski davek

Urejeno preskrbo z mlekom in mesom naj bi zagotovili s sredstvi iz nove, 0,6 odstotne prispevne stopnje iz bruto osebnih dohodkov za letošnjih devet mesecev, prispevno stopnjo pa bodo vsako leto preverili

Delegati vseh treh zborov bodo obravnavali osnutek odloka o posebnem občinskem davku za zagotavljanje sredstev za intervencije v proizvodnji hrane v radovljiški občini za obdobje do leta 1985. Z njim bodo zagotovili združevanje sredstev za proizvodnjo hrane in s tem urejeno preskrbo z osnovnimi artikli, predvsem z mlekom in mesom. Osnutek odloka je pripravljen na podlagi programa za izvajanje intervencij v kmetijstvu in porabi hrane v radovljiški občini, ki ga je sprejela skupščina samoupravnega sklada za izvajanje intervencij v kmetijstvu in porabi hrane v občini Radovljica, osnovana pa je bila lani s posebnim odlokom. Zbiranje sredstev poteka v obliki posebnega občinskega davka, ki ga plačujejo vsi zaposleni iz bruto osebnih odhodkov, določen del pa iz proračuna občine. Obveznost plačevanja se začne s sprejetjem odloka.

Osnutek odloka, ki ga je izdelal komite za družbeno planiranje in gospodarstvo, je obravnaval izvršni svet, ki predlaga da letos za devet mesecev višina prispevne stopnje znaša 0,6 odstotkov, stopnja pa se vsako leto preveri. Odlok naj bi sprejeli marca, torej bi začel veljati s 1. aprilom.

Lani so samoupravnemu skladu namenili iz občinskega proračuna 106.795.200 dinarjev, del nalog pa so financirali še iz sredstev sklada za pospeševanje kmetijstva v višini 2,260.811 dinarjev. Letošnji program sklada je usklajen z republiškim programom pospeševanja proizvodnje hrane. Predvideva, da pridelovalci ne bi dobivali premij in regresov v obliki denarja, ampak bi bili deležni ugodnosti pri nakupu gnojil, semen in zaščitnih sredstev. Letos naj bi tržni proizvajalci povečali stalež krav, v nižinskih območjih bi znašala premija 10.000 dinarjev, v višinskih pa 12.000 dinarjev za vsako privezano kravo. Prireja mleka bo po predlogu premirana z 1,30 dinarji v višinskem območju, 0,50 dinarjev v nižinskem območju in na družbenih farmah 2,20 dinarjev za liter oddanega mleka. Podobno bo premirana prireja mesa, ker pa je proizvodnja v hribovitem območju vsaj 30 odstotkov dražja od prireje v nižinskem, predlagana premija to razliko pokriva le 6 odstotno, zato je predlagana dodatna premija za višinsko območje v višini 3 dinarje za liter oddanega mleka in 15 dinarjev za oddan kilogram žive teže goveje živine.

Predvsem je pomembno, da bi premiranje spodbudilo večjo porabo mineralnih gnojil in s tem večjo kakovostno pridelavo domače krme in s tem intenziviranje travniških in pašniških površin.

Letos so zmanjšani viri občinskega proračuna, program samoupravnega sklada pa je povečan in znaša 30 milijonov dinarjev. Zato je potrebno uvesti novo prispevno stopnjo iz bruto osebnega dohodka, ker bodo le tako lahko pokrili pogodbeno proizvodnjo mleka in mesa, omogočili tako normalno oskbljenost ter omogočili preskrbo z mlekom in mesom tudi občanom z nižjimi osebnimi dohodki.

Iz programa sklada bi sicer lahko črtali del pospeševalnih nalog kot je zavarovanje živine, dodatno premiranje višinskih območij, premiranje tržnih viškov mleka največjih tržnih proizvajalcev, izobraževanje kmetov, s čimer bi znižali potrebna sredstva sklada. Vendar so vse te akcije v dosedaj sicer manjšem obsegu dale dobre rezultate, spodbujale so tržno proizvodnjo in stimulirale kmetijske proizvajalce za večja vlaganja v kmetijstvo. Z opustitivijo že utečenih pospeševalnih akcij bi zavrli razvoj kmetijstva in ne bi dosegli večje prireje mleka (8,5 odstotkov) in mesa (4,3 odstotke) na območju radovljiške občine, kakor tudi ne načrtovane kmetijske proizvodnje v Sloveniji.

Samoupravnemu skladu bi del potrebnih sredstev zagotovili z novo, 0,6 odstotno prispevno stopnjo iz bruto osebnih dohodkov, ki naj bi začela veljati s 1. aprilom, s katero bi letos zbrali 17 milijonov dinarjev. Iz sredstev občinskega proračuna, ki se izločajo za blagovne rezerve in intervencije v porabi hrane za leto 1982 bi zagotovili 3 milijone dinarjev, iz sredstev letošnjega občinskega proračuna pa sredstva v višini 10 milijonov dinarjev.

Razdelitev sredstev cestnih obveznic

Delegati vseh treh zborov bodo odločali o sprejemu predloga dodelitve sredstev obveznic cestnega posojila v letu 1982 in 1983. Iz obveznic cestnega posojila se vsako leto vrne 1,52 milijona dinarjev. Izvršni svet predlaga, naj se komunalni skupnosti dodeli 300 tisoč dinarjev za komunalno dejavnost, izobraževalni skupnosti 1,22 milijona dinarjev za popravilo in vzdrževanje osnovnih šol, dočim naj bi v letu 1983 ta sredstva namenila v celoti za sovlaganja v modernizacijo rudnikov, kolikor ne bo mogoče zagotoviti sredstev iz proračuna. Izvršni svet predlaga delegatom, da ga pooblastijo, da letošnja sredstva iz obveznic cestnega posojila nameni za zagotovitev dolgoročne boljše oskrbe s premogom. Smatra, da takšna razdelitev rešuje najpomebnejše doslej nerešene probleme v družbenem standardu in preskrbi.

Program nujnih popravil v osnovnih šolah namreč presega sredstva zbrana iz združene amortizacije, zaradi znanih omejevanj skupne porabe tudi izobraževalna skupnost ne more zagotoviti. Gradnja in vzdrževanje kanalizacijskega omrežja je v preteklosti zaostajala, komunalna skupnost pa ne more pokriti vseh potreb. Pri preskrbi s premogom prihaja na Gorenjskem do resnih problemov. Trgovsko podjetje Merkur ima s premogovniki sklenjene sporazume o dobavi, ki so vezani na sovlaganja. Merkur sam za sovlaganja nima dovolj sredstev, nekaj si jih bo zagotovil z bančnimi krediti, del bodo prispevale gorenjske občine. Tako bo Merkur potrošnikom radovljiške občine lahko zagotovil 10.400 ton premoga letno, če bo občina zaposodobitev rudnikov v petih letih združila 15.024.160 dinarjev sredstev.

Ob tem je treba povedati, da s predlogom ni spremenjena namembnost sredstev kot je v nekaterih delegacijah razumljeno pri obravnavi gradiva za zadnjo sejo skupščine. Sredstva, ki so bila zbrana na podlagi vpisanega posojila so bila preko republiške skupnosti za ceste namenjena v celoti za posodobitev cestnega omrežja v občini. Sredstva, ki jih zdaj razdeljujejo so pravzaprav prihodek proračuna iz preteklih let, brez opredeljenega namena. Občinska skupščina je namreč s sredstvi iz proračuna sodelovala pri nakupu obveznic cestnega posojila s 7,7 milijoni dinarjev. Proračun tako vsako leto dobi nazaj 1,52 milijona dinarjev.

Financiranje krajevnih skupnosti

Delegati zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti bodo obravnavali predlog aneksa k samoupravnemu sporazumu o združevanju sredstev za financiranje krajevnih skupnosti, ki ga je pripravil sekretariat za občo upravo in družbene dejavnosti. Vsebuje predlog, da se delež, ki ga delavci v temeljnih organizacijah prispevajo za zadovoljitev skupnih potreb v krajevnih skupnostih poveča od 520 na 580 dinarjev v letu 1983. Povečuje se torej za 11,5 odstotkov, kolikor se lahko nominalno poveča skupna poraba.

Izvršni svet je ob obravnavi predloga zadolžil pristojni upravni organ, da pripravi koncepcijo financiranja krajevnih skupnosti v skladu s principi svobodne menjave dela, saj je zbor krajevnih skupnosti imenoval posebno komisijo, da pripravi predlog drugačnega financiranja programov krajevnih skupnosti. Torej bo sedanji sistem veljal le še letos, čeprav je bil sprva dogovorjen za tekoče srednjeročno razdobje.

Kadrovska politika

Delegati vseh treh zborov bodo obravnavali predlog družbenega dogovora o spremembah in dopolnitvah družbenega dogovora o oblikovanju in izvajanju kadrovske politike v radovljiški občini, katerih namen je uskladitev občinskega dogovora z republiškim. Spremembe in dopolnitve se nanašajo na vključevanje načela v zvezi s Titovo pobudo o kolektivnem delu, določila o kadrovanju kadrov s področja ljudske obrambe in družbene samozaščite ter pravosodja, dopolnitev v zvezi z ustreznejšo opredelitvijo pojma »moralno politična odgovornost«, nekatera določila v zvezi s politko odlikovanj in uskladitve v zvezi s prejemom novih sistemskih predpisov. Delegati so jih obravnavali na seji dne 29. septembra lani in osnutek dogovora dali v javno razpravo, vendar pripomb ni bilo. Izvršni svet je na seji 9. novembra lani predlagal dopolnitev, da bi pri izbiri kandidata za individualni poslovodni organ sodeloval v koordinacijskem odboru za kadrovska vprašanja pri predsedstvu občinske konference SZDL tudi izvršni svet. Predlog je upoštevan.

Program dela občinske skupščine

Na decembrski seji so delegati sprejeli osnutek programa dela vseh treh zborov občinske skupščine, ki so ga predložile posebne delovne skupine posameznih zborov. Pri tem so sprejeli sklepe, da morajo delovni program dopolniti s tezami iz republiške pristojnosti ter iz zvezne pristojnosti, po oblikovanju programa zvezne skupščine z delegatko zveznega zbora. Prav tako so sklenili, da morajo v času izvrševanja programa dopustiti možnost, da se program dopolni z morebitno aktualno problematiko, ki ne dovoljuje odlašanja. Delovne skupine pa so osnutek dopolnile z nekaterimi tezami in oblikovale predlog, ki so ga zdaj delegati dobili v sprejem. Delovne skupine pa predlagajo, da delegati sprejmejo še sklep, da se v času izvrševanja programa dopušča možnost, da se program dopolnjuje z morebitno aktualno problematiko in da zavezujejo predlagatelja, da gradiva, ki jih obsega program zagotovijo v rokih, ki jih določa poslovnik skupščine občine oziroma zbora.

Letošnji delovni program na področju družbenopolitičnega sistema obsega statut občine, odlok o organizaciji in delovnem področju upravnih organov, odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o primanjih občine Radovljica s problemskim poročilom o dosedanjem izvajanju odloka, poslovnik skupščine občine Radovljica, poslovnik zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora ter oceno uresničevanja stališč in sklepov o nadaljnem samoupravnem razvoju krajevnih skupnosti v radovljiški občini s predlogom konkretnih usmeritev za uresničitev stališč in sklepov s problematiko delovanja krajevnih skupnosti v občini.

Na področju družbeno ekonomskih odnosov resolucijo o izvajanju družbenega plana občine Radovljica 1981–1985 v letu 1984, spremljanje resolucije o izvajanju družbenega plana občine Radovljica v letu 1982 in 1983, odlok o zaključnem računu proračuna občine za leto 1982, odlok o proračunu občine za leto 1983, odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o komunalnih taksah v radovljiški občini s problemskim poročilom o izvajanju odloka, sklep o potrditvi zaključnega računa davkov občanov, odlok o spremembi odloka o prometnem davku od nepremičnin, odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o elementih za razlaščena stavbna zemljišča, odlok o prenehanju lastninske pravice in ostalih pravic na območju zazidalnega načrta Center Lesce, odlok za zaščiti vodnih zajetij, odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o komunalnih dejavnostih v radovljiški občini, odlok o ureditvi prometa v naseljih občine Radovljica, odlok o potrditvi programskega dela zazidalnega načrta poslovno obrtne cone Lesce, odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o ureditvi določenih vprašanj s področja zasebne obrti, družbeni plan občine Radovljica 1981–1985, resolucija o družbeno ekonomski politiki in razvoju občine v letu 1983, poročilo o izvajanju družbenega dogovora o kadrovski politiki v občini Radovljica v letu 1982.

Na ostalih področjih odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o javnem redu in miru, odlok o varstvu pred hrupom v naravnem in bivalnem okolju občine Radovljica, družbeni dogovor o sanaciji blejskega jezera, poročilo o izvajanju sklepov zborov skupščine občine Radovljica z dne 7. 7. 1982 s področja prometa in požarne varnosti v občini, informacijo o kaznivih dejanjih, gospodarskih prestopkih, prekrških in drugih negativnih pojavov, ki otežujejo izvajanje ukrepov ekonomske stabilizacije v letu 1982, informacijo o družbeno ekonomskih odnosih v cestnem gospodarstvu s programom izgradnje in vzdrževanja cest v občini, zagotavljanje osnovne preskrbe v letu 1983 z analizo delovanja potrošniških svetov, poročilo o problematiki malega gospodarstva in usmeritve nadaljnjega razvoja obrtništva v občini, poročilo o izvajanju zakona o knjižnicah v občini Radovljica, poročilo o izvajanju odloka o šolskih okoliših s predlogom za izdajo sprememb in dopolnitev odloka o šolskih okoliših v občini, poročilo o delovanju poravnalnih svetov v krajevnih skupnostih in v TOZD, notranjih arbitražah z osnutkom priporočila, informacijo o organizaciji in delovanju službe pravne pomoči v občini, poročilo o izvajanju predpisov o pokopališki dejavnosti in pogrebnih svečanostih (obredih), poročilo o delovanju delegatskega sistema v občini, predlog sklepa o podelitvi priznanj občine Radovljica za leto 1982, periodični načrt dela zborov občinske skupščine, delovni program zborov občinske skupščine za leto 1984, predlog družbenega dogovora o določitvi nalog in interesov SLO in družbene samozaščite, ki so skupnega pomena za občine Gorenjske in o obveznostih občin za delovanje Pokrajinskega odbora in njegovih organov, predlog odloka o ustanovitvi Pokrajinskega odbora za Gorenjsko, poročilo o odsotnosti zaradi bolezni in nege, pogoji izvajanja programa zdravstvenega varstva s prikazom zdravstvenega stanja uporabnikov v radovljiški občini za leto 1983, razvoj otroškega varstva v občini do leta 2000, problematika spomeniškega varstva z vidika izvajanja programa, vzdrževanja in obnavljanja spomenikov, spominskih obeležij in grobišč NOB na območju občine, informacija o volitvah samoupravnih organov krajevnih skupnosti za naslednje obdobje, informacija o potrebah novih šol za dolgoročno razdobje do leta 2000, poročilo o uresničevanju zakona o stanovanjskem gospodarstvu v občini, informacijo o posegih v prostor v občini.

Z republiškim programom so predvidene naslednje zadeve: poročilo o izvajanju nalog na področju ekonomskih odnosov s tujino, informacija o obmejnem sodelovanju SR Slovenije s sosednjimi državami in pokrajinami, poročilo o stanju in razvoju turizma v SR Sloveniji, predlog za izdajo zakona o določanju namenske rabe prostora, poročilo o posvetih o nadaljnjem razvoju delegatskega sistema in delegatskih odnosov, uresničevanje zakona o skupnih osnovah svobodne menjave dela na področju družbenih dejavnosti, zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, zakon o urejanju naselij in drugih posegov v prostor, poročilo o izvajanju zakona o sistemu družbenega planiranja, resolucijo o politiki uresničevanja družbenega plana Jugoslavije v letu 1984, poročilo o izvajanju zakona o stanovanjskem gospodarstvu.

Delovna telesa radovljiške občinske skupščine pa bodo obravnavala naslednje zadeve iz programa dela zborov skupščine SR Slovenije: zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o javnem obveščanju, poročilo o spremljanju izvajanja družbenega dogovora o kadrovski politiki, poročilo o stanju in razvoju energetskega gospodarstva v SR Sloveniji, zakon o proračunu SR Slovenije za leto 1984, predlog za izdajo zakona o pokopaliških in pogrebnih dejavnostih ter o urejanju pokopališč, zakon o ugotavljanju dohodka kmetijskih zemljišč.

Letošnja resolucija

Iz javne razprave prihaja resolucija o družbenoekonomski politiki in razvoju radovljiške občine v letošnjem letu in delegati vseh treh zborov občinske skupščine bodo odločali o sprejemu predloga letošnje resolucije — Pripombe in stališča so bila v največji meri upoštevana

Ključni cilji in usmeritve v letošnjem letu so povečanje izvoza na konvertibilno tržišče, uskladitev porabe z možnostmi, krepitev akumulativne sposobnosti združenega dela, učinkovito gospodarjenje, večje varčevanje, boljše izkoriščanje delovnega časa in proizvodnih zmogljivosti ter zaostritev odgovornosti za gospodarjenje z družbenimi sredstvi in za izvajanje dogovorjenih nalog.

Družbeni proizvod naj bi letos realno porasel za 2 odstotka, dohodek pa nominalno za 23 odstotkov. Porasla bo predvsem proizvodnja usmerjena v izvoz na konvertibilno tržišče, pri čemer bodo skušali ohraniti uvoz na lanski ravni in doseči v Sloveniji dogovorjen 18 odstotni porast izvoza na konvertibilno tržišče. Delež naložb v družbenem proizvodu bo na lanski ravni, pri čemer se bodo sredstva za stanovanjsko gradnjo realno manjša za 3,5 odstotkov, novih večjih naložb v družbene dejavnosti pa ne bo. Število zaposlenih se bo letos povečalo največ za 1,2 odstotka. Rast sredstev za bruto osebne dohodke bo v globalu za 35 odstotkov počasnejša od nominalne rasti dohodka. Rast sredstev za skupno porabo, ki se združujejo na osnovi svobodne menjave pri samoupravnih interesnih skupnostih družbenih dejavnosti v občini, bo v globalu za polovico počasnejša od nominalne rasti dohodka. Neto občinski proračun bo nominalno porasel za 10,7 odstotkov.

Izvršni svet bo tromesečno preverjal uresničevanje izvoznih načrtov ter dvakrat v letu poročal skupščini. Izvoz na konvertibilno področje morajo nadpovprečno povečati organizacije združenega dela, ki so lani dosegle nižjega kot leto poprej, ki ne pokrivajo svojega uvoza, ki imajo delež izvoza v celotnem prihodku manjši od 15 odstotkov in vse s področja gostinstva in turizma.

Naložbeni programi bodo izpolnjevali minimalne zahteve izvozne usmerjenosti, če bodo vsaj 50 odstotkov proizvodnje predvidele za konvertibilni izvoz in znaten pozitivni plačilnobilančni učinek v konvertibilnih devizah. Družbeno podporo bodo seveda imele le prednostne naložbe.

Na področju kmetijstva bodo prirejo mesa povečali za 4,3 odstotke in pridelavo mleka za 8,5 odstotkov. Na področju komunalnega gospodarstva bodo zaradi manjših naložbenih možnosti dali prednost oskrbi s pitno vodo, opremljanju stavbnih zemljišč za stanovanjsko gradnjo in delom v zvezi s sanacijo blejskega jezera. Letos bodo dogradili 138 stanovanj in jih pričeli graditi 136 ter 109 stanovanjskih hiš v usmerjeni individualni gradnji. Začeli bodo prenavljati stara, najslabša stanovanja in urejati podstrešna stanovanja, letos bodo izdelali program za Prešernovo ulico. Letos bodo začeli s komunalnim opremljanjem območij zazidalnih načrtov Poddobrava, Lesce-center, Zasip, Vrbnje, Zaloše in poslovne obrtne cone v Lescah, podružbili pa bodo še zemljišča za nakupovalni turistični center v Lescah. Pri urejanju prostora bo osrednja naloga izdelava prostorskega dela občinskega družbenega načrta, pri čemer bodo dokončno sprejeli odločitve o predvidenih zajetvah reke Save, trasah avtoceste, hitre železnice in daljnovodov. Začeli bodo z novelacijo urbanističnih načrtov Bleda, Bohinja ter Radovljice, Lesc in Begunj in sprejeli zazidalne načrte za središče Lesc, centralno območje Radovljice in poslovno obrtne cone v Lescah, da bi preprečili razpršeno gradnjo počitniških hišic pa zazidalni načrt za gradnjo vikendov na Taležu. Sprejeli bodo odlok o varstvu pred hrupom in odlok o zaščiti vodnih virov v občini.

Zaposlovalna politika bo sledila prestrukturiranju proizvodnje, povečevanju izvoza in smotrnejši izrabi delovnega časa. Rast zaposlovanja bo znašala 1,2 odstotka, kar pomeni, da bodo na novo zaposlili 150 delavcev. Okoli 190 novih delavcev pa bodo na novo zaposlili zaradi upokojitve, kar bodo dosegli, če bodo odšli v pokoj vsi delavci, ki bodo izpolnjevali pogoje. Družbene dejavnosti bodo lahko imele več delavcev le zaradi večje dejavnosti, v skupnih službah delovnih organizacij in v upravnih ter državnih organih bodo lahko imele več delavcev le izjemoma. Z racionalizacijo dela bodo vsaj za 1 odstotek zmanjšali število delavcev v administraciji. Pri sezonskem zaposlovanju bodo imeli prednost delavci, ki čakajo na delo. Na 100 zaposlenih bodo razpisali po štiri štipendije, kadrovske štipendiste pa bodo praviloma zaposlovali na nedoločen čas.

Letos bodo uresničevali politiko 35 odstotnega zaostajanja rasti sredstev za osebne dohodke za rastjo dohodka, sredstva za skupno porabo bodo ob predvideni rasti dohodka porasla za 11,5 odstotkov, pri čemer bosta imela prednost zdravstvo in izobraževanje. Sredstva za splošno porabo pa bodo nominalno porasla za 10,7 odstotkov.

Na področju samoupravne organiziranosti bodo bolje organizirali skupne službe samoupravnih interesnih skupnosti, nadaljevali reorganizacijo gostinstva in turizma, opredelili reorganizacijo trgovine predvsem v pogledu tesnejše povezave s turizmom in kmetijstvom. Bolj bodo povezali kmetijske zadruge, občinski upravni organi pa bodo izboljšali servis občanom.

Davki občanov

Delegati zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti bodo obravnavali osnutek odloka o davkih občanov radovljiške občine — Novi odlok narekuje zakon o davkih občanov ter dogovor o usklajevanju davčne politike v letošnjem letu, ki prinašata veliko novosti

Novi zakon o davkih občanov prinaša spremembe in dopolnitve pri določanju in odmeri davkov, zato je treba z njim uskladiti občinske odloke. Sedanji občinski odlok je bil sprejet leta 1973 in nato 13-krat spremenjen in dopolnjen, zadnjič lani. Zato je uprava družbenih prihodkov po predhodnem regijskem usklajevanju pripravila osnutek novega odloka o davkih občanov, ga predložila izvršnemu svetu, ki ga predlaga delegatom občinske skupščine.

Na področju kmetijstva, ki bo dobilo posebni zakon, pri osnovah in stopnjah ni sprememb. Nove so olajšave za vlaganja v družbeno organizirano modernizacijo gospodarstva ali v preureditev stanovanjskih in gospodarskih prostorov v turistične namene, uvedena je olajšava za gradnjo malih elektrarn. Pri obdavčevanju dohodka iz gospodarskih dejavnosti je nova določba, ki se nanaša na zavezance, ki to dejavnost opravljajo kot postranski poklic. Po novem se bo ves doseženi dohodek obdavčil po lestvici, ki velja za obdavčitev ostanka dohodka od redne dejavnosti. Občinska skupščina bo poslej pooblaščena za določanje višine letnega dohodka, ki se ne obdavči, če gre za dohodek z izkoriščanjem zemljišč v nekmetijske namene ali z opravljanjem storitev s kmetijsko mehanizacijo. Pri obdavčevanju v pavšalnem letnem znesku je odpravljena meja višine dohodka, do katere je bilo poprej le možno vzeti osnovo za pavšal. Pavšalni letni znesek lahko plačujejo zavezanci storitvenih dejavnosti ter tisti, ki se ukvarjajo s kmečkim turizmom. V občinah lahko določijo pavšalni znesek za gostinsko dejavnost v odročnih oziroma višinskih krajih.

Nove so nekatere olajšave, za vlaganje sredstev za zboljšanje materialne osnove dela in za deficitarne in druge dejavnosti v skladu s pospeševanjem razvoja drobnega gospodarstva. Pri zadnji skupini, kjer gre za 20 odstotno olajšavo je zanimiv pogoj: za gradbeno stroko, da zavezanci dosežejo najmanj 50 odstotkov letnega prihodka s storitvami občanom, za gostinsko dejavnost pa, da se najmanj polovico celotnega prihodka nanaša na iztržek od hrane. Nova je določba na področju kmečkega turizma, kjer je oprostitev predlagana za kmete, ki se skupaj z družinskimi člani preživlja izključno s kmetijstvom in je kmečki turizem dopolnilna dejavnost, pavšalni znesek pa je predlagan za ostale. V okviru regije pa so dogovorjene oprostitve za zbiranje odpadnega materiala, prodajo izdelkov domače obrti in fizična dela, ki jih organizirajo šole in krajevne skupnosti.

Pri obdavčevanju dohodkov iz premoženja, doseženega s prodajo nepremičnin se davek ne plača, če je preteklo deset (poprej dvajset) let, ko je bila pridobljena. Nova je še določba, da se pri prodaji stanovanjske hiše ali stanovanja davek ne plača, ko je bila prodaja oproščena plačila davka od nepremičnin zaradi nakupa ali gradnje stanovanjske hiše ali stanovanja. V radovljiški občini skušajo najti rešitev za probleme, ki se pojavljajo pri oddajanju sob delavcem, ki v občini začasno bivajo in za obdavčevanje pensionov, ki so vmesna oblika med oddajanjem sob in gostinstvom, za kar doslej meril za primerno obdavčitev ni bilo, je pa zaželjena in primerno uzakonjena.

Davek od premoženja novi zakon odmerja le še od posesti stavb, stanovanj, garaž in prostorov, ki se občasno uporabljajo za počitek in oddih, odpadla pa je obdavčitev posesti gozda in tovornih motornih vozil. Na posest stavb pa se po zakonu davek ne plača od kmetijskih gospodarskih poslopij, od stanovanjskih stavb, katerih vrednost ne presega določenega zneska. Stopnja obdavčitve se od 1,2 na 1 odstotek zmanjšuje za počitniške hišice, osnova pa je precej višja, saj odbitek 70 kvadratnih metrov zanje ne velja, zato je obdavčitev še vedno ostra. Vendar pa izvršni svet ob obravnavi osnutka odloka takšnega predloga ni osvojil in predlaga, da naj stopnja tudi poslej znaša 1,2 odstotka.

Davčna politika v letošnjem letu

Delegati zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti bodo obravnavali osnutek dogovora o usklajevanju davčne politike v letošnjem letu, ki ga predlaga republiški sekretariat za finance z namenom, da se uskladi davčna politika v regijah in republiki. Osnutek dogovora temelji na novem zakonu o davkih občanov, ki ga je republiška skupščina sprejela decembra lani, ter upošteva omejitve splošne porabe.

Stopnja davka od osebnega dohodka še naprej znaša 0,5 odstotka. Pri davku iz kmetijske dejavnosti se sistem obdavčitve ne spreminja, na novo je uvedena olajšava za vlaganja sredstev v gradnjo malih elektrarn, davčnih olajšav glede preurejanja stanovanjskih in gospodarskih poslopij v turistične namene bodo deležni le kmetje, ki zemljo obdelujejo. Pri davku iz gospodarskih in poklicnih dejavnosti ostajajo glede na spremenjeni sistem ugotavljanja ostanka čistega dohodka sedanji razponi davčnih osnov in stopenj. Predlaganih je nekaj novih olajšav, skupna višina vseh je omejena na 80 odstotkov od odmerjenega davka v posameznem letu. Poenoteno bo obdavčevanje dohodkov, doseženih z izkoriščanjem zemljišč v nekmetijske namene ter z opravljanjem kmetijskih storitev drugim s kmetijsko mehanizacijo, če taki dohodki presegajo 10 odstotkov povprečnega osebnega dohodka zaslovnega v Sloveniji. V tri skupine bodo poslej razvrščeni davki iz gospodarskih dejavnosti po odbitku, stopnja za prvo bo 10 odstotna, za drugo 25 in za tretjo 40 odstotna. Nespremenjena je stopnja davka iz poklicnih dejavnosti in davkov iz avtorskih pravic, samostojni kulturni delavci pa bodo plačevali davek po 6 odstotni stopnji. Občine bodo letos na novo ovrednotile stavbe in prostore, ki se uporabljajo za počitek in oddih in predlagan je enoten odstotek davčne olajšave za zavezance z več kot tremi družinskimi člani v višini 10 odstotkov od odmerjenega davka za vsakega družinskega člana z nad 4-člansko družino. Stopnja davka na odbitke od iger na srečo znaša 15 odstotkov, do 10 tisoč dinarjev pa se ne plačuje. Posebni občinski prometni davek pa se bo poslej stekal v republiški proračun, s čimer bo republiški prometni davek znašal 11,5 odstotkov.

Osnutek dogovora je obravnaval radovljiški izvršni svet in dal pripombo, da se črta olajšava za zavezance z več kot tremi družinskimi člani, ker zadošča olajšava, ki oprošča plačilo davka 70 površinskih metrov stanovanjske površine.

Vrstni red predsednikov gorenjskih občin

Delegati vseh treh zborov bodo sklepali o vrstnem redu opravljanja funkcije predsednika in podpredsednika skupščine gorenjskih občin, s čemer je seveda povezana sprememba statuta skupščine gorenjskih občin.

Doslej je skupščina predsednika in podpredsednika izvolila izmed svojih delegatov po poprej pripravljenem kandidacijskem postopku, z dvotretjinsko večino in za dve leti z možnostjo ponovitve mandata. Poslej naj bi ti funkciji opravljali predsedniki skupščin občin na Gorenjskem po dogovorjenem vrstnem redu, torej poseben kandidacijski postopek in izvolitev ne bo potrebna. Predlog predvideva enoletni mandat brez ponovitve, da bi bila dodatna obremenitev predsednikov skupščin občin čimbolj enakomerno porazdeljena. Vrstni red pa določen tako, da bo po opravljenem mandatu podpredsednik skupščine gorenjskih občin prevzel funkcijo predsednika.

Cena za razlaščena stavbna zemljišča

Delegati zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti bodo obravnavali osnutek odloka o elementih za določanje cene za razlaščena stavbna zemljišča v letošnjem letu, ki ga predlaga izvršni svet. Zakon namreč nalaga občinski skupščini, da za vsako leto do konca marca posebej določi višino odškodnine za razlaščena stavbna zemljišča. Podjetje Alpdom Radovljica je pripravilo izračun poprečne gradbene cene za lansko leto, na podlagi katere se določi odstotek od te cene. Nato se določi višina odškodnine za kvadratni meter razlaščenega stavbnega zemljišča za tekoče leto, torej za leto 1983 in bo za 37,58 višja kot lani.

Izvršni svet na podlagi predloga upravnega organa predlaga, da delegati odlok sprejmejo po enotaznem postopku, k osnutku pa je priložena obsežna obrazložitev. Delegati naj bi torej odlok sprejeli.

Letos naj bi torej odškodnina znašala 185,06 dinarjev za kvadratni meter, ki jo bo občina plačala za razlaščeno stavbno zemljišče. Za to pa se smatra zemljišče, ki je komunalno opremljeno po veljavnem prostorskem izvedbenem aktu in je namenjeno za graditev ter tudi za zemljišče, za katero se plačuje nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča. Nadalje, za zemljišča, na katerem je stavba ter njeno funkcionalno zemljišče ter za zemljišče, za katero je bilo izdano lokacijsko dovoljenje. Za vsa ostala zemljišča pa velja odškodnina kot za kmetijska zemljišča, ki je bistveno nižja.

DOGOVORIMO SE

Spremenjeni davki

Drugačni davki od obrti, premoženja in nenapovedanega dohodka

Na podlagi republiškega zakona o davkih je treba spremeniti tudi odlok, s katerim urejajo davke v občini. Novi zakon prinaša največje spremembe pri obdavčevanju obrtne dejavnosti, premoženja in nenapovedanega dohodka.

Pri obdavčevanju obrtne dejavnosti je v celoti spremenjen postopek obračunavanja obveznosti in je prilagojen postopku, ki velja v organizacijah združenega dela. Davek od obrtnih ali, kot jih sedaj imenujejo, od gospodarskih dejavnosti, se bo odmerjal od ostanka čistega dohodka, doslej pa se je odmerjal od presežka (stroški in bruto osebni dohodek). Tako bo osnova za odmero davka nižja, osnova za odmero raznih prispevkov pa višja. To pomeni, da bo obremenitev za zavezance, ki ne dosegajo bruto osebnega dohodka, nekaj višja, za zavezance, ki presegajo bruto osebni dohodek, pa bo skupna obremenitev — davki in prispevki — nekaj nižja. Na novo se z davkom od obrtne dejavnosti obdavčuje tudi občane, ki občasno dosegajo dohodek z opravljanjem gospodarskih dejavnosti — šušmarje.

Novost pri obdavčenju premoženja pa je v tem, da se ne obdavčuje posest motornih vozil in gozdnih zemljišč v lastni nekmetov, če površina ne presega 0,50 ha. Razen tega je za odmero davka od stavb predpisana enotna metodologija vrednotenja, kar pomeni, da se bodo stavbe na območju celotne Slovenije obdavčevale od enakih vrednosti. S tem je občinam odvzeta možnost samostojnega določanja vrednosti zgradb. Na novo so v zakonu oproščeni plačevanja tega davka čisti kmetje, vsi drugi občani pa bodo plačevali davek le za površine nad 70 kvadratnih metrov stanovanjske površine.

Pri davku od nenapovedanega dohodka je novost v tem, da je pristojnost vodenja posebnih postopkov za odmero davka od nenapovedanega dohodka prenesena iz komisij za ugotavljanje izvora premoženja na davčni organ.

V skladu z zakonom se bo v pavšalnem znesku obdavčevala večina storitvenih dejavnosti, ki jih zavezanci opravljajo sami, brez pomoči drugih, s pogojem, da pretežni del dohodka dosegajo z opravljanjem storitev za občane. Deficitarne dejavnosti bi bile deležne še posebnih olajšav. Pri zavezancih, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic in so obdavčeni po dejanskem dohodku, se bo zaradi izenačitve z zavezanci, ki dejavnost opravljajo kot glavni poklic, davek odmerjal od doseženega dohodka.

Dogovor o usklajevanju davčne politike v letu 1983 občinsko skupščino zavezuje, da na novo predpiše olajšave za vlaganje sredstev v gradnjo malih elektrarn, za naložbe v poslovne prostore in druga osnovna sredstva, ter olajšave za zavezance davka iz gospodarskih dejavnosti, ki del dohodka dosegajo z izvozom svojih izdelkov. Poleg tega pa dogovor skupno višino olajšav omejujejo na 80 odstotkov odmerjenega davka.

4. seja družbenopolitičnega zbora skupščine občine Škofja Loka, ki bo v ponedeljek, 21. februarja, ob 13.30 v mali sejni sobi občinske skupščine.

DNEVNI RED:

- ugotovitev sklepčnosti
- delegatska vprašanja
- potrditev zapisnika 4. skupnega zasedanja zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora z dne 22. 12. 1982 in poročilo o uresničevanju sklepov
- trenutne gospodarsko politične razmere v občini
- predlog programa dela zborov skupščine za leto 1983
- predlog sprememb statuta skupščine gorenjskih občin in predloga sklepa o vrstnem redu opravljanja funkcije predsednika in podpredsednika skupščine gorenjskih občin
- predlog dogovora o uresničevanju nalog razvoja teritorialne obrambe, ki so skupnega pomena za obrambo SR Slovenije v obdobju 1983—1985
- predlog družbenega dogovora o določitvi nalog in interesov splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, ki so skupnega pomena za občine Gorenjske in o obveznostih občine za delovanje pokrajinskega odbora in njegovih organov
- predlog odloka o ustanovitvi pokrajinskega odbora za Gorenjsko
- predlog odloka o proračunu občine Škofja Loka za leto 1982
- volitve in imenovanja

4. seja zbora združenega dela, ki bo v sredo, 23. februarja, ob 16. uri v sejni dvorani občinske skupščine.

DNEVNI RED:

1. Izvolitev komisije za verifikacijo pooblastil, verifikacija pooblastil in ugotovitev sklepčnosti
2. Delegatska vprašanja
3. Potrditev zapisnika 4. skupnega zasedanja zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora z dne 22/12-1982 in poročilo o izvrševanju sklepov
4. Trenutne gospodarsko politične razmere v občini
5. Predlog programa dela zborov Skupščine občine Škofja Loka za leto 1983
6. Predlog sprememb statuta Skupščine gorenjskih občin in predlog sklepa o vrstnem redu opravljanja funkcije predsednika in podpredsednika Skupščine gorenjskih občin
7. Predlog samoupravnega sporazuma o ustanovitvi Kmetijske zemljiške skupnosti Škofja Loka
8. Predlog odloka o proračunu občine Škofja Loka za leto 1983
9. Predlog dogovora o uresničevanju nalog razvoja teritorialne obrambe, ki so skupnega pomena za obrambo SR Slovenije v obdobju 1983—1985
10. Predlog družbenega dogovora o določitvi nalog in interesov splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, ki so skupnega pomena za občine Gorenjske, in o obveznostih občin za delovanje pokrajinskega odbora in njegovih organov
11. Predlog odloka o ustanovitvi Pokrajinskega odbora za Gorenjsko
12. Predlog odloka o obvezni izvedbi postopka za samoupravno sporazumevanje glede prispevka za izvajanje nalog SLO in DS, ki so skupnega pomena za območje občine
13. Predlog odloka o davkih občanov
14. Predlog odloka o davku na promet nepremičnin
15. Predlog odloka o posebnem občinskem davku od prometa proizvodov in od plačil za storitve
16. Predlog odloka o povprečni gradbeni ceni stanovanj in povprečnih stroških komunalnega urejanja zemljišč
17. Pobuda za spremembo obstoječe zakonodaje, ki opredeljuje solidarnostno delo
18. Predlog za izdajo soglasja k samoupravnemu sporazumu o ustanovitvi in k statutu Občinske raziskovalne skupnosti Škofja Loka
19. Volitve in imenovanja

Proračun občine za leto 1983

Okleščeni zahtevki

Letošnji občinski proračun je stabilizacijski. Zaostreni pogoji gospodarjenja, ki postajajo vse težji, zahtevajo, da se vse oblike porabe uskladijo z realnimi možnostmi. Razen tega so bile uzakonjene tudi spremembe v razporeditvi temeljnega prometnega davka, ker se celoten 3-odstotni posebni občinski prometni davek (razen od prometa alkoholnih pijač) odvaja v republiški proračun. Tako predvidevajo, da bodo letos znašali prihodki 135 milijonov dinarjev ali za 9 odstotkov manj kot leta 1983.

Da bi dosegli takšne prihodke, so občinski davek iz osebnega dohodka povečali za načrtovano stopnjo povečanih osebnih dohodkov — to je za 10,7 odstotka, davek iz osebnega dohodka kmetijske dejavnosti naj bi bil večji za 28 odstotkov, davek od samostojnega opravljanja obrtnih dejavnosti za 16, davek iz osebnega dohodka avtorskih pravic, patentov in tehničnih izboljšav planirajo, prvega v višini 4,8 in drugega v višini 1,6 milijona dinarjev. Davek iz skupnega dohodka občanov naj bi bil večji za 24 odstotkov. Občinski davek od prometa proizvodov, razen alkoholnih pijač, se bo preusmeril v republiški proračun, zato bo manjši za polovico. Prihodek od davka od nepremičnin naj bi bil večji za 61 odstotkov zaradi povečanih vrednosti nepremičnin, davek na dohodek od premoženja povečujejo za 20 odstotkov, prihodke od davka na motorna vozila planirajo v višini 20 odstotkov lanske vrednosti, ker je letos ukinjen, davek na gozdna zemljišča je tudi ukinjen, pri davku od stavb bodo obdavčeni le lastniki, ki imajo več kot 70 kvadratnih metrov stanovanjske površine, vendar se bodo močno povišale stopnje, davek na dediščine in darila je odvisen od števila primerov in vrednosti in ga povečujejo za 11 odstotkov, davke na dobitek od iger na srečo povečujejo za 19 odstotkov, prihodke od taks pa povečujejo za 16 odstotkov.

Največja postavka proračuna je dejavnost upravnih organov, za katero bodo porabili 62 milijonov dinarjev oziroma za 10,7 odstotka več kot lani. Za prav takšen odstotek povečujejo tudi izdatke za pravosodne organe, skupnost gorenjskih in slovenskih občin. Za Občinska sodnika za prekrške bo potrebno 33 odstotkov več denarja, ker je nujno potrebno zaposliti še enega sodnika. Niso pa ugodili zahtevku za še eno administratorko. Krajevnim skupnostim povečujejo sredstva za redno dejavnost za 10,7 odstotka na osnove, izračunane po merilih za financiranje redne dejavnosti. Postaji milice so za materialne stroške namenili 30 odsotkov več, medtem ko za stanovanja prav iz tega razloga ne morejo nameniti niti dinarja. Zavod za družbeni razvoj občine Škofja Loka naj bi dobil 80 odstotkov lanskoletnih sredstev. Ljubljanski regionalni zavod za spomeniško varstvo pa naj bi dobil sredstva v enaki višini kot lani.

Za potrebe ljudske obrambe lahko iz proračuna letos namenijo le 5,6 milijona dinarjev, kar je toliko kot lani.

Za dejavnost družbenopolitičnih organizacij je predvidenih dobrih 7 milijonov dinarjev. Sredstva za negospodarske investicije bodo v celoti namenjena odplačilu anuitet.

Družbeno denarno pomoč družinam, katerih hranitelj je na odsluženju vojaškega roka, plačujejo po zakonu, ki ureja to področje in jo letos povečujejo za 9 odstotkov. Priznavalnine udeležencem NOV povečujejo za 24 odstotkov.

Koliko naj bi dobile krajevne skup

2	KS Bukovica	179.400
3	KS Davča	110.700
4	KS Dražgoše	106.300
5	KS Godešič	100.700
6	KS Lenart-Lusa	107.400
7	KS Javorje	107.400
8	KS Log	107.400
9	KS Lučine	107.400
10	KS Poljane	229.200
11	KS Reteče	160.500
12	KS Selca	176.000
13	KS Sorica	111.800
14	KS Sovodenj	109.600
15	KS Sv. Duh	226.900
16	KS Trebija	111.800
17	KS Zminec	111.800
18	KS Gorenja vas	306.700
19	KS Železniki	381.900
20	KS Žiri	414.000
	KS Škofja Loka	
21	KS Mesto	366.400
22	KS Kamnitnik	300.000
23	KS Stara Loka — Podlubnik	397.400
24	KS Trata	369.600

Na področju komunalne javnosti je velika postavka lava najrazličnejše dokum cije. Tako bodo sredstva za detsko in urbanistično mentacijo znašala 2 milijo narjev. Za temeljno urbani dokumentacijo, kot so ur stični načrti Škofje Loke, janske doline, Žirov, sprem in dopolnitve srednjero plana, dolgoročni družbeni zazidalni načrt Soriška pl in še nekatere druge obvez tega področja bodo znaš milijonov dinarjev, zagotav pa po proračunu le 5,8 mil din.

Za prenovo mestnih in v jeder namenjajo 1,8 milijo narjev. Za gospodarske p 1,5 milijona dinarjev, nera jeni prihodki pa znašajo milijona dinarjev.

Program dela zborov škofjeloške občinske skupščine

O čem bodo odločali delegati

Tudi letošnji program dela vseh treh zborov občinske skupščine je izredno obsežen, vendar so tudi za letošnjega dali večino predlogov upravni organi. Tudi na osnutek predloga, ki je bil januarja v javni razpravi, je bilo največ pripomb iz občinske uprave in dve iz samoupravnih interesnih skupnosti, medtem ko se je od krajevnih skupnosti oglasila le žirovska. Tudi iz združenega dela ni bilo ne predlogov ne pripomb. To pomeni, da se »delegatska baza« še vedno premalo, skoraj nič ne vključuje v snovanje programa dela skupščine.

Najpomembnejše točke iz programa dela občinske skupščine za prvo tromesečje so vsekakor sprejetje odloka o proračunu občine, ki resnično postaja vse bolj stabilizacijski, saj je njegovo povišanje veliko manjše od pričakovane rasti dohodka gospodarstva. Nadalje so na dnevnem redu pobuda za spremembo zakonodaje za solidarnostno delo, predlog sprememb in dopolnitev družbenega plana občine 1981—1985, poročilo kmetijsko zemljiške skupnosti o uresničevanju intervencij v kmetijstvu, o delu za leto 1982 in program za leto 1982, analiza razvojnih možnosti občine, predlog odloka o zazidalnem načrtu Soriška planina, predlog odloka o usklajevanju davčne politike, odloki o davkih, predlog za izdajo zakona o določanju namenske rabe prostora in še nekatere druge zadeve.

V drugem tromesečju naj bi najprej obravnavali analizo gospodarjenja v letu 1982, poročilo o politiki zaposlovanja v letu izkoristek delovnega časa analizo gospodarjenja v I. t sečju letos, predlog odloka o dalnem načrtu nad Plevno, o nističnem načrtu za Selško predlog odloka o ugotovitvi nosti stanovanja in stanova hiš, o določitvi zemljišč za Da II, varovanju kulturne dediščin območju občine in razvoja kraj skupnosti.

V tretjem tromesečju pa najpomembnejše teme ugoto splošnega interesa za razla Tavčarjeve domačije na Vis razlastitev zemljišča za dogr poslovnih prostorov KZ Škofja in KS Log, določitev zemlj gradnjo v Žireh, analiza gos jenja za I. polletje 83, dolg plan občine, urbanistični nač rov, uresničevanje družbene p razbe uprave in druge.

Od oktobra do decembra pa uvrstili na dnevni red o resolucije za leto 1984, a gospodarjenja v preteklih d mesecih, osnutek urbanist načrta za Poljansko dolino, p urbanističnega načrta za Žiri dalni načrt za šolo in vrtec janah, zazidalni načrt za po lišče v Gorenji vasi, osnutek o o proračunu občine za leto poročilo o izvajanju celovite grama obveščanja v občini, d bodo zemljišča za pozidavo Plevno, pripravili poročilo o ničevanju referendumskega grama in osnutek programa skupščine za leto 1984.

Poročilo o uresničevanju sklepov

1. Izvleček sklepov iz zapisnika 4. skupnega zasedanja vseh zborov z dne 22/12-1982 je bil posredovan članom predsedstva in izvršnega sveta ter upravnim organom za seznanitev in neposredno izvajanje.

Nekateri sklepi so objavljeni v Biltenu INDOK centra št. 1/83 z dne 3/2-1983.

2. Odgovori na delegatska vprašanja so priloženi gradivu.

3. Predpisi

— odlok o podelitvi domicila Skupnosti partizanskih tehnikov in tiskarjev Gorenjske,

— odlok o začasnem financiranju splošnih družbenih potreb občine Škofja Loka za prvo tromesečje 1983,

— odlok o javnih vodovodih v občini Škofja Loka,

— odlok o odvajanju in čiščenju voda v občini Škofja Loka,

— odlok o določitvi prispevnih stopenj za uresničevanje programov samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti v občini Škofja Loka v obdobju 1981—1985 za leto 1983,

— odlok o določitvi stopnje prispevka za financiranje vzdrževanja in urejanja komunalnih objektov in naprav skupne rabe ter za financiranje programa varstva pred požarom v občini Škofja Loka za leto 1983,

— sklep o javni razgrnitvi osnutka sprememb in dopolnitev družbenega plana občine Škofja Loka za obdobje 1981—1985 — prostorski del

so objavljeni v Uradnem vestniku Gorenjske št. 37 z dne 30/12-1982,

— resolucija o politiki izvajanja družbenega plana občine Škofja Loka za obdobje 1981—1985 v letu 1983 pa je objavljena v Uradnem vestniku Gorenjske št. 1 z dne 25/1-1983.

4. Priznanja občine Škofja Loka za leto 1982 so bila izročena na slovesnosti ob občinskem prazniku dne 8/1-1983.

5. Spominska listina o podelitvi domicila je bila izročena na slovesnosti ob občinskem prazniku dne 8/1-1983.

6. V javno razpravo so bili dani osnutki programa dela zborov Skupščine občine Škofja Loka za leto 1983, sprememb in dopolnitev družbenega plana občine Škofja Loka za obdobje 1981—1985 in odloka o proračunu občine Škofja Loka za leto 1983.

7. Sklep o povračilu stroškov delegatom zborov in članom delovnih teles Skupščine občine Škofja Loka je bil posredovan vsem pristojnim v seznanitev in izvrševanje.

8. Pobuda zborov, sprejeta ob informaciji o preskrbljenosti trga s pomembnejšimi življenjskimi potrebščinami, je bila poslana ABC LOKA Škofja Loka, KZ Škofja Loka in Mercator — KGZ Sora Žiri.

9. Priporočilo zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti, sprejeto ob odloku o odvajanju in čiščenju voda v občini Škofja Loka, je bilo poslano SGP Tehnik, TOZD Komunalne dejavnosti.

10. Izdani so bili sklepi o volitvah in imenovanjih.

11. Lista oseb izven temeljnih organizacij za člane disciplinskih komisij v TOZD in delovnih skupnostih je bila poslana vsem temeljnim organizacijam združenega dela in delovnim skupnostim v občini.

12. Izdan je bil sklep o soglasju k statutu Srednje kovinarske in cestnoprometne šole Škofja Loka.

Solidarnost oproščena prispevkov

Občino Škofja Loka so lani prizadele poplave tako v Poljanski kot Selški dolini. Izvršni svet je takoj ukrepal ter imenoval komisije, ki so ocenile škodo. Ocenjena škoda na infrastrukturnih objektih ter napravah in v kmetijstvu skupaj znaša 76 milijonov dinarjev, kar je 1,3 družbenega proizvoda v občini za leto 1981. V proračunu občine je bilo lani predvideno 2 milijona dinarjev v ta namen, OSKIS pa je razpolagala z 1,5 milijona dinarjev. V primerjavi z nastalo škodo so to minimalni zneski.

Zato je bilo predlagano, da bi celotno združeno delo v občini delalo en dan. Problem pa je nastal, ker bi morali iz podaljšanega dela odvesti vse davke in prispevke, vključno republiški kompenzacijski davek v višini 18,33 odstotka.

Prek republiškega komiteja za delo, republiškega sekretariata za finance, SDK in republiške uprave za družbene prihodke so v občini skušali doseči oprostitev davkov in prispevkov od solidarnostnega dne, vendar so dobi odgovor, da to ob upoštevanj sedanje zakonodaje ni mogoč Prispevkov iz podaljšanega d za namene solidarnosti v obč se lahko odpovedo le občins interesne skupnosti, kar so t storile.

Ker pa se iz dela za solidarnos ki je organizirano na ravni repu like, ne plačujejo prispevki, škofjeloški izvršni svet menil, kaže spremeniti zakon, tako da oprostitev zajela tudi razne o like občinske solidarnosti. Hkr bi morali ustrezno dopolniti t zakon o delovnih razmerjih zakon o davkih občanov. Tako ne bilo več ovir organizirati s lidarnostno delo tudi v primer če je eno ali več družbenopol tičnih skupnosti prizadela n ravna nesreča, nastala škoda p ne presega 3 odstotkov družben ga proizvoda občine.

Tako predlaga, da delegat občinske skupščine pooblast skupine delegatov za zbore skup ščine, da omenjeno pobudo p sredujejo republiški skupščin

Naše krajevne skupnosti: Poženik

Obdelovalno zemljo varujejo

Skromne želje krajanov ene najmanjših krajevnih skupnosti pod Krvavcem: telefon in avtobusna povezava do vseh vasi, družbeni prostori — Ena redkih vaških krajevnih skupnosti, kjer pri gradnji niso posegli po obdelovalni zemlji

Poženik — Na krajevno skupnost Poženik se je od časov, kar je bilo tu središče nekdanje cerkljanske občine, kar pozabilo. Krajani se pretežno sami ubadajo s svojimi problemi in si s prostovoljnim delom gradijo krajevni standard. Kadar pa so vendarle deležni denarnega obroka z občine, ga varčno obrnejo in z njim opravijo kar največ dela. Tako so obnovili vodovod, asfaltirali ceste... Tudi v prihodnje v treh vaseh krajevne skupnosti Poženik (Poženiku, Šmartnem in Pšati) s 450 prebivalci nimajo zahtevnejših želja.

Do kraja bi radi položili asfalt v vasi Šmartno. Manjka jim družbenega doma, kjer bi se odigravala krajevna samouprava. Ker za dom nimajo ustreznega vaškega zemljišča (vse tri vasi so namreč stisnjene pod hrib, njiv pa jim je za gradnjo škoda), bodo prostore bržčas uredili v adaptiranem gospodarskem poslopju. V dveh letih bi bil tako obnovljeni družbeni dom pod streho. Razen prostora za družbeno dejavnost bi v njem lahko odprli trgovino, bife, namenski prostor za gasilce ali kaj podobnega. Dokler je »golob še na strehi«, se bodo še vrstile razpravе, kaj od tega je trem vasem v krajevni skupnosti najbolj potrebno.

Cesto Pšata—Grad, po kateri naj bi v prihodnje vozil avtobus, često zasuvajo hudourniški plazovi.

Več let krajane žuli neenakomerna avtobusna povezava. Avtobus se namreč kot zaklet že ves čas izogiba ene od vasi, namreč Pšate. Delavci in šolarji, najbolj vezani na vsakodnevne prevoze v Kranj, so zategadelj prisiljeni pešačiti skoraj tri kilometre do Cerkelj, kar je še posebej neprijetno pozimi. Med prizadetimi se je rodila misel o razumneje speljani cesti, da avtobusu ne bi bilo treba delati prevelikega ovinka na Pšato. Namesto, da bi avtobus peljal iz Šmartnega in Poženika na Pšato, nato pa tam obrnil in se vrnil v Cerklje, od tod pa nadaljeval vožnjo proti Gradu in naprej, bi pentljo lahko presekali s prometno žilo med Pšato in Gradom. S tem bi prihranili marsikak kilometer jutranjim avtobusom. Za cesto Pšata—Grad, ki je zdaj še dokaj neugledna makadamska pot, vendar jo v omenjenem interesu že urejajo, so lani porabili 40 starih milijonov dinarjev in domala 500 prostovoljnih delovnih ur, da so jo vsaj za silo pripravili na asfaltiranje. Razširili so jo in odpravili posledice hudourniških plazov, ki žal tu niso nobena redkost. Ob nalivih je cesta običajno popolnoma zasuta s peskom. Često sicer oskrbuje Gozdno gospodarstvo, ki jo nekako sproti ureja, vendar pa zanjo ni posebno zainteresirano, saj s tega območja ne dobi veliko lesa. Če naj bo cesta v prihodnje ena ključnih krajevnih prometnih povezav, bo problem treba rešiti enkrat za vselej. Z vodno skupnostjo Sava Ljubljanica se že lep čas pogovarjajo o zaščiti pred hudourniškimi vodami.

Ena od dolgoletnih želja je tudi telefon, saj danes v treh vaseh ni niti enega naročnika. Ob napovedani ceni 100.000 dinarjev in obetih novih in novih ur garaškega prostovoljnega dela krajani Poženika upravičeno tožijo, da vse sloni na njihovih ramah in da jim ni prav nič prineseno na krožnikih.

Spodbudno je, kako v krajevni skupnosti Poženik cenijo obdelovalno zemljo. Gradijo še po starem, saj skušajo izkoristiti vsako zaplato, ki je ostala v vasi, da njiv obvarujejo zidave. V vaseh, ki čemijo stisnjene ob breg, cesto in potok, žal ni veliko možnosti za gradnjo. Morda se te tri vasi prav zato širijo počasneje kot druge, saj je v njih le nekaj več kot 100 hiš.

D. Z. Žlebir

poslovno prireditveni center gorenjski sejem kranj p. o.

objavlja prosta dela in naloge

SERVISERKE

Pogoj:

- dokončana osnovna šola in izpit B kategorije

Osebni dohodek po pravilniku.

Delo je za določen čas — nedomeščanje delavke med porodniškim dopustom.

Poskusni rok: dva meseca.

Interesenti naj pošljejo pismene prijave v roku 15 dni na naslov PPC Gorenjski sejem Kranj, Savski log.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po objavi.

Vlekli bodo ploh

Koroška Bela — Čas pustnih norčij, pusta širokih ust, krofov in plesov se z današnjim dnem izteka in vsaj za letos smo ga »proslavljali«, kakor smo ga pač mogli. Nekateri v veseli družbi in ob plesu, drugi za domačo pečjo in s krožnikom slastnih krofov pred seboj. No, nekateri bodo današnji dan še temeljito izkoristili in pusta tako ali drugače pokopali, sebi v veselje in občinstvu za smeh.

Tako bodo veseli fantje na Koroški Beli danes popoldne po tretji uri vlekli ploh. Nobena se jim od novega leta sem ni omožila, da bi ji pošteno zašrangali; zato pa bodo ob bogatem programu, ki ga obljubljajo in na katerega se z vso resnostjo pripravljajo, poskušali čimveč dobiti za občudovanja vredni »ploh«, ki ga bodo vlekli skozi vas.

D. S.

Za vzdrževanje ni denarja

Jesenice — Vzdrževanje stanovanjskih hiš in stanovanj predstavlja v jeseniški samoupravni stanovanjski skupnosti precejšen problem, saj je občutno premalo denarja za razna vzdrževalna dela — tudi zaradi novih zakonskih predpisov. Zaradi obvezno povečane stopnje amortizacije in revaloriziranega stanovanjskega sklada so namenili za sredstva amortizacije več kot 50 odstotkov sredstev stanarin. Če upoštevajo še stroške upravljanja, funkcionalne stroške ter stroške tekočega vzdrževanja, je za investicijsko vzdrževanje ostalo komaj 5 odstotkov stanarin. Ta sredstva so porabili že v prvih mesecih leta, nato so morali zmanjšati obseg del, a primanjkljaju se niso mogli izogniti.

Na boljšem so bili po povišanju stanarin, toda zaradi nekaterih nujnih del se je izguba povečala. Marsikateri hišni svet je iz svojih sredstev opravil nekatera nujna vzdrževalna dela.

Manjkajoča sredstva naj bi na Jesenicah pridobili iz vzajemnih sredstev, ki se zbirajo iz stopnje 1,75 odstotka. Tako so skupščini samoupravne stanovanjske skupnosti predlagali v sprejem predlog o spremembi sporazuma o temeljih plana in tako zbrana sredstva bi bila nepovratna sredstva. Če v enem letu ne bi zgradili treh stanovanj, bi za vzdrževanje lahko pridobili 4 milijone 500.000 dinarjev, kot imajo v veljavi že nekatere druge gorenjske občine — Tržič stopnjo 0,35 odstotka in Radovljica 0,22 odstotka sredstev.

D. S.

Nova knjigarna

Jesenice — Ob letošnjem kulturnem prazniku so v torek, 8. februarja, v centru II na Jesenicah odprli nove prostore prodajalne državne založbe Slovenije. Novi prostori, sodobno opremljeni, so bistveno večji od starejših, skupna površina pa je 319 kvadratnih metrov.

Kot so ob otvoritvi poudarili predstavniki Državne založbe Slovenije, bo nova prodajalna nudila popolnejšo ponudbo knjig vseh slovenskih založb ter ves pisarniški material, v načrtu pa imajo tudi širšo ponudbo turistične propagande. Novi prostori bodo služili za občasne manjše kulturne prireditve in predstavitve knjižnih del.

Ob otvoritvi so predstavili novo knjigo domačega pisatalje Eda Torkarja.

J. R.

VESELI BODITE, DA SE SPLOH PELJETE

Strahotne gneče, ki je danes v avtobusih na domala vseh gorenjskih linijah, kot da noče in noče biti konca. Če pritisnejo še mraz, sneg in poledica, potem se potniki na manjših avtobusnih postajališčih kar pod nosom lahko obrišejo za vožnjo in čakajo po uro in dalj na naslednji avtobus.

Kultura prevozov je ob konicah enaka ničli: potniki pihajo drug v drugega, stoje na eni nogi, visijo drug čez drugega, tako da je pravi čudež, kako se v tej gneči prerine skozi sprevodnik. Potniki bolj spredaj se ne bodo premaknili niti za las in omogočili nekaj prostora tistim, ki se še rinejo v avtobus; spredaj so pač na boljšem in kakršnakoli solidarnost do onih zadaj jim je povsem tuja.

Stvar zase so tudi vozniki in sprevodniki. Voznikom bodisi ni prav nič mar, če se pelje en potnik ali če vozijo »sardine«, če ljudje ostajajo na postajah vsi premrli; očitno jim silno ugaja, da so postali tako zelo zaželeni in da je od njihovega usmiljenja odvisno toliko čakajoče srenje. Malo bolj prizanesljivi so le tedaj, ko slutijo, da se »narod« vozi v službo in da lahko od predpostavljenih na račun zamujenega »šihta« slišijo kakšno neprijetno. V tistih navadnih urah dopoldneva ali popoldneva pa so samopašni presojevalci: če se avtobus ustavi ali ne, je odvisno od njihove volje.

Jasno, da niso vsi taki in da tudi sprevodniki niso vsi nesramni. Lahko naletite na sprevodnika, ki se bo celo vljudno zahvalil za plačano vozovnico, da bo vnesel v »zgužvani« narod malce prepotrebne vedrine in humorja. Včasih pa naletite na jezljive, vsega naveličane in srborite sprevodnike, ki vas bodo takoj nahrulili, če boste le malce zajavkali. Tako kot tisti, ki je v gnečo ob zadnjih vratih zatulil:

»Veseli bodite, da se sploh peljete!«

O ja, saj smo veseli! Posebne hvalnice bi morali najbrž zapeti Alpetouru, ki stoično prenaša ničemur podobno gnečo.

Pa še to: če se voziš z avtobusi redno, potem ti je vse manj jasno, kako doma in v šoli ter v družbi nasploh vzgajamo to našo ljubo mladino. Ko se mladež vozi v šolo, ob vstopu v avtobus brž zasede vse sedeže in niti na kraj pameti ne pade vitkim mladeničem in mladenkam, da bi odstopili sedeže starejšim ženskam in moškim, ki zares težko stojijo. Če sta na tem izpitu že padla šola in dom, bi veljalo stimulirati sprevodnike, da bi kdaj pa kdaj le rekli: ti, poba, vzdigni svoje kavbojke in odstopi sedež stari babici. Včasih te ima, da bi tako mladež za uho potegnil s sedeža; takšna jeza te popade, da bi bil pri priči voljan tvegati vso pozornost avtobusa in odbrenkati srdito vzgojno lekcijo mladini, ki je z ljudnostjo hudo navzkriž...

KAM PO NUJNE KOLEKE?

Če imamo opravka na sodišču, je v več primerih skoraj nujno, da nas pošljejo po koleke za plačilo raznih sodnih taks. Medtem ko dobimo te prepotrebne stvari na občinah ponavadi v sprejemnih pisarnah, je na sodiščih drugače.

Ljudje, ki prihajajo na kranjsko sodišče in jih pošiljajo po koleke, so v zadnjem času v hudi zadregi, kam ponje. Trafika, ki je bila poleg sodišča, jih je prodajala, kadar je bila sploh odprta, zdaj pa so jo izpraznili in zaprli. Pot je zdaj neprimerno bolj zapletena, kajti ljudje, ki prihajajo od daleč, se v Kranju ne znajdejo kar tako.

Kaj je bilo res treba trafiko poleg sodišča zapreti in kaj res ne bi veljalo to stvar s koleki urediti drugače — v večje zadovoljstvo strank sodišča, ki zdaj po nepotrebnem izgubljajo še čas z iskanjem kolekov po Kranju?

KAKO V NAGRADNO IGRO PLANINSKEGA ČAJA?

Tisti ljubitelji raznih nagradnih iger, ki se v zadnjem času navdušujejo nad igro s planinskim čajem, so vsaj v Kranju hudo razočarani, kajti niti z lučjo pri belem dnevu jim po kranjskih trgovinah ne uspe najti prepotrebnega materiala za igro. Gre za embalažo za petdeset vrečk, ki mora biti v igri nujno soudeležena.

Nekateri radi pijejo čaj, radi bi tudi imeli skodelico, ki jo za udeležbo ponuja proizvajalec, a kaj, ko je embalaže očitno premalo. Morda bodo za vse te probleme zvedeli tudi v tovarni in vendarle poslali tudi v Kranj ovitek, ki ga udeleženci igre nujno potrebujejo?

Kam odhaja komunalni dinar

Zimsko čiščenje cest je lani veljalo jeseniško komunalno skupnost skupaj 6 milijonov dinarjev — Drago komunalno urejanje zemljišč

Jesenice — Jeseniška komunalna skupnost in tudi samoupravna stanovanjska skupnost sta namenili za komunalno opremo nezazidanih stavbnih zemljišč 12 milijonov 640.000 dinarjev. Komunalno so uredili Hrušico na Belem polju v višini več kot 3 milijonov dinarjev, za Mojstrano so namenili 2 milijona 700.000 dinarjev, za komunalno urejeno zemljišče za stolpiče na Beli 2 milijona 184.000 dinarjev, pridobiti pa so morali še dokumentacijo in odkupiti zemljišča na Hrušici, v Podmežakli, pri Partizanu in na Savi.

Med tako imenovane »javne komunalne naprave kolektivne rabe« so lahko šteli dokončanje del v Plavškem rovtu v višini 21.000 dinarjev, za avtobusna obračališča je šlo okoli 36.000 dinarjev, asfalt na Cesti revolucije jih je veljal 4 milijone in pol dinarjev, prometna signalizacija 223.000 dinarjev in razna cestna dela okoli 3 milijone dinarjev.

Kanalizacijski zbiralnik na Blejski dobravi je terjal nadaljnjih milijon 800.000 dinarjev, ostali zbiralniki pa še 3 milijone 233.000 dinarjev. Projektna dokumentacija za kanalizacijo Javornik-Koroška Bela je izpadla, za prvo fazo gradnje pokopališča v Kranjski gori pa je šlo milijon 78.000 dinarjev. Tudi butanska postaja v Trebežu je ostala le v programu kot pokopališče na Breznici.

Samoupravna komunalna skupnost je morala nadomestiti manjkajoča sredstva v višini 15 milijonov dinarjev, zimsko vzdrževanje pa ji je pobralo nadaljnjih več kot 6 milijonov dinarjev. Prav tako ni majhen izdatek za letno vzdrževanje javnih površin, ki jih velja skoraj 8 milijonov dinarjev. Skupaj z ostalimi stroški jih je vzdrževanje stalo skupaj skoraj 54 milijonov dinarjev.

Za vse vzdrževanje je komunalna skupnost potrošila skoraj 31 milijonov dinarjev, prihodek pa je bil nekaj več kot 21 milijonov dinarjev. Manjkajoča sredstva so pokrili iz ostalih prihodkov komunalne skupnosti, kar pa zmanjšuje izgradnjo in dopolnitev komunalne infrastrukture v občini.

D. Sedej

POROČILI SO SE

V Škofji Loki so sklenili zakonsko zvezo: **Jerneja Rejc** in **Jožef Drmota** iz Dolenje Dobrave; **Mirijam Pintar** in **Branko Tavčar** iz Spodnje Sorice; **Besima Avdić** in **Marko Jozić** iz Stare Loke in **Marija Kajzer** in **Jože Dolinar** iz Zgornje Senice.

V Tržiču so sklenili zakonsko zvezo: **Irena Hribar** in **Tomaž Teran** iz Pristave; **Zorka Poljanec** in **Dušan Koren** iz Bleda; **Irena Snedic** in **Žarko Štrukelj**; **Damijana Bransteter** in **Bojan Vrhovnik** iz Bistrice.

V Kranju so se poročili: **Mojca Pavec** in **Anton Bregar** iz Kranja; **Nada Šparovec** in **Janez Rekar** iz Kranja.

Valentin Stanič, veliki predhodnik alpinizma

Pred devetimi leti smo se slovenski planinci in plezalci komaj spomnili dvestoletnice rojstva pionirja našega gorništva, ki je med prvimi sam začel osvajati visoke vrhove. Vzgodaj je hotel biti tam, kjer še ni stopal nihče; to je bilo za čas, ko so gore vzbujale strah mnogim razumnikom, dokaj drzno.

Valentin Stanič se je rodil 12. februarja 1774. leta kot kmečki sin v Posoški vasi Bodrež blizu Kanala. Po uspešnem šolanju v rodnem kraju, Kanalu in Trbižu so mladega Valentina poslali v višje šole v Gorico in Celovec. Tod mu je postal vzornik in vodnik veliki preroditelj slovenskega rodu Blaž Potočnik, ki mu je omogočil nadaljnje izobraževanje v Salzburgu. Ogrel se je za študij bogoslužja, okolica mesta z veličastnimi gorami pa ga je zvabila k intenzivnemu preučevanju naravoslovja.

Mladi Tine je kaj hitro spoznal, da je širni svet ustvarjen za človekov preporod in hitrejši razvoj. Krepka in neustrašna narava mu je omogočala pogoste obiske v cvetočem gorskem svetu, kjer je bil sposoben doseči mnogo več od takratnih planincev. Ko mu je bilo komaj 25 let, se je sam povzpel na zasneženi Veliki Klek (Grossglockner). Njegovi jekleni volji so klonili tudi sosednji vrhovi. Med prvimi je bil pozimi na 2714 metrov visokem Watzmannu in nekaj nižjem Visokem Göllu. Še posebno po 1802. letu, ko se je vrnil v ljubljene domače kraje, pa je z izrednim navdušenjem obiskoval Triglav (1808. leta), Mangart, Krn, Prestreljenik in druge vrhove.

S plezalskimi vzponi v tujih in domačih gorah je mladi Valentin Stanič požel sloves edinega zgodnjega osvajalca kopnih in zasneženih vrhov. Pri nas in v svetu pa ga ne cenimo le kot velikega gornika, ampak tudi kot vsestransko izobraženega človeka in dobrotnika.

Prav je, da tudi letos obudimo spomin na Valentina Staniča, ki je umrl 29. marca 1847. leta v Gorici. Še zlasti ga ne bi smeli pozabiti številni obiskovalci Triglava, kjer je tik pod vrhom Staničevo zavetišče in nižje planinska koča z njegovim imenom.

Uroš

Množična tekaška preskušnja v Hrastjah

Kopaču Štucinov pokal

Hrastje – Športno društvo Jakob Štucin Hrastje-Prebačevo je v soboto po večih preložitvah le speljalo tradicionalno množično tekaško preskušnjo, tretji Štucinov kronometer. Udeležilo se ga je 150 smučarjev z Gorenjske in iz ljubljanskih občin. Absolutni zmagovalec je postal član Smučarskega kluba Triglav iz Kranja Srečo Kopač, ki je 1200 metrov dolgo progo pretekel v času 3.17.88. Zaradi novozapadlega snega je bila smučina počasnejša, tako da lanskoletni rekord proge, ki ga drži reprezentant Ivo Čarman iz kranjskega Triglava s časom 2.54.03, ni bil niti za trenutek ogrožen. Kopač je kot najhitrejši tekač sobotne preskušnje prejel dragoceni Štucinov pokal, posebno plaketo, ki jo najboljšemu domačemu tekmovalcu vsako leto namenja izdelovalec medalj iz Tacna Tone Čižman, je dobil Franc Štirn iz Hrastja. Pokrovitelj tretjega Štucinovega kronometra je bila KŽK-jeva temeljna organizacija Agromehanika, sopokrovitelji Zvezda, Alpetour in Iskra Kibernetika. K uspešni izvedbi prvega letošnjega množičnega tekaškega tekmovanja v kranjski občini in na Gorenjskem pa so pripomogli tudi vaščani Hrastja in Prebačevega, sodniki smučarskega kluba Triglav in gostilna Gaber.

Rezultati – pionirji (letnik 1971 in mlajši): 1. Dagarin (Jakob Štucin Hrastje-Prebačevo), 2. Gregorič (Kranj), 3. Švegelj (Jakob Štucin); pionirke (letnik 1968 in mlajše): 1. Kavčič, 2. Ukmar (Smlednik), 3. Polajnar (Jakob Štucin); pionirji (letnik 1968 do 1970): 1. Kordež (Triglav), 2. Šink (Jakob Štucin), 3. Kalan (Triglav); mladinci (letnik 1962 do 1967): 1. Teraž (Mojstrana), 2. Kavčič (Triglav), 3. Lebar; članice (letnik 1952 in mlajše): 1. Jošt (Duplje), 2. Ahačič (Tržič), 3. Stanonik (Škofja Loka); članice (letnik 1951 in starejše): 1. Klemen (Stahovica), 2. Ukmar (Smlednik), 3. Neubauer (Rašica); člani (letnik 1952 in mlajši): 1. Kopač (Triglav), 2. Đuričič (Mojstrana), 3. Štirn (Jakob Štucin); člani (letnik 1943 do 1951): 1. Šraj, 2. Pirman, 3. Svoljšak (vsi Škofja Loka); člani (letnik 1933 do 1942): 1. Dežman (Preddvor), 2. Gregorič (Jakob Štucin), 3. Nunar (Besnica); člani (letnik 1932 in starejši): 1. Jenko (Smlednik), 2. Neubauer (Rašica), 3. Šink (Jakob Štucin).

C. Zaplotnik

ALPETOUR
ŠKOFJA LOKA
DO RTC KRVAVEC

OBVESTILO

Obveščamo vse imetnike kuponov za dnevne in popoldanske smučarske vozovnice z veljavnostjo do 31. 12. 1982, da smo uporabo teh kuponov ponovno podaljšali do 5. 5. 1983 z doplačilom za dnevno vozovnico 20,00 din in popoldansko vozovnico za 10,00 din.

Rekreacija v krajevni skupnosti

Kokrica — najbolj športna slovenska vas

Kokrica – Poznavalci telesnokulturnih razmer v krajevni skupnosti ne pravijo zaman, da je Kokrica najbolj športna slovenska, če ne celo jugoslovanska vas. Od približno 3800 krajanov se jih prek tisoč redno ukvarja z rekreativno dejavnostjo. Športno društvo v šestih sekcijah, v nogometni, košarkarski, kolesarski, hokejski, smučarski in sekciji za rekreacijo združuje 350 krajanov in pripravi letno sedem tradicionalnih tekmovanj: pohod na Veliko Poljano pod Storžičem, kolesarski maraton Kokrica–Dražgoše, kolesarsko tekmovanje za Pokal Kokrice, tek po ulicah Kokrice, gozdni tek v Udinborštu, trimsko tekmovanje v nogometu ter z drugimi društvi še trimsko kolesarjenje Kranj–Ljubljana. Tem prireditvam se bo letos pridružilo še tekmovanje kolesarjev okrog Udinboršta ter slovensko tekmovanje v igrah družinske rekreacije ob Čukovem bajerju, katerega pokrovitelj bo RTV Ljubljana.

»Zaenkrat uspešno tešimo zapoznele ambicije nekaterih športnikov in vso skrb posvečamo širjenju rekreacije v krajevni skupnosti,« pravi Ludvik Tepina, predsednik športnega društva Kokrica, ki bo letos praznovalo desetletnico obstoja in delovanja. »Pri organiziranju rekreacije izkoriščamo okoliške gozdove in travnike, bližnje gore in jezerca v Bobovku. Z množičnimi prireditvami skušamo zbuditi pri krajanih zanimanje za tek po gozdu, za hojo v gore, za kolesarjenje in plavanje ter pozimi za tek na smučeh in drsanje. Sadovi našega dela se že kažejo, saj se krajani tudi sami odločajo za obisk zimskega in letnega vadišča v Udinborštu ter bobovških bajerjev. Za najmlajše pripravljamo »rekreacijske sobote« – igre, pohode na bližnje hribe, tek po gozdu in podobno, jesenska in spomladanska tekmovanja v krosu, med počitnicami tudi tečaje alpskega smučanja, teka na smučeh in drsanja. Delo z mladimi je osnova za razvoj množičnega in kakovostnega športa. To so dokazali tudi Bogdan Norčič, Jeli Jelovčan, Mojca Dežman ter kolesarja Slavko Žagar in Janez Ribnikar,« poudarja Ludvik Tepina, nekdanji košarkar in košarkarski trener, zdaj zagnan tekač rekreativec in trener pionirjev pri smučarskem klubu Triglav.

»Tri od šestih sekcij imajo tudi tekmovalne ekipe. Nogometaši nastopajo v občinski ligi, košarkarji v gorenjski, hokejisti pa so bili celo pobudniki za ustanovitev slovenske medobčinske lige. Sekcije so povsem samostojne, imajo svoj odbor, vaditelje in trenerje ter tudi svoj denar. Tega v društvu razdeljujemo po treh kriterijih: po številu članstva, dejavnosti in številu prireditev. Poleg zveze telesnokulturnih organizacij pomagajo društvu še tovarne IBI, Iskra, Gradbinec ter Gozdno gospodarstvo Kranj. Največ sredstev pa so člani zbrali s prirejanjem plesov. Del zbranega denarja bomo vložili v izgradnjo športnih objektov – igrišča za mali nogomet, teniških igrišč in društvenih prostorov ob Čukovem bajerju.«

Način dela, kakršen se je uveljavil na Kokrici, in vedno prisotna skrb za rekreacijo krajana sta lahko za zgled tudi ostalim krajevnim skupnostim v kranjski občini in na Gorenjskem.

C. Zaplotnik

Še danes prijave za cerkljanski tek

Cerklje – Četrti množični smučarski tek »Gorenjskega odreda« pod pokroviteljstvom delovne organizacije Iskra Delta bo v nedeljo, 20. februarja, s startom ob 9. uri. Prireditelj, športno društvo Krvavec – Cerklje se je za teke odločil šele po končanih prijavah za tek treh dežel. Predprijave po sto dinarjev sprejema organizator samo še danes, 15. februarja. Proge bodo dolge 25 in sedem kilometrov.

ALPETOUR
SOZD ALPETOUR
Škofja Loka

objavlja na podlagi sklepov komisij za delovna razmerja naslednja dela in naloge v

DO CREINA DS Skupnih služb Kranj
— ČISTILKE — SERVIRKE

Pogoj: — NK delavka in 1 leto delovnih izkušenj, poskusno delo en mesec

TOZD REMONT Kranj
— GUMARJA — 2 DELAVCA
Pogoj: — PK delavec in 2 leti delovnih izkušenj,
— poskusno delo 2 meseca

Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas s polnim delovnim časom.
Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema 15 dni po objavi kadrovska služba Kranj, Koroška cesta 5. Kandidati bodo o izidu obveščeni v 60 dneh po izteku prijavnega roka.

Množični veleslalom za nagrade

Kranj – Smučarska zveza Jugoslavije, tovarna Renault ter Industrija motornih vozil Novo mesto pripravljajo v sodelovanju s smučarskimi klubi iz vse Jugoslavije množično rekreativno tekmovanje v veleslalomu. Za gorenjske in primorske smučarje predvidevajo prireditelji štiri preskušnje – 19. februarja na Starem vrhu, teden zatem na Zelenici, 12. marca na Livku in 26. marca na Krvavcu. Sto najboljših v moški in prav toliko v ženski konkurenci bo 9. aprila nastopilo na finalnem veleslalomu na Soriški planini. Po tekmovanju se bodo udeleženci zbrali v športni dvorani Poden v Škofji Loki, kjer bo tudi žrebanje za bogate nagrade. Srečneža z moške in ženske liste finalistov bosta postala lastnika osebnega avtomobila Renault 4, glavnih dobitkov ob še dvajsetih nagradah, ki jih prispevata tovarna Renault in IMV Novo mesto. Z avtomobili teh dveh proizvajalcev se letos vozijo s tekme na tekmo tudi vse jugoslovanske smučarske reprezentance, kar je tudi njun prispevek k nadaljnjemu uspešnemu razvoju našega smučanja.

Na množičnem veleslalomu lahko nastopijo vsi jugoslovanski državljani, ki so rojeni 1967. leta ali prej in v letošnji zimi še niso osvojili »jugo točk«. Tekmovalci bodo razdeljeni v pet skupin, moški v tri in ženske v dva starostna razreda. Za uvrstitev v finale štejeta dva najboljša izkupička točk s posameznih tekem.

Na Kobli državno prvenstvo v smuku

Bohinjska Bistrica – V četrtek in petek, 17. in 18. februarja, bo v organizaciji Smučarskega kluba Radovljica na Kobli letošnje državno prvenstvo v smuku za člane in članice, mladince in mladinke. Včeraj so si tekmovalci že ogledali progo, danes in jutri bodo trenirali. V četrtek pa bo že šlo zares. Ob 11. uri bodo šle na progo članice in čez eno uro še člani. V petek se bo prvenstvo nadaljevalo s preskušnjo za mladinke (ob 11. uri) in za mladince (ob 12. uri). Za moške bo proga dolga 3050 metrov z višinsko razliko 810 metrov in za ženske 2480 metrov z višinsko razliko 660 metrov. (cz)

Veleslalom za pokal HILL

Kranj – »Šola smučanja Krvavec« prireja v soboto, 19. februarja, s pričetkom ob 11. uri na krvavškem smučišču tekmovanje v velelslalomu za pokal Hill in za bogate praktične nagrade. Najboljši bo prejel pokal, ki je razstavljen v hotelu Creina v Kranju. Tekmovalci bodo razdeljeni v pet skupin: ženske v starostni kategoriji do 30 in nad 30 let ter moški v skupine do 30 let, od 30 do 40 in nad 40 let. Štartnina je 200 dinarjev, prijave pa sprejema do 18. februarja turistična agencija Alpetour v hotelu Creina in prireditelj uro pred pričetkom tekmovanja. (cz)

Alpinizem

Andrej Štremfelj in Tomo Česen, člana alpinističnega odseka Kranj sta se še z nekaterimi slovenskimi alpinisti mudila v Chamonixu, plezalnem središču francoskih Centralnih Alp, kjer pa vremenske razmere niso bile tako ugodne kot pri nas. Obdobje lepega vremena so prekinjale snežne padavine. Kljub temu pa so slovenske naveze, katerih bivanje v Alpah je denarno podprla tudi komisija za alpinizem pri Planinski zvezi Slovenije, opravile nekaj kvalitetnih vzponov. Kranjska alpinista sta uspela ponoviti Gabarujev kuloar v Mt. Blancu du Tacul.

Številne vzpone so člani kranjskega alpinističnega odseka opravili konec januarja tudi v domačih gorah. V **soboto, 29. januarja** sta Marko Česen in Nejc Zaplotnik v slabih razmerah – bila je odjuga – prvič pozimi ponovila Direktno smer na Škofovo kapo, v Kočni. Franci Pogačnik je skupaj z alpinistom iz Železnikov preplezal Kramarico v severni steni Storžiča. Andrej Zidar in Janez Triler sta preplezala Uroševo grapo v Šitno glavi, Butinarjevo smer v Mojstrovki in nato sestopila po Pripravniški smeri. Jure in Aleš Baudek sta opravila pristop na Šitno glavo in preplezala Pripravniško in Butinarjevo smer v Mojstrovki. Marjan Ručigaj in Meta Meh, članica celjskega alpinističnega odseka, sta preplezala Centralno smer v Veliki koroški Babi in sestopila po Grapi med Babo in Ledinskim vrhom. Marija Štremfelj, Tomaž Jamnik, Matej Kranjc, Drago Šegregur, Franci Markič in Matjaž Dolenc so ponovili Nemško smer s Zimmer – Jahnovim izstopom. Obenem s kranjskimi alpinisti je ta dan plezalo v severni triglavski steni še šest navez.

V nedeljo, 30. januarja, so Cveto Cerkovnik, Tomo Gorjanc in Iztok Križnar prečili celotni greben Košute.

V torek, 1. februarja, je Nejc Zaplotnik sam preplezal izjemno strmo grapo med Travnikom in Šitami. To je bil prvi solo vzpon v smeri, v kateri so bile odlične ledne razmere.

Matjaž Dolenc

Športniki sami obnavljajo objekt

Ker jeseniška telesnokulturna skupnost nima dovolj denarja, jeseniški športniki in športni delavci sami obnavlja objekte — Milijon 700.000 dinarjev za refundacijo osebn dohodkov hokejistov

Jesenice – Jeseniški kvalitetni in tekmovalni šport je doma v Športn društvu Jesenice, v katerem ima hokej status vrhunskega športa. Drsal kegljači na asfaltu in na ledu, košarkarji, nogometaši, namiznoteniški igral sankači ter smučarji imajo status tekmovalnega športa in plavalci, odbojkar in balinarji status rekreativcev. V Športnem društvu Jesenice je 743 aktivn igralcev, ki jih vodi 59 strokovnih delavcev. Čeprav so vsi tekmovali v občinsk tekmovanjih, gorenjskih in republiških ter medrepubliških, so največ uspeh dosegli hokejisti, saj so lani osvojili državno prvenstvo.

Najboljši smučarji so zbrani v občinski smučarski zvezi, v kateri so tu državni reprezentanti v vseh treh panogah. Zveza povezuje delo vseh o ganizacij, ki skrbijo za razvoj smučanja v občini in tako so se tekmoval udeležili 130 tekmovanj.

V športnem društvu Kranjska gora je aktiven predvsem smučarski klub, pr tako se športniki v Mojstrani, Ratečah in Golici ogrevajo za zimski šport. telovadnih društvih Partizan po vsej občini se ogrevajo za množičnost i rekreacijo in tako v vseh društvih redno ali občasno vadi 1.037 članov. Vs planinska društva v občini imajo v mladinskih odsekih 745 članov in v alpinističnih. V šolska športna društva je vključenih 2.500 otrok, v okviru Zvez telesnokulturnih organizacij pa so lani in bodo tudi letos pripravili več tečaj in tekmovanj.

Velike težave ima jeseniški šport z dotrajanimi objekti in zato s športniki in športni delavci marsikje s prostovoljnim delom sami pom gali pri nujnem vzdrževanju objektov. Tako so sodelovali pri uredit smučišč, vlečnice na Blejski Dobravi, Španovem vrhu, avtomatsk kegljišču, drsališčih, letnem kopališču v Ukovi kot tudi pri objek TVD Partizana.

Razvoj telesne kulture pa je za letošnje leto pod velikim vprašanjem, saj telesni kulturi namenjeno manj denarja. Lani so lahko razdelili za osnov dejavnost 8 milijonov 600.000 dinarjev, za pomembne prireditve 600.000 dina jev, za refundacijo osebnih dohodkov vrhunskim športnikom milijon 700.0 dinarjev, za športna društva 70.000 dinarjev, za skupni republiški progr milijon 510.000 dinarjev in za vzdrževanje in anuitete 800.000 dinarjev.

D. Sedej

Uresničevanje dogovora avstrijskih in slovenskih lovcev

Skupna skrb za jelenjad

Avstrijski in slovenski lovci bodo letos v več kot 54 tisoč hekt obsežnem lovišču na obeh straneh Karavank predvidoma u nili 220 jelenjadi — Uspešno gospodarjenje v desetletnem obd ju — Ohranili naravna ravnotežja

Kranj – V organizaciji zavoda za gojitev divjadi Kozorog iz Kamnika so se v petek v prostorih Gorenjskega sejma v Kranju sestali lovci z obeh strani Karavank. Meddržavna komisija je pregledala uresničevanje karavanškega sporazuma o gojitvi jelenjadi na 54.182 hektarov obsežnem jugoslovansko-avstijskem lovišču in ocenila vse lanskoletne trofeje uplenjene divjadi. Komisija, ki že deseto leto preverja gospodarnost pri gojitvi jelenjadi na področju Karavank, je menila, da v tem obdobju v lovišču niso bila porušena naravna ravnotežja niti ni bila povzročena kakršnakoli škoda v gozdovih. V desetih letih so uplenili 2075 jelenjadi, od tega domala tri petine zavod za gojitev divjadi Kozorog iz Kamnika, 27 odstotkov avstrijski lovci, preostalo pa člani lovskih družin Jezersko, Tržič, Storžič in Udinboršt. Odstrelu primeren je bil tudi letni prirastek v lovišču, od 210 do 215 jelenjadi. V poročilu koroški in gorenjski lovci navajajo, da odstrel ni bil uravnovešen. Številčno stanje kaže, da se je zmanjšal delež košut v primerjavi z jeleni. Starostna sestava sedanjega staleža – v lovišču je prek 330 jelenjadi – je ugodna, medtem ko člani komisije ugotavljajo, da kakovost upada. Za to je več razlogov. Tako avstrijski kot slovenski lovci ne upošte vedno črednega načina živl jelenjadi in zagovarjajo gospod nje po posameznih loviščih upoštevajo pravila, da letno izločijo le deset odstotkov »tro jelenjadi«, in zanemarjajo, da izboljšanje kakovosti pomemb gopodarjenje s košutami kot z j Temu se pridružuje še nem lovišču prav v času rojevanj ostalih pomembnih življenj opravil.

Letos bodo slovenski in avstr lovci predvidoma uplenili 220 njadi. Več kot polovico jih bodo ložili« lovci zavoda za gojitev di di Kozorog, 60 avstrijski lovci i člani lovskih družin Jezersko, T Storžič in Udinboršt. Pri od bodo bolj kot lani upoštevali merje med spoloma, zaščitili močne košute in vodnice ter na vili »čistko« neželenih jelenov v starostnih skupinah.

Meddržavna komisija je m da bi morali slovenski in avstr lovci skupno skrb razširiti tud preostalo divjad – gamse, sr kozoroge in muflone. S tem bi gotovili celovito gospodarjenje področju, ki ga predvideva m državni dogovor.

C. Zaplo

Za večjo prometno varnost

Brezhibna signalizacija vozila

Vozil v sodobnem prometu si danes ni mogoče predstavljati bre svetlobne signalizacije in tudi zvočne, ki pa se uporablja le v skraj nevarnosti in ob nujnem opozarjanju. Svetlobno signalizacijo, ki imamo v vozilu, je treba prav tako uporabljati kontrolirano in s prem slekom. Le tako se da izogniti številnim nevšečnostim in tudi nezg dam. Svetlobna signalizacija v avtomobilu je dvojna: vozna in kotr na. Slednja opozarja voznike na delovanje motorja, zavor, luči, stanj olja, goriva ipd. Vozna signalizacija torej predstavlja s svojim brezh nim delovanjem bistven tehnični pogoj, da se vozilo lahko vključi javni promet. Neurejena ali nepravilno uporabljena svetlobna signal zacija pa pomeni prometni prekršek. Če voznik ni pozoren na stanj svetlobnih naprav v vozilu, lahko pride tudi do nezgode.

— Biti dobro viden, pomeni biti tudi bolj varen. Zato morajo bi luči na vozilu vedno očiščene in pravilno nastavljene. Prav tako mora jo brezhibno delovati luči na obeh straneh vozila. Pred vsako noč vožnjo je treba preveriti delovanje luči.

— Kratke, zasenčene luči je treba prižgati že v zgodnjem mrak v megli, dežju in sneženju.

— Nakazovanje smeri naj bo dovolj zgodaj, da bodo drugi ude ženci v prometu še spoznali, kam namerava vozilo pred njimi.

— Če se voznik odloči za smer in s svetlobnim znakom to tudi p kaže, se je treba te smeri tudi držati, sicer so posledice lahko skrivlje blatnik, udrta vrata ali še kaj hujšega.

— Vozilo, ki vozi naravnost, ob tem pa daje znake za v eno drugo smer, ali pa daje znak za eno, zavije pa v drugo smer, je kand dat za nezgodo na prvem križišču. Zato je treba za takim pozabljivim in nepozornim voznikom voziti v dovolj veliki razdalji.

— Dober voznik opazuje odvijanje prometa tako pred sabo kot t di za seboj in pravočasno nakazuje spremembo smeri. Včasih se da n zgodo preprečiti tudi zaradi pozornosti do manjših sprememb na cest ali na stranskih ulicah.

Mrak

Gorenjska nočna kronika

LETEČI KROŽNIKI

Ta nenavadni, za nemirne gostilne pogost pojav, je zadnjič zbudil veliko hude krvi med gosti v gostilni Konič na Javorniku. Pobudnika razbijanja krožnikov, eden je le za las zgrešil glavo nič hudega slutečega gosta, so prijeli. Zdaj se verjetno še duhovno pripravlja na srečanje s sodnikom za prekrške.

Z MODRO LUČJO V DISKOTEKO

Take usluge, kakršno si je zaželel eden od gostov hotela Erika v Kranjski gori, miličniki niso vajeni. Neki močno vinjen mladenič je namreč naprosil enega od natakarjev, naj pokliče 92, da ga bodo miličniki z modrim vozilom odpeljali v diskoteko Prisank, kamor sam ni bil sposoben priti, ker je bil že preveč majavih nog. Ko so možje v modrem prišli, možakar ni bil več voljan za nočni izlet z modro lučjo, vendar se na njegove želje niso pretirano ozirali.

ŠE ENA Z VONJEM PO KAVI

Ko je Kranjčan stikal po gozdu in našel v grmovju skrito avtomobilsko gumo, se mu je to zdelo sumljivo. Ker je še kotaljenje povzročalo nenavaden šum, je radovednež sklenil stvar anatomsko razčistiti. Z nožem je odprl skrivnostno gumo in v njej našel – nič drugega kot nepraženo kavo. Plen je kajpada izročil miličnikom.

OD MIZE DO MIZE PO PIJAČO

V restavraciji v Frankovem naselju v Škofji Loki je neznani gost očitno zapil vse do zadnjega dinarja. Ker pa mu še vedno ni bilo dovolj pijače, si jo je skušal izprositi na pohodu od mize do mize. Prosilca so bodisi odgnali ali pa mu dali kak požirek. Če so odklonili, si je kar sam poslužil s tujega krožnika in iz kozarca. Ker je bilo natakarico takega gosta sram, je poklicala miličnike. Morda bodo možakarja le navadili na dostojnost.

V BESU NAD STEKLO

Jeseniški upokojenci, ki od časa do časa sedejo k šahu, kartam ali kozarčku v eni od njihovih okrepčevalnic, imajo radi mir. Zato so eni od žensk, ki je znana po tem, da včasih preveč pogleda v kozarec in potem razgraja, prepovedali vstop. Že večkrat je zaman trkala, zadnjič pa pa se ji je le odprlo. Tako močno je namreč tolkla po steklu na vratih, da se je sesulo. V prihodnje si jo bodo vrstniki še manj želeli v družbo.

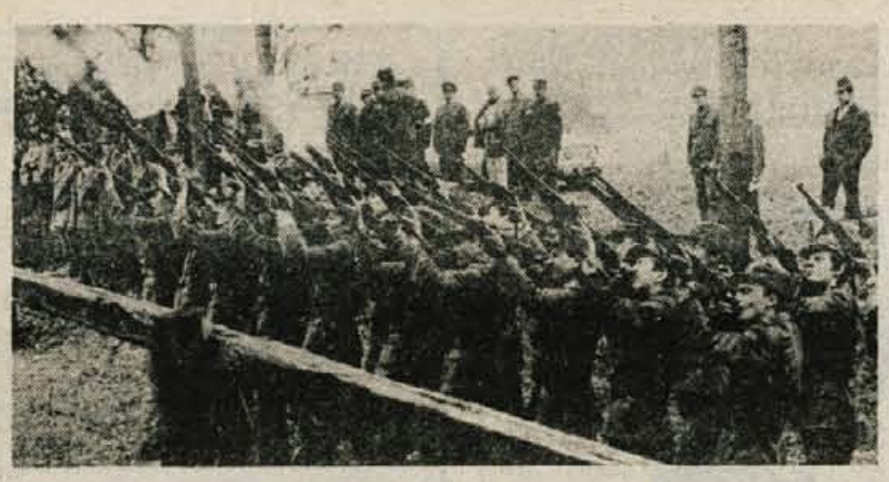

Gojenci šole za miličnike morajo biti dodobra poučeni tudi v vojaških veščinah. Ker jim je namenjen dobršen del pouka in prostega časa, fantom po končani šoli ni treba služiti vojaškega roka.

Kadetska šola za miličnike

Celovita vzgoja za težak poklic

Težak, zahteven poklic miličnika terja zrelo, izobraženo, strokovno dobro podkovano, hkrati pa človeško neoporečno osebnost — Srednja kadetska šola za miličnike v Tacnu s poukom in vzgojo v prostem času pripravlja na ta težki poklic

Tacen — Že od 1967. leta se v kadetski šoli za miličnike izobražujejo generacije mladih, ki jih privlači ta nevsakdanji, zahtevni in vse bolj potrebni poklic. Današnje potrebe družbe terjajo še več miličnikov, ki bodo varovali življenje, premoženje in ustavno ureditev. Večje potrebe prometa, zagotavljanje javnega reda in miru, reševanje mejnih zadev ter še vrsta posebnih služb, ki jih opravljajo miličniki, zahtevajo vse bolj številne generacije, ki se danes izobražuje in bodo jutri prevzele velike zadolžitve. Vse tesnejši spoj miličnika z občanom v sistemu podružbljanja varnosti pa je razlog, zaradi katerega bi radi mladega človeka vzgojili v odprto, zrelo in samostojno osebnost, ki bo znala delati z ljudmi in bo razumela njihove probleme.

V prihodnjem šolskem letu bo šola sprejela 220 učencev. Zaradi večjih potreb varnosti ter zaradi sodobnejših metod izobraževanja je tudi kadetska šola za miličnike svoj učno vzgojni program prikrojila današnjim zahtevam. V šoli učenci, ki so poprej uspešno končali osnovno šolo, sledijo učnemu programu srednjega usmerjenega izobraževanja za pridobitev izobrazbe pete stopnje. V štirih letih poleg splošnih znanj pridobijo tudi obsežno strokovno izobrazbo, od informacijskega sistema v organih za notranje zadeve, varnostnega sistema SFRJ, notranjih zadev, kriminalistike, kazenskega prava, prometnega znanja in podobno. Poleg običajne telesne vzgoje se kadeti uče tudi samoobrambe.

Poleg vsakodnevnega šolskega predmetnika pa kadeti opravijo tudi vrsto terenskih vaj (najprej taborjenje, nato miličniška taktika na terenu in vojaški pouk), nauče se smučanja in plavanja, sodelujejo pa tudi v mladinskih delovnih brigadah. V počitnicah pošljejo kadete na postaje milice, kjer opravijo obvezno prakso in na terenu potrdijo znanja, pridobljena v šoli. Med šolanjem kadet opravi tudi šoferski izpit za osebni avto in motorno kolo.

Ker učenci kadetske šole vsa štiri šolska leta bivajo v domu poleg šole, jih v popoldanskem času usmerjajo v razne dejavnosti, ki jim utegnejo koristiti pri bodočem poklicu ali pa jih samo zanimajo. Te dejavnosti združujejo tri šolska društva. Najbolj priljubljeno je športno društvo, ki ima vrsto vabljivih sekcij in krožkov. Kadeti se lahko vključijo v strelske krožke, krožek za vodnike službenih psov, konjeniški krožek, biatlonski krožek, veslaško-potapljaški krožek in še vrsto drugih sekcij, običajnih tudi za druge šole. V tehničnem društvu se kadeti preizkušajo v radiotelegrafiji, kriminalistiki, fotografiji, motoristiki, gasilstvu, imajo tudi šolsko televizijo. Kulturniki prepevajo v zboru, igrajo v ansamblu, se lahko vključijo v dramski ali novinarski krožek ter v bobnarski krožek. Politično bolj zagreti se vključujejo v delo mladinske organizacije in šolske skupnosti.

Oskrba kadetov v šoli je brezplačna, za osebne potrebe pa dobe žepnino, ki jo določa uspešnost v šoli. Kajpada velja v šoli in domu obvezna disciplina, ki se ji morajo učenci dosledno pokoravati.

Po vzgojnoizobraževalnem programu je šola za miličnike sila zanimiva, po gmotni oskrbi dosega srednje vojaške šole, po težavnosti pa spada v sam vrh slovenskih srednjih šol. Zaradi teh značilnosti so tudi pogoji za vpis zahtevni in šolo lahko uspešno konča le učenec, ki je vesten, marljiv, discipliniran, vsestranski, po človeški plati pa odprt in tovariški. To so namreč lastnosti, ki jih današnja družba zahteva tudi od miličnika.

D. Ž.

S SODIŠČA

Vlomila v stanovanjsko hišo

Ker sta konec leta 1981 vlomila v stanovanjsko hišo v Prebačevem in odnesla za nekaj več kot 5000 din predmetov sta bila Vilijem Čebulj in Valter Kuštrin obsojena — prvi na eno leto in štiri mesece zapora, drugi pa na eno leto zapora.

Ko sta se konec decembra pred dvema letoma Čebulj in Kuštrin srečala, sta se odločila, da gresta na potep. Čebulj je takrat ravno pobegnil iz zapora, Kuštrin pa se s prostega izhoda ob koncu tedna tudi ni vrnil v zapor. Našla sta avtomobil, si ga protipravno sposodila in odpeljala na Dolenjsko, nato pa v Prebačevo pri Kranju. Tam sta vlomila v hišo, ki jo je Čebulj dobro poznal. Medtem ko je Čebulj sedel v avtomobilu in pritiskal na plin, pa je Kuštrin razbil steklo na vhodnih vratih, nato pa sta skupaj pobrskala v hiši za denarjem in vrednejšimi predmeti. Vzela sta tranzistor, žepno baterijo, moško uro, dve manjši denarnici z nekaj drobiža, bankovec za 500 lir, jubilejno značko gasilske zveze ter dve škatlici cigaret. Večino predmetov so naslednji dan našli pri njiju, ko so ju ustavili v Ilirski Bistrici, tudi naši.

Senat Temeljnega sodišča v Kranju je obema izrekel neomiljeno kazen, saj je pri tem upošteval, da kljub njuni mladosti nikakor nista prvič stala pred sodiščem. Tatvino pa sta zagrešila tudi v času, ko sta oba prestajala kazen za druga dejanja. Med olajšilnimi okolnostmi pa je sodišče upoštevalo njuno mladost, saj sta stara komaj 20 let in pa to, da sta odraščala v neurejenih razmerah. Sodba je že pravnomočna.

Oškodovali svoje delovne organizacije

Škofja Loka — Delavci Oddelka milice Železniki so odkrili, da se je lani na njihovem področju izredno povečalo sicer tudi drugje že nekajkrat uporabljano »suho tankanje«. Da so pri tem sodelovali, so osumili 21 voznikov avtobusov, viličarjev in voznikov tovornjakov iz Alplesa, Alpetourja in Tehnika ter tri prodajalce bencinskega servisa Petrol v Železnikih. Iz ovadb, v katerih so jih skupaj osumili za 64 kaznivih dejanj, je razvidno, da naj bi lani vozniki z naročilnicami kupili skoraj 1000 litrov goriva več, ki pa se kljub temu, da so ga njihove delovne organizacije plačale Petrolu, ni prelilo v rezervoarje, pač pa v denarni vrednosti nekaj v žep voznika, nekaj pa v žep prodajalca.

Običajno ni šlo za posebno velike količine, ki so povečale dejanski nakup goriva, pač pa le za 10 do 20 litrov goriva, včasih pa tudi več. Naročilnica s tako povečano količino je seveda v delovni organizaciji ni vzbujala suma, tako da so v vseh primerih takšno količino Petrolu tudi plačali. Vrednost dodatne količine, ki seveda ni stekla v rezervoar, pa ni bilo težko izračunati, niti potem deliti na približno polovico. Včasih ta delitev ni bila v denarju, pač pa tudi v materialu, ki ga tudi prodajajo na bencinskih servisih. Ko pa so se koncem lanskega leta pojavili tudi bencinski boni, pa se je zgodilo, da se je količina goriva za avtobus povečala za toliko, kolikor je bilo treba doliti bencina v osebni avtomobil avtobusnega šoferja.

NESREČE

ZADEL V SNEŽNI PLUG

Kranj — V soboto, 12. februarja se je v Kranju, na magistralni cesti proti Ljubljani, pripetila prometna nesreča, ko je voznik osebnega avtomobila zaradi prehitre vožnje trčil v snežni plug. Voznik tovornjaka Cestnega podjetja iz Kranja Franc Zaletelj je namreč plužil sneg na regionalni cesti proti Škofji Loki, pri čemer je imel prižgano rotacijsko luč. Ko je pripeljal na magistralno cesto, je obračal, pri tem pa je bil s plugom pravokotno prek sredine magistralne ceste. Iz Kranja je tedaj pripeljal 30-letnik voznik osebnega avtomobila Martin Fojkar. Ker je vozil dokaj hitro, mu kljub močnemu zaviranju na zasneženi cesti ni uspelo ustaviti. Pri trčenju v snežni plug je sam utrpel le neznatne poškodbe, njegova sopotnica, 20-letna Erika Japelj pa je bila hudo ranjena.

D. Ž.

Viličar zapeljal delavcu čez nogo

Češnjevek — V Alpetourovem obratu kmetijske mehanizacije v Češnjevku pri Cerkljah se je v petek, 11. februarja ponesrečil delavec, 35-letni Jože Pavec, doma s Štefanje gore. Ko je neprevidno vstopil v delavnico, ga je z viličarjem zadel sodelavec Valentin Jerič. Viličar je zapeljal delavcu čez levo nogo in mu zlomil štiri prste. Ranjenega so odpeljali v kranjski zdravstveni dom.

Predavanje za traktoriste v Cerkljah

CERKLJE — AMD Cerklje bo organiziralo za vse traktoriste na območju sedmih krajevnih skupnosti pod Krvavcem v četrtek, 17. februarja 1983, ob 19. uri predavanje v učilnici doma AMD Cerklje z naslovom: Varna in varčna vožnja s traktorji in priključki in tolmačenje novega zakona za traktoriste.

J. Kuhar

Komandirji postaj milice na Gorenjskem o prometni varnosti

Kultura prometnih udeležencev na nizki ravni

Neustrezne prometne površine in nizka kultura prometnih udeležencev so največkrat vzrok za dokajšnje število prometnih nesreč v škofjeloški občini — Kaznovanje ne zaleže veliko, zato se na Postaji milice v Škofji Loki raje temeljiteje posvečajo preventivi

Škofja Loka — Ni dvoma, da je promet nepreglednega pomena, vendar tudi poln nevarnosti, ki se jih je treba zavedati. Obilo dela zatorej povzroča miličnikom, katerih delo zna javnost meriti zgolj po njihovih prizadevanjih v prometu. Na Postaji milice v Škofji Loki, kjer smo se oglasili pri komandirju **Francu Razdrihu**, promet sicer predstavlja zgolj 8 odstotkov dela miličnikov, a vendarle neizčrpna tema razgovorov, saj zaseva obilo dela.

»Lani se je v škofjeloški občini dogodilo 110 težjih prometnih nesreč, v katerih je bilo 6 smrtnih, 50 hujših in prav toliko lažjih poškodb, v preostalih pa ogromna gmotna škoda. 172 nesreč je bilo lažjih in bi jih lahko uredili vozniki sami med sabo, ko bi imeli pravo prometno kulturo, tako pa smo bili dodatno obremenjeni tudi s temi,« pripoveduje Franc Razdrih.

»Nesrečam je najpogostejši vzrok alkohol, zaradi katerega vozniki in drugi udeleženci pogosteje kršijo prometne zakonitosti. Lani smo kaznovali prek 1500 voznikov različne prekrške, skoraj prav toliko se jih je zagovarjalo tudi pri sodniku za prekrške. Čeprav je število manjše kot leto poprej, nismo zadovoljni. Mnogim nesrečam so krive tudi slabe ceste. Stare, vijugave ceste ne dovoljujejo večjih obremenitev. Na mnogih, pa ne vedno dotrajanih, beležimo črne točke. Regionalni cesti proti Kranju in Ljubljani sta dobro izpeljani, dopuščata tudi večje hitrosti. Toda prva pelje skozi naselje, druga prav tako, razen tega pa ima številne priključke, tako da je velika hitrost velikokrat usodna. Tudi Selška dolina precej izstopa, zlasti odsek pri Veštru, Soteski in Praprotnem, kjer vozniki radi skrajšajo pot s sekanjem ovinkov in vožnjo po nasprotnih pasovih. Poljanska dolina je v tem pogledu varnejša, posebej še z novo cesto, kjer se je do zdaj zgodila le ena nesreča, pa še ta le zaradi voznikove neizkušenosti.«

Čeprav je Škofja Loka manjše središče kot na primer Kranj in čeprav nima magistralne ceste, je promet vendarle gost, zaradi česar je prometna problematika občine obsežna in resna. Takole pravi sogovornik:

»Občina ima 600 kilometrov regionalnih in lokalnih cest, po katerih se vsak dan prevaža blizu tisoč ljudi. V Loko, Žiri in Železnike se jih vsak dan vozi 980, 350 pa v središča drugih občin. Zaradi tega je gost avtobusni promet. Temu in osebnemu se pridružuje še tovorni, ki bo ob otvoritvi rudnika urana še gostejši. Rudnik tudi s prometnega gledišča pomeni v prihodnje problem, saj bodo po loških cestah potem vsak dan vozili nevarne snovi skozi Poljansko dolino, vsaj dokler ne bomo dobili obvoznice.«

Niso le stare ceste šibka točka škofjeloškega prometa, temveč tudi nezadostno opremljene površine za pešče in kolesarje. Dovolj zgovoren je že podatek, da Loka premore le 30 metrov pločnikov (celo v Železnikih so ta problem pred kratkim uspešno rešili), kolesarskih poti pa sploh ni. Čeprav nenehno dograjujejo in izpopolnjujejo križišča, so na to pomembno pritiklino še vselej pozabili. Tudi ko so gradili nov odsek proti Stari Loki. Tudi prometna signalizacija zaostaja kak korak za drugimi občinami. To pa zato, ker je le na redkih mestih moč vrisati cestne označbe, saj so domala vse ceste ozke, stare in neprimerne. Komandir Franc Razdrih meni, da bi kazalo vsaj pred šolami poskrbeti za prehode za pešče.

»Nedavno smo dobili novo, preglednejše križišče pri Petrolu, ki je bilo včasih črno mesto loškega prometa. Križišče pomeni dobro rešitev, vendar vanj še niso vrisani razvrstilni pasovi, tudi osvetljeno ni, kot bi moralo biti, zato moramo ob gostem prometu ob koncih promet skozenj usmerjati.

Na še eno neprimerno označbo velja opozoriti, namreč na omejitev hitrosti na novi cesti skozi Poljansko dolino. Vozniki, ki jim je tu dovoljeno voziti le 60 kilometrov na uro, pravijo, da bi na široki in odprti cesti smeli voziti tudi 80 kilometrov na uro.

Promet skozi Poljansko dolino pa ni povsod tako tekoč kot po tej cesti, saj se zatika že v Loki. Ozka grla, se pravi na Spodnjem trgu, Pepetovem klancu pri občini in ozki del Poljanske doline, bi rešila edinole obvoznica. Za varnejši promet bi morali rekonstruirati tudi cesto Trebija—Žiri . . . Sicer pa je želja veliko. Letos smo na primer pridobili v Loki veliko parkirišče za osebna vozila, manjka nam pa enega za tovorna vozila in avtobuse, toda zanj v mestu ni prostora. Tudi avtobusna postaja, kjer se steka promet iz Kranja, Ljubljane in obeh dolin, postaja premajhna.«

K prometni varnosti bi lahko veliko pripomogli sami udeleženci. S kaznovanjem kršiteljev prometnih predpisov tudi v Škofji Loki nimajo kdove kako pozitivnih izkušenj, zaupajo pa preventivi in jo zato tudi vztrajno razvijajo.

»Res je,« potrjuje Franc Razdrih, **»z ostrejšim nadzorom prometa skušamo preprečevati nezgode. Pri tem nam pogosto pomagajo kranjski miličniki. Podobne akcije pripravljamo tudi skupaj s Svetom za preventivo pri občinski skupščini, kjer velik poudarek dajemo zlasti osvečanjem šolarjev in skrbnejšemu nadzoru cest do šol. Zavedamo se, da je prometne vzgoje še premalo, kajti tovrstna kultura je pri ljudeh še na majavih nogah.«**

D. Ž. Žlebir

tovarniška prodajalna Peko

Deteljica

80 let Peko

VAS OBVEŠČA, DA JE 14. FEBRUARJA ZAČELA PRODAJATI MODELE IZ BOGATE KOLEKCIJE

POMLAD — POLETJE '83.

---

murka

elgo LESCE

od 16. 2. do 8. 3.

Razstava in prodaja izdelkov iz kristalnega stekla

KRISTAL zaječar

NOVO

- *servisi: pecivo, vino, kompot*
- *kozarci*
- *sklede*
- *vaze*
- *vrči*
- *podstavki*
- *pepelniki*

MINI DARILNI PROGRAMI

- *trajna vrednost*
- *primerno za darila*

ČGP DELO
TOZD PRODAJA PODRUŽNICA KRANJ

zaposli

RAZNAŠALCA JUTRANJIKA DELO
naročnikom na dom za rajon 2 PLAVŽ na Jesenicah.

Delo je v zgodnjih jutranjih urah in je primerno za dijake, študente, upokojence in gospodinje. Ponudbe pošljite v 8 dneh po objavi na ČGP Delo TOZD Prodaja, podružnična enota Jesenice, Titova 67, Jesenice.

PRIMC MARIJA

Cesta na Klanec 3, Kranj (v bližini gostilne Blažun)

Vam nudi kvalitetno in hitro izdelavo vseh vrst očal.

TUDI VSAKO NEDELJO

LAHKO ODSLEJ KUPUJETE V PRODAJALNI GORENJKA V CERKLJAH

Odprto od 7.—11. ure

SE PRIPOROČAMO!

Trgovska in gostinska DO ŽIVILA KRANJ

Kakovostne, prvovrstne

AVTOVERIGE

RIVAL vseh dimenzij

s 30 % POPUSTOM

(cena 1.100—1.500 din za par)

dobite v prodajalni

KOVINA — VERIGA

Lesce, Šobčeva ulica
vsak dan razen sobote
in nedelje od 7.—15. ure

MERKUR KRANJ

ALPETOUR

CREINA

ALPETOUR
DO CREINA
TOZD SERVIS OSEBNIH VOZIL
IN KMETIJSKE MEHANIZACIJE
KRANJ — Labore

tel: 21-296

Obvešča cenjene stranke, da vam v Linijski avtomatski AVTOPRALNICI na Laborah nudijo PRANJE PODVOZJA — SPODNJIH DELOV AVTOMOBILA S KVALITETNIM ISPIRANJEM IN ODSTRANJEVANJEM SOLI.

- Pranje s šamponom
- Sušenje s sušilnim voskom in
- zaščita laka z zaščitnim voskom

Za obisk se priporočamo!

MALI OGLASI

tel.: 27-960

PRODAM

Prodam novo LISIČJO JAKNO. Naslov v oglasnem oddelku 1236

Prodam 20 do 80 kg težke PRAŠIČKE. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 1331

Prodam dobro ohranjen KAVČ, dva FOTELJA in MIZO. Telefon 064-60-837 1410

Prodam večje število GAJBIC. Ogled popoldan. Tone Petkovšek, Pot v Bitnje 57, Stražišče, Kranj 1411

CIRKULAR in svinčene CEVI 30, 40, prodam. Rozman, Gorenjesavska c. 38, Kranj 1412

Prodam »PANCARJE« št. 42 in tekaške SMUČI (200 cm) s čevlji št. 45. Telefon 41-034 1413

Prodam SVINJO, težko 200 kg. Oman, Zminec 12, Škofja Loka 1414

Prodam semenski KROMPIR igor. Mihovec, Sp. Senica 2, Medvode 1415

Prodam 7 tednov staro TELIČKO simentako ali zamenjam za BIKCA. Lahovče 42, Cerklje 1416

Prodam avstrijski žametni ŠPORTNI VOZIČEK za dvojčka. Informacije po telefonu 62-842 1417

Prodam skoraj nov dvobobenski VITEL za vleko lesa, »zajlo« in desko, znamke rapid. Franc Dolinar, Butajnova 14, 61354, Horjul 1418

POHIŠTVO za dnevno sobo, staro dve leti, ugodno prodam. Ogled vsak dan po 18. uri. Đurović, Podlubnik 154, Škofja Loka 1419

Ugodno prodam nov uvožen POMIVALNI STROJ s carinsko deklaracijo, primeren za gostinsko obrt. Tel. 50-128 1420

TERMOAKUMULACIJSKO PEČ 4 KW in SEDEŽNO GARNITURO ugodno prodam. Informacije od 14. do 15. ure telefon 24-551, interna 32-44. 1442

KANARČKE, odlične pevce in samice, prodam. Šimunac, Župančičeva 30, Kranj 1433

Ugodno prodam skoraj nov STROJ za sušenje perila znamke bosch. Interesenti naj se zglasijo po tel. 74-441 vsak dan od 17. do 20. ure 1434

Prodam NEMŠKE OVČARJE z rodovnikom, odličnih staršev z mednarodnim priznanjem. SP Duplje 106, Lojze Zupan, telefon 47-146 1440

KUPIM

Kupim suh smrekov LES (čist, goste rasti). Telefon 061-51-142 1435

Kupim suh LIPOV LES, debeline 3 cm. Telefon 78-025 1438

Kupim električne ORGLE super tiger 61. Po želji dam tudi deske. Naslov v oglasnem oddelku 1439

VOZILA

Kupim sprednje steklo za ZASTAVO 101. Šajovic, Mencingarjeva 1, tel. 25-655 do 12. ure ali po 18. uri 1272

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1977. Jerala, Ješetova 12, Stražišče, Kranj 1421

Prodam FORD 20 M, letnik 1970, za dele (prevrnjen). Karel Gaber, Pot v Bitnje 3, Kranj 1422

Prodam 5 novih GUM 155 SL 13 radial. Telefon 78-311 po 15. uri 1423

Prodam LADO 1500 SL, letnik 1978, zelo dobro ohranjeno. Bistrica 111 pri Tržiču, tel. 064-50-811 1424

Poceni prodam dele za AUSTINA 1300. Gortnar, Log 26, Železniki 1425

Prodam AUDI 100, letnik 1978. Miha Markič, Naklo 98, tel. 064-47-371 od 16. do 18. ure 1436

Prodam ZASTAVO 101, letnik 1973. Vrhovnik, Sv. Duh 86, Škofja Loka 1437

R4 – TL letnik 77 prodam. Tel. 26-959 popoldan 1440

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1977. Jerala, Ješetova 12, Stražišče, Kranj 1421

STANOVANJA

Večje STANOVANJE, po možnosti s telefonom in centralno, najamem v Kranju ali bližnji okolici. Nudim 10 SM predplačila. Šifra: Takoj 1426

Zobozdravnica išče garsonjero v Kranju za dobo 2–3 let. Šifra solidna in urejena 1441

POSESTI

Mlada zakonca kupita starejšo HIŠO v okolici Kranja Šifra: Takoj plačava 1427

Najamem 300 kv. m ZEMLJIŠČA (za zelenjavo) v Naklem. Naslov v oglasnem oddelku 1428

PROSTORE za pisarne ali mirno obrt oddam. Ponudbe pod Center Kranja 1429

PRIREDITVE

Ansambel SIBILA in GASILCI vabijo na PLES V MASKAH na Primskovo, danes, v TOREK, ob 17. uri Maske nagrajene! 1430

Ansambel SIBILA vabi v PETEK, 18. 2. ob 19. uri na PLES v VODICE 1431

Ansambel KRVAVŠKI KVINTET vas vabi v TOREK na PUSTOVANJE v Bukovico pri Vodicah. Informacije o ansamblu po tel. 47-077 1432

ZAPOSLITVE

HIŠNI SVET Cankarjeva 15, Radovljica, išče osebo za čiščenje stopnišča. Informacije po tel. 75-541 od 15. ure dalje 1381

OBVESTILA

DRUŠTVO UPOKOJENCEV Naklo obvešča člane, da ima po razdelilniku Zveze DU Slovenije še precej prostih mest za letovanje v Izoli, Piranu in Rogaški Slatini za letošnje leto. V zvezi s tem naj se interesenti za letovanje, ne glede na čas, oglasijo pri sledečih:

člani z območja KS Duplje pri Cirilu Ahčinu, Zg. Duplje 11

člani z območja KS Podbrezje pri Milki Potočnik, Podbrezje 40

člani z območja KS Naklo pri točajki Tončki v bifeju v času, ko je odprt. Pri vseh teh boste dobili pismeno pojasnilo in tudi dnevno ceno. Pri istih se boste lahko tudi prijavili, po vaši želji. Rok za prijavo je do 28. februarja 1983 1382

Kranj – *Če se že pritožujemo nad našo komunalo, ki pluži ali pa tudi ne, bi bila včasih dobrodošla tudi samokritična beseda tistih voznikov, ki puščajo avtomobile pred poslopji in zaradi katerih komunalci splužiti pač ne morejo. – Foto: F. Perdan*

Kranj – *Na avtobusni postaji v Kranju, ki je že nekaj časa ozko grlo, je pozimi izredno velika gneča. Številnih avtobusov ne more sprejeti, zato parkirajo ob cesti in je prometna varnost ogrožena. Pri Alpetouru si prizadevajo, da bi cesto zaprli, cesto, ki je po več dni pozimi tako zaledenela, da so padci potnikov na stnjenem ledu povsem običajni. Prav čudno je, da tu ni prišlo do hujše nesreče. – Foto: F. Perdan*

alples

Industrija pohištva ŽELEZNIKI

objavlja na podlagi 8. člena Pravilnika o delovnih razmerjih ter sklepov razpisne komisije prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi v

TOZD Kovinska predelava

VODENJE PRIPRAVE DELA

Pogoji za zasedbo:
- visoka ali višja šola strojne ali elektro smeri,
- eno leto delovnih izkušenj visokega ali višjega nivoja na opravilih strojne ali elektro smeri,
- organizacijske sposobnosti ter sposobnosti komuniciranja, vodenja in dela z ljudmi.

Mandat za objavljena dela in naloge traja štiri leta. Kandidati naj pošljejo svoje ponudbe z dokazili (diploma, življenjepis, opis dosedanjega dela) v 15 dneh po objavi.

Prijave pošljite na naslov: Alples industrija pohištva Železniki, kadrovsko socialni oddelek, 64228 Železniki.

Prijavljeni kandidati bodo o izidu obveščeni v 30 dneh.

AUTOCOMMERCE

Podjetje za notranjo in zunanjo trgovino ter servisno dejavnost
AUTOCOMMERCE Ljubljana, n. sol. o.
Ljubljana, Trdinova 4
TOZD HOTEL Kranjska gora n. sol. o.
Kranjska gora, Vitranška 9

Po sklepu zbora delavcev Autocommerce TOZD HOTEL KRANJSKA GORA razpisujemo dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA – DIREKTORJA TOZD

za štiriletno mandatno obdobje

Kandidat mora poleg splošnih z zakonom predpisanih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:
- da ima višjo ali srednjo izobrazbo ekonomske ali hotelsko-gostinske smeri,
- da ima 5 let delovnih izkušenj na vodstvenih delih in nalogah v gostinstvu,
- da aktivno obvlada znanje italijanskega ali nemškega jezika,
- ustrezne moralno politične kvalitete ter sposobnost za uspešno gospodarjenje, vodenje in organizacijo dela, kar je razvidno iz opisa dosedanjega dela

Zbor delavcev TOZD vabi vse kandidate, ki imajo željo do uveljavitve na tem področju dela, da se prijavijo na razpis.
Prijavi je potrebno priložiti kratek življenjepis, opis dosedanjega dela ter dokazila o izpolnjevanju razpisnih pogojev.
Kandidati pošljejo prijave v roku 8 dni od dneva objave razpisa na naslov: AUTOCOMMERCE, TOZD Hotel Kranjska gora, Vitranška 9, Kranjska gora, z navedbo – za razpisno komisijo.

Vsi tisti, ki prepozno vlože prijave, oziroma je ne dopolnijo z ustrezno dokumentacijo, nimajo statusa kandidata na ta razpis.
O izbiri bodo kandidati pismeno obveščeni v roku 15 dni po sprejetju sklepa Zbora delavcev.

Sporočamo žalostno vest, da je umrla

STANISLAVA POGAČNIK

roj. BERTONCELJ – iz Podnarta

Pogreb pokojnice bo v sredo, 16. februarja 1983, ob 15.30 na Ovsišah pri Podnartu. Do pogreba leži v mrliški vežici na Ovsišah.

ŽALUJOČI VSI NJENI

Podnart, Kranj, Jesenice, Podblica
Podnart, 14. februarja 1983

Sporočamo, da je umrla naša nekdanja sodelavka

STANISLAVA POGAČNIK

upokojenka

OHRANILI JO BOMO V TRAJNEM SPOMINU!

DELAVCI KEMIČNE TOVARNE PODNART

Na podlagi pravilnika o podeljevanju občinskih priznanj Osvobodilne fronte slovenskega naroda, Žirija za podeljevanje priznanj OF pri Občinski konferenci SZDL Radovljica

OBJAVLJA
pogoje in rok za predlaganje kandidatov za podelitev občinskih priznanj OF leta 1983

Priznanja se bodo podelila ob obletnici ustanovitve OF v letu 1983 zaslužnim posameznikom in organizacijam, ki so s svojim delom, posamezniki pa tudi z drugimi osebnimi kvalitetami dosegli uspehe trajnejšega družbenopolitičnega in samoupravnega sistema in odnosov, zlasti pa za dosežke, ki pospešujejo neposredno uveljavljanje občanov in delovnih ljudi na vseh področjih družbenega življenja. Upoštevali se bodo zlasti tisti, ki prostovoljno opravljajo družbeno delo in zastopajo s svojo prizadevnostjo, požrtvovalnostjo in delovnimi uspehi v svojem delovnem okolju. Še posebej pa tisti, ki so s svojim delom med narodnoosvobodilno borbo in povojni graditvi prispevali k razvoju socialističnega samoupravnega sistema.

Predloge za podelitev priznanj lahko dajo organizacije SZDL, delovne organizacije, samoupravne skupnosti, njihovi organi in posamezni občani.

Predlogi morajo vsebovati osebne podatke, utemeljitev razlogov, zaradi katerih naj kandidati prejmejo priznanja OF za leto 1983.
Rok za prijave je 18. marec 1983.
Predloge sprejema Žirija za podeljevanje priznanj OF pri Občinski konferenci SZDL Radovljica.

Ob boleči izgubi našega ata, starega ata, deda, brata, bratranca, in strica

ANDREJA BRADEŠKO

p.d. Stiskarjevega ata

se zahvaljujemo vsem, ki ste mu v življenju kaj dobrega storili, vsem, ki ste sočustvovali z nami in nam izrazili sožalje, darovali vence in cvetje in ga v tako velikem številu spremili k zadnjemu počitku. Zahvaljujemo se tudi Zvezi borcev Podlubnik in Puštal, posebno tov. Hriberniku za poslovilne besede, prav tako tudi duhovnikoma iz Škofje Loke za lepo opravljen cerkveni in pogrebni obred.

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI
Škofja Loka, 10. februarja 1983

Kranjskogorski smučarski zagon

V teh dneh je Kranjska gora polna in minulo soboto in nedeljo jo je obiskalo 4000 smučarjev — Številna sindikalna tekmovanja na terenih Kranjske gore so lahko tudi ovira – Nujna izgradnja smučišč Trebež – 20. februarja bo 4. tradicionalni Tek treh dežel.

Kranjska gora — Letošnja zimska smučarska sezona je prišla očitno prepozno, da bi vsaj deloma rešila zagate gorenjskih žičničarjev, ki so že od novembra dalje vsak mesec zabeležili občutno izgubo. Tudi v dobri smučarski sezoni in ob stalni debeli snežni odeji cene njihovih vozovnic niso bile ekonomske in zato so več ali manj vedno beležili primanjkljaj, z izjemo Kranjske gore, ki je sneg dobro vnovčila in upravičeno že nekaj let uživa ugled našega najboljšega in najprivlačnejšega smučarskega središča.

Letos se je zima pošalila in nasula snega šele sredi februarja na premalo zmrznjeno podlago in ob dokaj toplem vremenu. Zato se sneg drži le na senčnih legah, smučanje je prijetno le na travnikih, na visokogorskih smučiščih pa se zbojimo kamenja, ki sili na dan in uničuje smuči.

Minulo soboto in nedeljo so mnogi navdušeni smučarji izkoristili lepo vreme in se odpeljali na smučišča v Kranjski gori, Mojstrani, v Gozd Martuljku in Podkorenu. Številne delovne organizacije so brž napovedale sindikalna srečanja in privlekle na dan stoparice, kole in zastavice pa diplome. Tovrstna rekreacija je pri nas silno priljubljena, kar smo lahko videli v soboto in v nedeljo na domala vseh zgornjesavskih smučiščih. Dopoldne so priložnostni smučarji še lahko izkoristili urico ali dve za lastno smuko, potem pa so se začela tekmovanja in bilo je domala nemogoče smučati med vrati sindikalnih tekmovanj. Organizatorji so te brž spodili s proge, če nisi bil »njihov« in moral si pač poiskati mesto v dolgih repih ob najbolj priljubljenih kranjskogorskih smučiščih.

Že prav, da smo tako zelo zagreti sindikalni tekmovalci in nihče nima ničesar proti startnim številkam delovnih rekreativcev, veljalo pa bi razmisliti, da bi bilo bolje organizirati tekmovanja na takšnih terenih, kjer ni priložnostnih smučarjev. Da ti postavijo vratca po vsej Brsnini in po vsem martuljškem smučišču, da je domala nemogoča smuka na terenu, ki si ga izbral, ni prav nič prijetno. Saj smo pripravljeni marsikaj potrpeti, a veleslalomska tekmovalna ihta je pač dosegla takšen razmah, da te moti: še posebej, če smučaš le nekaj dni v letu, če pripelješ s tistimi pičlimi boni na smučarijo otroke in še tedaj nimajo kje loviti prvih smučarskih korakov. Razumljivo je, da sindikalna tekmovanja prinašajo denar, a postaviti bi jih bilo treba v bolj odročna pobočja.

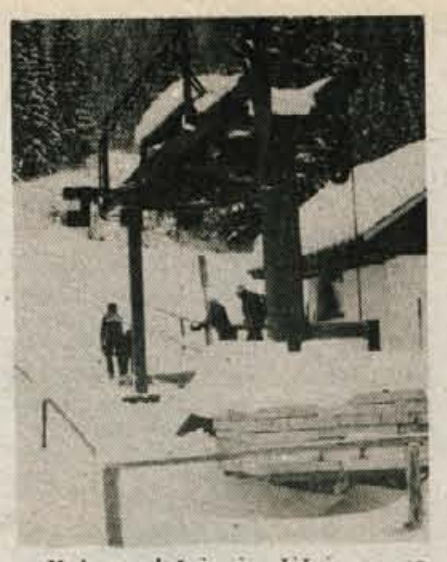

Kolesa vlečnic in žičnic so se končno z vso ihto zavrtela na vseh naših smučiščih. — Foto: D. Sedej

Ob razmahu sobotnih in nedeljskih sindikalnih tekmovanj, ob repu pred najbolj »atraktivnimi« vlečnicami Kranjske gore, kjer se najraje smuča množica povprečnih smučarjev, je toliko bolj očitno, kako zelo Kranjska gora in vsa zgornjesavska dolina potrebujeta novih smučarskih terenov. Kranjska gora je in bo ostala najprivlačnejše smučarsko središče, zato žičnice na Trebežu ne bi smele biti nobeno vprašanje. Hotelske in turistične organizacije Kranjske gore bi morale čimprej zbrati 30 milijonov 300.000 dinarjev, da bi dobile kredit za postavitev trebeških žičnic, ki bi razbremenile sedanjo kranjskogorsko gnečo. Kar 100 milijonov velja naložba, ki pa se bo bogato obrestovala, saj smučarija v Kranjski gori nikoli ni bila pod vprašajem. Na pobočjih pod Vitrancem leži sneg dolgo in še tako tanko snežno odejo smučarji dodobra izkoristijo.

Danes so kranjskogorski hoteli polni, vrvež tisti pravi, zimski, kranjskogorski. Na smučiščih so poskrbeli za prvo žejo in lakoto, kioski so ob vseh vlečnicah. Smučarji prihajajo od vsepovsod, s številnimi avtobusi in osebnimi avtomobili, a če se spomnimo najhujših kranjskogorskih konic pred leti, potem bi lahko dejali, da se stabilizacija le pozna. Kranjska gora pa tudi Gozd Martuljek nimata več toliko domačih smučarjev, ki bi se pripeljali z osebnimi avtomobili iz Kranja, Radovljice, Ljubljane, na parkirnih prostorih ni toliko gneče, da ne bi imeli kje parkirati. Zdaj, ko žičnice lovijo vsak dinar in ko je dobrodošel vsak gost, ki se potrudi do kioska in kupi dnevno, poldnevno vozovnico ali le točke, je vprašljivo, če se bo nateklo dovolj denarja v blagajno, ki jo hudo muči primanjkljaj, le decembra 2 milijona dinarjev. Tujih smučarjev pa je tako malo, da je njihov odstotek v kranjskogorskih žičničarskih repih skoraj nepomemben.

A ne le vlečnice, tudi kranjskogorska tekaška proga vedno bolj pridobiva na pomenu, saj se vedno več ljudi odloča za tek na smučeh. Ta priljubljena in na moč zdrava rekreacija sicer ne prinaša kaj prida dobička, dopolnjuje pa turistično ponudbo. Kranjska gora se bo zaradi turističnega in nasploh prijateljskega sodelovanja z bližnjim Podkloštrom in Trbižem letos 20. februarja že četrtič potrudila za organizacijo Teka treh dežel, ki se ga vsako leto udeleži več tisoč tekačev na smučeh.

D. Sedej

Okoli 4.000 smučarjev na dan je obiskalo Kranjsko goro z avtomobili in avtobusi. Na parkirnem prostoru je bilo dovolj prostora, saj so ga Kranjskogorci razširili. — Foto: D. Sedej

Stanovanja ali ohranitev zemlje

Ali bo do konca tega srednjeročnega obdobja na Planini III zraslo novih 1300 stanovanj, je odvisno od uskladitve družbenega plana občine Kranj z zakonom o varstvu kmetijskih zemljišč — Prvi podatki nove kategorizacije kmetijskih zemljišč prihajajo z zamudo, tako da bo skupščina občine lahko valorizirala družbeni plan šele v prvi polovici tega leta

Kranj — Potem ko je v republiki sprejeti zakon o varovanju kmetijskih zemljišč v marsikateri slovenski občini postavil pod vprašaj nadaljnjo stanovanjsko gradnjo, načrtovano na kmetijski zemlji se v kranjski občini stanovanjska gradnja, posebno kontinuirana, ni ravno znašla v veliki zagati, težave pa se kljub temu obetajo. Že pred sedmimi leti je bila sicer iz nadaljnje pozidave na vzhodni strani mesta izločena stanovanjska soseska Planina IV, medtem ko je Planina III — Klanec v tem srednjeročnem obdobju ostala in seveda zdaj dočakala zakonske omejitve.

Kako se bo odločilo glede pozidave nadaljnjih hektarov kmetijske zemlje, je zdaj še prezgodaj napovedovati. O tem bo razpravljala in sklepala skupščina občine, ko bo ponovno verificirala družbeni plan občine Kranj za obdobje 1981—85 v prvi polovici tega leta. Prav zdaj se pripravljajo še osnove za uskladitev družbenega plana, za katerega je med drugim treba pripraviti tudi karte kategorizacije kmetijskih zemljišč v občini. Čeprav bi prve karte o novi kategorizaciji morali v občini prejeti že lani poleti, pa se je delo na Fakulteti za biologijo tako zavleklo, da bo ta občutna zamuda vplivala tudi na usklajevanje družbenega plana občine. Dokler pa ta pomembni dokument ne bo usklajen, na zemljišču, predvidenem za okoli 1300 novih stanovanj,ne bo zasajena lopata. Vendar to ne pomeni, da so vse priprave na gradnjo ustavljene, pač pa do uskladitve družbenega plana z zakonom o varstvu kmetijskih zemljišč vendarle še velja sklep o gradnji stanovanjskega naselja Planina-Klanec. Ponovno vrednotenje zemlje, kot ga zahteva novi zakon, ima seveda lahko za stanovanjsko gradnjo prihodnjih dveh, treh let v Kranju velike posledice, saj bi tako lahko izpadlo po 250 do 300 stanovanj letno, kolikor so jih v svojih planih načrtovale delovne organizacije ter uskladile v stanovanjski skupnosti. V tem primeru bi namreč z gradnjo stanovanj na drugih področjih težko nadomestili sedaj izkazane in veljavne potrebe po blokovni stanovanjski gradnji, kot je predvidena v Preddvoru, Cerkljah, na Drulovki, sem pa je treba prišteti še stanovanja, pridobljena z revitalizacijo objektov v starem delu mesta. To pa je za sedaj število, ki je dosti pod potrebami po novih stanovanjih v kranjski občini. Večja kontinuirana stanovanjska izgradnja bo namreč lahko šele čez tri, štiri leta, ko bo pripravljeno zemljišče v Bitnjah in opremljeno z infrastrukturnimi objekti.

Ne glede na to, kako se bo odločala pozidava nekaj deset hektarov plodne zemlje na vzhodni strani Kranja, je ob odločanjih o tako pomembnih stvareh, kot je dokončna pozidava zemljišč, treba videti še drugo, doslej pri nas dokaj zanemarjeno plat varovanja prostora. Niso redki primeri, ko z individualno gradnjo obzidujemo zaščitene kmetije na ravninskih predelih pretežno kmečka naselja gostimo s hišami za nekmečko prebivalstvo. Zamisliti bi se bilo treba končno tudi nad tem, da se letno po koščkih, a v skupnem seštevku z individualno gradnjo, pozida nekajkrat več zemlje pot pa z družbeno gradnjo. Varovanje kmetijske zemlje očitno ne gre tudi brez umnejšega gospodarjenja s prostorom.

L. M.

GLASOVA ANKETA

Smučarska sezona

Povsod na naših smučiščih se z vso ihto vrte kolesa vlečnic, kajti sneg smo že težko čakali, tako smučarji kot žičničarji, ki se jim letos zaradi pozne zime obeta kaj prazna blagajna.

Snega je zdaj dovolj na vseh smučiščih zgornjesavske doline, na Krvavcu, na Soriški planini, Zelenici in drugod, kamor odhajamo Gorenjci na priljubljeno rekreacijo. Prav dobrodošle so tudi manjše vlečnice, zato bi jih v bližini stanovanjskih sosesk lahko imeli veliko več: zaradi otrok in tudi zaradi nas samih, kajti bencinska suša in prazen žep nam le redkokdaj dovoljujeta, da bi se zapeljali v oddaljenejša smučarska središča.

V Kranjski gori je bilo minulo soboto in nedeljo tako polno kot že dolgo ne v letošnji zimski sezoni. Snega je prvič dovolj, zato so bile razumljivo vrste pred domala vsemi vlečnicami.

Kranjskogorski delavci, ki vsak po svoje skrbe za smučarje, so bili na svojih delovnih mestih, veseli kajpak, da so smučarji prišli v tako velikem številu.

začela in smučarjev je kar veliko, tudi pri tej vlečnici v Brsnini, ki je dolga 480 metrov. Nekoliko stran je od najbolj priljubljenih kranjskogorskih smučišč, a je vseeno zelo dobro obiskana. Zdaj so najbolj številni tisti smučarji, ki se udeležujejo raznih sindikalnih tekmovanj, ki jih prirejajo ponavadi tudi v Brsnini. Za red in nemoten prevoz skrbim na spodnji postaji sam, zato je od 9. ure zjutraj do 17. ure popoldne kar veliko dela.«

Emil Žagar pobira parkirnino pri Vitrancu: **»V tej službi sem že deset let in odkar pomnim, je bila na parkiriščih ob dobri sezoni vedno precejšnja gneča. Parkirnina velja 20 dinarjev za avtomobil. Treba je skrbeti za red in disciplino, kajti nekateri bi se najraje zapeljali kar na smučišče. Večjih težav ni, posebej še letos, saj smo se potrudili in kar precej razširili parkirni prostor, kjer lahko smučarje počaka okoli 180 avtomobilov. Parkirajo pa seveda vsepovsod v Kranjski gori, če je še tako majhen prostorček.«**

Alojz Veber je dvanajst let kranjskogorski žičničar: **»Zdaj se je sezona pravzaprav šele**

Klemen Šranc prodaja hrano in pijačo v dveh kioskih: **»Šele zdaj je malo več smučarjev, od jutra do popoldneva prihajajo po pijačo in tudi hrano. Največ se proda tedaj, ko so razna sindikalna tekmovanja, vendar je opaziti, da ljudje ne kupujejo več toliko na smučiščih. Hrano prineso s seboj ali pa se prej vračajo domov. Pozna se, da imajo ljudje manj denarja, saj ponavadi prej vprašajo, koliko stane klobasa ali sendvič z zaseko, oranžada, kuhano vino ali pivo.«**

D. Sedej

Kranj — eno najbolj onesnaženih mest

Zbor delovnih ljudi in občanov krajevne skupnosti Kranj Center zahteva sprejem delegacije pri predsedniku občinske skupščine

Kranj — V poročilo četrtkovega zasedanja zbora delovnih ljudi in občanov krajevne skupnosti Kranj-Center lahko zapišemo dve ugotovitvi. Že nekaj let na nobenem takšnem zboru v tej krajevni skupnosti niso zabeležili tolikšne udeležbe. Enoglasna pa je bila ugotovitev, da je krajevna skupnost Kranj-Center nedvomno ena najbolj onesnaženih v Sloveniji.

Ko so razpravljali o delu krajevne skupnosti v minulem obdobju, so ugotovili, da so posamezne sekcije (za varstvo okolja, invalidov, za izobraževanje in varstvo otrok) dokaj dobro delovale, še najslabše je bila sekcija za šport. Dokaj dovoljni so lahko z delom delegacije v zboru krajevnih skupnosti, resno pa je delo delegacije za teresne skupnosti. Kljub naporom mogel odigrati pomembnejše vlo potrošniški svet. Ugotovili so tudi dokajšnjo aktivnost vseh družbe-političnih organizacij frontni ganiziranosti socialistične zve Neaktivna je le mladina. Zavzel se za boljše informiranje krajan ter za še večjo skrb društvom, sebno pa mladini.

Najbolj živahna pa je bila ra prava o onesnaževanju Kranja. tem je dan pred zborom razpravlja tudi organizacija zveze združe borcev in predlagala, naj posebna delegacija o tem seznani ter po testira pri predsedniku občins skupščine. Javno naj se predst sanacijski program Tekstilindusa odgovorne za uresničitev. Sprašu jo, kaj je Tekstilindus naredil dosl da Kranja ne bi tako onesnaževa kakšne so sedanje čistilne napra in zakaj sploh Tekstilindus Kra trenutno onesnažuje v tolikšn obsegu.

Razen tega so na zboru odloč zavrnili, da se prostori pri Stan Majerju v Kranju preuredijo pralnico. Opozorili so tudi, da sedanja kranjska tržnica na nep mernem prostoru, premajhna, n higienska. Zato bi bilo treba tržnico, ki je vsekakor potreb najti primernejšo lokacijo. Nam nje so na zboru izvolili za nove predsednika skupščine krajev skupnosti Petra Venclja, za predse nika sveta krajevne skupnosti Janeza Beravsa. Izvolili so tudi članskо krajevno konferenco socialistične zveze in za predsedni Darka Šegulo.

A. Žalar

***Tržič poje 83** — Na petkovi pevski reviji Tržič poje 83 so sodelovali: komorni zbor Peko pod vodstvom Miša Freliha, dekliški pevski zbor Mladika iz Križev pod vodstvom Marjete Bohinc, pevski zbor iz Loma (na sliki) pod vodstvom Toneta Sokliča, kvintet bratov Zupan pod vodstvom Miša Freliha, oktet Karavanke pod vodstvom Francija Grandovca in moški pevski zbor društva upokojencev pod vodstvom Eda Ošabnika.*